

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY

Poslanecká sněmovna

2011

VI. volební období

412

Vládní návrh

na vydání

zákona

o důchodovém spoření

Vládní návrh

ZÁKON

ze dne 2011

o důchodovém spoření

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ OBECNÁ USTANOVENÍ

§ 1

Základní ustanovení

(1) Tento zákon upravuje důchodové spoření u penzijní společnosti, práva a povinnosti z důchodového spoření, nároky z důchodového spoření, pojištění důchodu u pojišťovny a výkon dohledu.

(2) Důchodové spoření je shromažďování a umisťování prostředků účastníka důchodového spoření (dále jen „účastník“) do důchodových fondů obhospodařovaných penzijní společnostmi a převod prostředků účastníka.

(3) Práva a povinnosti vznikající z důchodového spoření nesmějí být v rozporu se zásadami rovného zacházení¹⁾.

§ 2

Účastník

(1) Účastníkem může být fyzická osoba, která dosáhla věku alespoň 18 let, pokud uzavře s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření nejpozději do 6 měsíců ode dne, od kterého je po 31. prosinci 2012 u orgánu Finanční správy České republiky poprvé zaevidována jako poplatník pojistného na důchodové pojištění (dále jen „poplatník pojistného“). Prvním zaevidováním osoby samostatně výdělečně činné jako poplatníka pojistného se rozumí den, kdy poprvé po datu nabytí účinnosti tohoto zákona zaplatila pojistné na důchodové pojištění po podání Přehledu o příjmech a výdajích podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti.

(2) Účastníkem dále může být fyzická osoba, která dosáhla věku 18 let, pokud uzavře s penzijní společností smlouvu o důchodovém spoření nejpozději do konce kalendářního roku, ve kterém dosáhne věku 35 let, pokud byla po 31. prosinci 2012 u orgánu Finanční správy České republiky zaevidována jako poplatník pojistného.

¹⁾ Zákon č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon).

(3) Účastníkem se nemůže stát fyzická osoba, které již byl přiznán starobní důchod podle zákona o důchodovém pojištění.

§ 3

Vymezení pojmů

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a) základním důchodovým pojištěním důchodové pojištění upravené zákonem o důchodovém pojištění,
- b) zaměstnavatelem fyzická nebo právnická osoba, organizační složka státu, služební úřad a další subjekty, které jsou považovány za zaměstnavatele pro účely základního důchodového pojištění,
- c) prostředky účastníka pojistné na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti převedené ve prospěch účastníka na účet vedený u depozitáře důchodového fondu pro příjem plateb tohoto pojistného a podíly na výsledku hospodaření důchodového fondu,
- d) strategií spoření způsob rozložení prostředků účastníka v důchodových fondech,
- e) vedoucí osobou člen statutárního orgánu, statutární orgán, výkonný ředitel nebo osoba, která jiným způsobem skutečně řídí činnost penzijní společnosti,
- f) členským státem členský stát Evropské unie nebo jiný stát, který je smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru,
- g) jiným členským státem členský stát jiný než Česká republika,
- h) regulovanou bankou
 1. banka se sídlem v České republice,
 2. zahraniční banka se sídlem v jiném členském státě,
 3. zahraniční banka se sídlem ve státě, který není členským státem a který vyžaduje dodržování pravidel obezřetnosti, která Česká národní banka považuje za rovnocenná s pravidly obezřetnosti podle práva Evropské unie,
- i) finančním derivátem
 1. opce, futures, swapy, forvardy, a jiné nástroje, jejichž hodnota se vztahuje ke kurzu nebo hodnotě cenných papírů, měnovým kurzům, úrokové míře nebo úrokovému výnosu, jakož i jiným derivátům, finančním indexům či finančním kvantitativně vyjádřeným ukazatelům, a ze kterých vyplývá právo na vypořádání v penězích nebo právo na dodání majetkové hodnoty, k níž se jejich hodnota vztahuje,
 2. nástroje umožňující přenos úvěrového rizika,
 3. finanční rozdílové smlouvy,
- j) investičním cenným papírem investiční cenný papír obchodovatelný na kapitálovém trhu, a to
 1. akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na společnosti nebo jiné právnické osobě,
 2. dluhopisy nebo obdobné cenné papíry představující právo na splacení dlužné částky,
 3. cenné papíry opravňující k nabytí nebo zcizení investičních cenných papírů uvedených v bodech 1 a 2,
- k) fondovým vlastním kapitálem rozdíl mezi hodnotou aktiv a hodnotou závazků, přičemž hodnota aktiv se stanoví jako součet reálné hodnoty aktiv, které souvisejí s investiční činností, a hodnoty ostatních aktiv zjištěné podle zákona upravujícího účetnictví; hodnota závazků se stanoví jako součet reálné hodnoty závazků, které souvisejí

- s investiční činností, a hodnoty ostatních závazků zjištěné podle zákona upravujícího účetnictví,
- l) identifikačními údaji osoby
 1. u právnické osoby obchodní firma nebo název, adresa sídla a identifikační číslo osoby, bylo-li přiděleno,
 2. u fyzické osoby jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné číslo, nebo číslo pojištěnce, nebylo-li přiděleno rodné číslo, adresa místa pobytu v České republice nebo bydliště mimo území České republiky,
 - m) povolením k vytvoření důchodových fondů povolení k vytvoření důchodového fondu státních dluhopisů, konzervativního důchodového fondu, vyváženého důchodového fondu a dynamického důchodového fondu.

ČÁST DRUHÁ

VZNIK A ZÁNİK ÚČASTI NA DŮCHODOVÉM SPOŘENÍ

§ 4

Vznik účasti na důchodovém spoření

(1) Účast na důchodovém spoření vzniká registrací první smlouvy o důchodovém spoření mezi fyzickou osobou podle § 2 a penzijní společností podle § 25 v Centrálním registru smluv, a to k prvnímu dni druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla smlouva doručena Centrálnímu registru smluv.

(2) Smlouvou o důchodovém spoření se penzijní společnost zavazuje shromažďovat a obhospodařovat prostředky účastníka v důchodovém fondu nebo více těchto fondech podle tohoto zákona a sjednané strategie spoření a převádět prostředky účastníka za podmíněk a způsobem stanoveným tímto zákonem.

(3) Smlouva o důchodovém spoření musí být uzavřena písemně a musí v ní být uvedeny identifikační údaje účastníka, identifikační údaje penzijní společnosti, účet vedený u depozitáře důchodového fondu pro příjem plateb pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, a datum uzavření smlouvy.

(4) Penzijní společnost nesmí odmítnout uzavřít smlouvu o důchodovém spoření s fyzickou osobou, která splňuje podmínky podle § 2.

(5) Od smlouvy o důchodovém spoření, která byla zaregistrována v Centrálním registru smluv podle § 6, nemůže penzijní společnost ani účastník odstoupit, vypovědět ji ani uzavřít dohodu o jejím skončení, s výjimkou výpovědi účastníka nebo dohody o skončení smlouvy za účelem převodu prostředků účastníka podle § 12. V případě výpovědi účastníka nebo dohody o skončení smlouvy končí její platnost dnem zaregistrování další smlouvy o důchodovém spoření podle § 12 odst. 3.

(6) Smlouvu o důchodovém spoření lze uzavřít pouze s jednou penzijní společností, s výjimkou převodu prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti podle § 12.

(7) Zaměstnavatel nesmí ovlivňovat zaměstnance při výběru penzijní společnosti, ani nesmí přijmout úplatu, odměnu nebo nepeněžitou výhodu v souvislosti s uzavřením smlouvy o důchodovém spoření zaměstnancem.

§ 5

Účast na důchodovém spoření zaniká

- a) dnem úmrtí účastníka nebo ke dni právní moci rozhodnutí soudu o prohlášení účastníka za mrtvého (dále jen „úmrtí“), nebo
- b) dnem registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu uzavřené mezi účastníkem a pojišťovnou podle § 17 v Centrálním registru smluv.

§ 6

Centrální registr smluv

(1) Zřizuje se Centrální registr smluv jako informační systém veřejné správy. Jeho správcem a provozovatelem je Generální finanční ředitelství (dále jen „správce Centrálního registru“).

(2) V Centrálním registru smluv se evidují údaje o účasti

- a) fyzických osob na důchodovém spoření,
- b) penzijních společností na důchodovém spoření a
- c) pojišťoven na důchodovém spoření.

(3) Centrální registr smluv pro účely evidence podle odstavce 2 vede tyto údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) identifikační údaje penzijní společnosti,
- c) identifikační údaje pojišťovny,
- d) informace o smlouvě o důchodovém spoření, kterými jsou datum uzavření smlouvy, a identifikační údaje penzijní společnosti a důchodového fondu nebo důchodových fondů podle § 43,
- e) datum vzniku účasti na důchodovém spoření,
- f) informace o pojistné smlouvě o pojištění důchodu, kterými jsou datum uzavření smlouvy a identifikační údaje pojišťovny,
- g) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- h) druh vypláceného důchodu,
- i) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,
- j) datum úmrtí účastníka nebo pojištěného z pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

§ 7

Poskytování údajů z Centrálního registru smluv

(1) Správce Centrálního registru poskytuje České správě sociálního zabezpečení, okresním správám sociálního zabezpečení a orgánům sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a Ministerstva spravedlnosti pro výkon jejich působnosti všechny údaje, které v Centrálním registru smluv vede. Správce Centrálního registru poskytuje České národní bance údaje pro potřebu výkonu dohledu v oblasti důchodového spoření.

(2) Správce Centrálního registru poskytuje zaměstnavateli pro plnění jeho úkolů při odvodu pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) datum vzniku a zániku účasti na důchodovém spoření.

(3) Správce Centrálního registru poskytuje penzijní společnosti, která uzavřela smlouvu o důchodovém spoření, pro výkon její činnosti podle tohoto zákona údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) datum vzniku účasti na důchodovém spoření,
- c) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,
- d) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- e) identifikační údaje pojišťovny, která uzavřela pojistnou smlouvu o pojištění důchodu, a účet pojišťovny k úhradě prostředků podle § 14.

(4) Správce Centrálního registru poskytuje pojišťovně, která uzavřela pojistnou smlouvu o pojištění důchodu, pro výkon její působnosti podle tohoto zákona údaje v rozsahu:

- a) identifikační údaje účastníka,
- b) identifikační údaje penzijní společnosti, která uzavřela smlouvu o důchodovém spoření, ze které má být provedena úhrada prostředků podle § 14,
- c) datum zániku účasti na důchodovém spoření,
- d) datum přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění,
- e) datum úmrtí pojištěného z pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
- f) datum registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu.

(5) Správce Centrálního registru poskytuje údaje podle odstavců 1 až 4 v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(6) Z poskytovaných údajů podle odstavců 1 až 4 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 8

Poskytování údajů správci Centrálního registru

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a orgány sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany a Ministerstva spravedlnosti poskytují správci Centrálního registru údaje o datu přiznání starobního důchodu účastníkovi.

(2) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje správci Centrálního registru

- a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
- b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
- c) údaje z agendového informačního systému cizinců.

(3) Správci Centrálního registru jsou poskytovány ze základního registru obyvatel o subjektech údajů referenční údaje v rozsahu

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) datum úmrtí.

(4) Správci Centrálního registru jsou poskytovány z agendového informačního systému evidence obyvatel o státních občanech České republiky údaje v rozsahu

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) rodné číslo, nebo číslo pojištěnce, nebylo-li přiděleno rodné číslo,
- d) datum počátku a ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
- e) datum úmrtí.

(5) Správci Centrálního registru jsou poskytovány z informačního systému cizinců tyto údaje v rozsahu

- a) příjmení,
- b) jméno, popřípadě jména,
- c) rodné číslo,
- d) druh pobytu,
- e) datum počátku a ukončení pobytu na území České republiky,
- f) datum úmrtí.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo z informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Údaje podle odstavců 1 až 6 jsou Správci Centrálního registru poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(8) Z poskytovaných údajů podle odstavců 1 až 6 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 9

Registrace smlouvy o důchodovém spoření

(1) Penzijní společnost je povinna neprodleně předat jedno vyhotovení smlouvy o důchodovém spoření podle § 4 odst. 2 a 3 správci Centrálního registru.

(2) Správce Centrálního registru smluv ověří, zda fyzická osoba, která smlouvu o důchodovém spoření uzavřela, splňuje podmínky podle § 2 nebo zda je již účastníkem na základě registrace jiné smlouvy o důchodovém spoření. Splňuje-li fyzická osoba podmínky účasti na důchodovém spoření, správce Centrálního registru smlouvu o důchodovém spoření zaregistruje k prvnímu dni druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíce, ve které byla smlouva doručena správci Centrálního registru. Je-li fyzická osoba již účastníkem důchodového spoření, zaregistruje správce Centrálního registru další smlouvu o důchodovém spoření způsobem uvedeným v § 12 odst. 3.

(3) Správce Centrálního registru oznámí písemně datum registrace první smlouvy o důchodovém spoření penzijní společnosti a účastníkovi. Datum registrace další smlouvy o důchodovém spoření podle odstavce 2 správce Centrálního registru oznámí písemně penzijní společnosti, která uzavřela naposledy registrovanou smlouvu o důchodovém spoření, penzijní společnosti, která uzavřela další smlouvu o důchodovém spoření, která je předmětem registrace, a účastníkovi.

(4) Správce Centrálního registru smlouvu o důchodovém spoření nezaregistruje v případě, že fyzická osoba nespĺňuje podmínky podle § 2 nebo nejsou-li splněny podmínky pro registraci další smlouvy o důchodovém spoření podle § 12 odst. 3. Tuto skutečnost oznámí písemně s odůvodněním penzijní společnosti, která smlouvu o důchodovém spoření k registraci předložila, a fyzické osobě nebo účastníkovi, kteří smlouvu o důchodovém spoření uzavřeli.

(5) Účastník je povinen neprodleně sdělit každému svému zaměstnavateli, který za něj odvádí pojistné na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, datum vzniku účasti na důchodovém spoření.

§ 10

Registrace pojistné smlouvy o pojištění důchodu

(1) Pojišťovna uvedená v § 17 odst. 1 je povinna neprodleně předat jedno vyhotovení pojistné smlouvy o pojištění důchodu uzavřené s účastníkem správci Centrálního registru.

(2) Správce Centrálního registru ověří, zda účastník důchodového spoření, který pojistnou smlouvu o pojištění důchodu uzavřel, nemá již registrovanou jinou pojistnou smlouvu o pojištění důchodu, a zda byl účastníkovi důchodového spoření přiznán starobní důchod ze základního důchodového pojištění. Jsou-li splněny podmínky uvedené ve větě první, zaregistruje správce Centrálního registru smlouvu o pojištění důchodu, a to k prvnímu dni druhého kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla pojistná smlouva doručena správci Centrálního registru.

(3) Správce Centrálního registru pojistnou smlouvu o pojištění důchodu nezaregistruje v případě, že není splněna některá z podmínek uvedených v odstavci 2. Tuto skutečnost písemně spolu s odůvodněním oznámí pojišťovně a pojištěnému, kteří pojistnou smlouvu o pojištění důchodu uzavřeli.

§ 11

Strategie spoření

(1) Účastník ve smlouvě o důchodovém spoření určí strategii spoření, kterou může kdykoliv ve spořicí době měnit.

(2) Penzijní společnost je povinna účastníkovi nabídnout strategii spoření, kdy se rozložení prostředků účastníka v jednotlivých důchodových fondech mění v závislosti na věku účastníka podle předem stanoveného plánu.

(3) S výjimkou prostředků účastníka umístěných v důchodovém fondu státních dluhopisů, a pokud účastník nevyužije možnosti podle odstavce 5, je penzijní společnost povinna zabezpečit, aby

- a) 10 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu,
- b) 9 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 20 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,
- c) 8 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 40 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,
- d) 7 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 60 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,
- e) 6 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu nebo ve vyváženém důchodovém fondu, přičemž nejméně 80 % hodnoty prostředků účastníka musí být uloženo v konzervativním důchodovém fondu,

f) 5 let před dosažením důchodového věku podle zákona o důchodovém pojištění byly veškeré prostředky účastníka umístěny v konzervativním důchodovém fondu.

(4) Penzijní společnost informuje písemně účastníka o skutečnostech podle odstavce 3 vždy nejpozději 60 dnů přede dnem převodu prostředků tohoto účastníka, o možnosti převést jeho prostředky do jiného důchodového fondu podle odstavce 5, a o rizicích spojených s takovým rozhodnutím.

(5) Účastník může penzijní společnost písemně požádat o to, aby jeho prostředky nebyly umístěny podle odstavce 3 nebo aby byly převedeny do jiného důchodového fondu; penzijní společnost této žádosti vždy vyhoví. Penzijní společnost nepostupuje podle žádosti účastníka, je-li podána dříve než 60 dnů přede dnem převodu podle odstavce 3.

§ 12

Převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti

(1) Účastník může převést své prostředky k jiné penzijní společnosti, pokud smlouvu o důchodovém spoření vypověděl nebo uzavřel s penzijní společností dohodu o skončení smlouvy, a následně uzavřel další smlouvu o důchodovém spoření.

(2) Převod prostředků podle odstavce 1 může penzijní společnost podmínit zaplacením poplatku podle § 33.

(3) Správce Centrálního registru zaregistruje další smlouvu o důchodovém spoření podle odstavce 1, pokud jsou splněny podmínky pro její registraci, až po oznámení penzijní společnosti o uhrazení poplatku za převod prostředků nebo po oznámení, že se poplatek nehradí. Toto oznámení je penzijní společnost povinna učinit písemně do 5 pracovních dnů ode dne, kdy byl poplatek uhrazen, nebo v případě, že se poplatek nehradí, od skončení platnosti smlouvy o důchodovém spoření.

(4) Penzijní společnost je povinna převést prostředky účastníka k jiné penzijní společnosti ve lhůtě 2 měsíců ode dne oznámení správce Centrálního registru, že další smlouvu o důchodovém spoření zaregistroval.

ČÁST TŘETÍ

NÁROKY Z DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ

HLAVA I

Vypořádání nároků

§ 13

Nestanoví-li tento zákon jinak, použijí se prostředky účastníka pouze na

- a) úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu podle § 14, nebo
- b) úhradu 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu podle § 15.

§ 14

Úhrada jednorázového pojistného na pojištění důchodu

(1) Účastníkovi vzniká dnem, od kterého je mu přiznán starobní důchod ze základního důchodového pojištění, nárok na převedení jeho prostředků jako úhrady jednorázového

pojistného na pojištění důchodu na základě pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle tohoto zákona.

(2) Nárok účastníka na úhradu jednorázového pojistného podle odstavce 1 se nepromlčuje.

(3) Penzijní společnost uhradí jednorázové pojistné na pojištění důchodu na základě písemného oznámení správce Centrálního registru o registraci pojistné smlouvy o pojištění důchodu, na účet pojišťovny v této smlouvě uvedený, a to nejpozději do konce kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž bylo oznámení o registraci doručeno penzijní společnosti.

(4) Prostředky účastníka podle odstavce 1 lze převést pouze na jednu pojistnou smlouvu o pojištění důchodu.

§ 15

Úhrada 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu

(1) Pokud účastník požádá o starobní důchod ze základního důchodového pojištění ve výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně podle zákona o důchodovém pojištění a udělí souhlas s převodem 60 % svých prostředků do státního rozpočtu, vyzve Česká správa sociálního zabezpečení nebo orgán sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva obrany anebo Ministerstva spravedlnosti, který bude o žádosti rozhodovat, penzijní společnost, která obhospodařuje prostředky účastníka, k převodu těchto prostředků účastníka do státního rozpočtu. K písemné výzvě k převodu prostředků podle věty první připojí Česká správa sociálního zabezpečení nebo orgán sociálního zabezpečení uvedený ve větě první, souhlas účastníka s úhradou a sdělí penzijní společnosti účet určený pro převod prostředků.

(2) Penzijní společnost je povinna převést prostředky účastníka podle odstavce 1 do státního rozpočtu nejpozději do konce kalendářního měsíce bezprostředně následujícího po kalendářním měsíci, v němž jí byla výzva podle odstavce 1 doručena.

(3) Zbývající část prostředků účastníka se použije podle § 13 písm. a).

§ 16

Úmrtí účastníka ve spořicí době

(1) Prostředky účastníka se v případě jeho úmrtí za trvání smlouvy o důchodovém spoření stávají předmětem dědictví.

(2) Je-li dědicem fyzická osoba, která k datu úmrtí účastníka nedosáhla 18 let věku (dále jen „nezletilý“), použijí se prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu nezletilého na úhradu jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu podle § 18 odst. 1 písm. d). Zákonný zástupce, nebo soudem ustanovený opatrovník nezletilého je povinen pojistnou smlouvu o pojištění sirotčího důchodu ve prospěch nezletilého jako pojištěného uzavřít do 2 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka. Pro převod prostředků účastníka odpovídajících dědickému podílu nezletilého jako úhrady jednorázového pojistného na pojištění sirotčího důchodu platí obdobně ustanovení § 14 odst. 3.

(3) Je-li dědicem fyzická osoba, která je ke dni úmrtí účastníka starší 18 let a která je k tomuto datu účastníkem důchodového spoření nebo se nejpozději ke dni nabytí právní moci

rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka, stane účastníkem důchodového spoření, převede penzijní společnost prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu podle rozhodnutí soudu o dědictví, které nabylo právní moci, na osobní důchodový účet dědice u penzijní společnosti do 1 měsíce ode dne, kdy o to dědic písemně požádal.

(4) Je-li dědicem fyzická osoba, která je ke dni úmrtí účastníka starší 18 let a která k tomuto datu není účastníkem důchodového spoření, a ani se jí ke dni nabytí právní moci rozhodnutí soudu o dědictví, jehož předmětem bylo určení dědického podílu na prostředcích účastníka, nestane, vyplatí penzijní společnost prostředky účastníka odpovídající dědickému podílu podle rozhodnutí soudu o dědictví, které nabylo právní moci, dědici do 1 měsíce ode dne, kdy o to dědic písemně požádal.

HLAVA II Pojištění důchodu

Díl 1

Pojistná smlouva o pojištění důchodu

§ 17

Uzavření pojistné smlouvy o pojištění důchodu

(1) Pojistnou smlouvu o pojištění důchodu může uzavřít pouze pojišťovna, která je podle zákona o pojišťovnictví oprávněna provozovat na území České republiky životní pojištění podle pojistného odvětví zahrnujícího pojištění týkající se délky lidského života, které je upraveno právními předpisy z oblasti sociálního pojištění, pokud zákon umožňuje jeho provádění pojišťovnou na její vlastní účet²⁾.

(2) Pojišťovna provozující životní pojištění podle pojistného odvětví podle odstavce 1 nesmí odmítnout uzavřít smlouvu o pojištění důchodu s účastníkem důchodového spoření, kterému vznikl nárok na úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu podle § 14.

(3) Pojistná smlouva o pojištění důchodu musí být uzavřena písemně.

(4) Od pojistné smlouvy o pojištění důchodu, která byla zaregistrována v Centrálním registru smluv, nemůže pojišťovna ani pojištěný odstoupit, vypovědět ji ani uzavřít dohodu o jejím skončení.

(5) Nedílnou součástí pojistné smlouvy o pojištění důchodu jsou pojistné podmínky, které obsahují, mimo náležitostí stanovených zákonem upravujícím pojistnou smlouvu, také pravidla pro výpočet důchodu a úmrtnostní tabulky používané pojišťovnou pro výpočet důchodu, s vysvětlením parametrů vstupujících do tohoto výpočtu. Pojišťovna podá České národní bance na základě její žádosti vysvětlení používaných úmrtnostních tabulek.

(6) Zprostředkování uzavření pojistné smlouvy o pojištění důchodu se zakazuje.

²⁾ Bod IX. části A přílohy č. 1 zákona č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví.

§ 18 Druhy důchodů

(1) Z pojistné smlouvy o pojištění důchodu vzniká při splnění podmínek stanovených tímto zákonem nárok na

- a) doživotní starobní důchod,
- b) doživotní starobní důchod se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu po dobu 3 let ve stejné výši,
- c) starobní důchod na dobu 20 let, nebo
- d) sirotčí důchod na dobu 5 let.

(2) Důchod podle odstavce 1 je vyplácen v pravidelných měsíčních peněžitých splátkách doživotně nebo po stanovenou dobu, a to nejdříve prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni, ke kterému uplyne 15 dnů ode dne převodu prostředků podle § 14 odst. 3.

(3) V případě, že oprávněné osobě podle § 19 vznikne nárok na důchod, který svojí celkovou roční výší nepřesáhne částku 1000 Kč, vyplátí se důchod jednorázově. Částka uvedená ve větě první se zvyšuje o výši růstu úhrnného indexu spotřebitelských cen za domácnosti celkem pokaždé, když se tento index zvýší o více než 10 procentních bodů oproti roku, v němž došlo k poslednímu zvýšení důchodů, poprvé oproti roku nabytí účinnosti tohoto zákona. Takto upravenou částku minimálního důchodu uveřejní Ministerstvo financí ve Finančním zpravodaji. V případě jednorázové výplaty důchodu podle věty první má pojišťovna nárok pouze na úhradu nákladů vynaložených na výplatu plnění.

(4) Důchod podle odstavce 1 je pojišťovna povinna vyplácet ve lhůtách a způsobem stanovenými v pojistné smlouvě o pojištění důchodu a pojistných podmínkách nebo dohodnutých s příjemcem důchodu.

(5) Je-li důchod podle odstavce 1 vyplácen do zahraničí, může pojišťovna požadovat úhradu odpovídající výši nákladů vynaložených na jeho výplatu. To neplatí, jde-li o výplatu důchodu do jiného členského státu nebo do jiného státu, se kterým Česká republika uzavřela dvoustrannou smlouvu o sociálním zabezpečení. Úhrada se odečítá z vypláceného důchodu.

§ 19 Oprávněné osoby

(1) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. a) má nárok pouze účastník.

(2) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. b) má nárok účastník a po dobu 3 let ode dne jeho úmrtí osoba určená v pojistné smlouvě o pojištění důchodu. Takto lze určit pouze jednu osobu, kterou je účastník oprávněn měnit. Tato změna je účinná dnem doručení písemného oznámení této změny pojišťovně.

(3) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. c) má nárok pouze účastník, a to po dobu 20 let ode dne zahájení výplaty důchodu. V případě úmrtí účastníka přede dnem ukončení výplaty tohoto důchodu se nespotřebovaná část pojistného včetně výnosů stává předmětem dědictví.

(4) Na důchod podle § 18 odst. 1 písm. d) má nárok nezletilý podle § 16 odst. 2. V případě úmrtí nezletilého podle věty první přede dnem ukončení výplaty důchodu se nespotřebovaná část pojistného včetně výnosů stává předmětem dědictví.

§ 20

Ukončení výplaty důchodu

(1) Výplata důchodu z pojistné smlouvy o pojištění důchodu končí dnem úmrtí účastníka nebo dnem jeho prohlášením za mrtvého, pokud nevznikl nárok na výplatu jiné oprávněné osobě, smrtí oprávněné osoby, nebo uplynutím stanovené doby.

(2) Došlo-li k převodu prostředků účastníka podle § 14 odst. 3, nedošlo k zahájení výplaty důchodu, účastník zemřel a účastník v pojistné smlouvě o pojištění důchodu neurčil oprávněnou osobu, stávají se převedené prostředky předmětem dědictví. To platí obdobně i v případě, kdy v této době zemře účastník i oprávněná osoba v případě sjednání důchodu podle § 18 odst. 1 písm. b).

§ 21

Nakládání s nároky

S nároky na důchod z pojistné smlouvy o pojištění důchodu a jeho výplatu lze nakládat pouze způsobem, jakým lze nakládat s nároky na starobní důchod a jeho výplatu podle zákona o důchodovém pojištění.

§ 22

Podíly na výnosech a přebytcích pojistného

(1) Pojišťovna je povinna nejméně 90 % výnosů z investování aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy vytvořené k závazkům z pojištění důchodu, každoročně použít k navýšení vyplácených důchodů.

(2) V případě příznivějšího průběhu pojištění důchodu podle § 18 odst. 1 písm. a) a b) se nespotřebovaná část pojistného použije ve prospěch ostatních pojištěných z pojištění důchodu.

Díl 2

Provozování pojištění důchodu

§ 23

Základní ustanovení

(1) Nestanoví-li tento zákon jinak, řídí se podmínky provozování pojištění důchodu zákonem upravujícím pojišťovnictví.

(2) Pojišťovna vede účetnictví tak, aby zdroje pro pojištění důchodu a pro ostatní životní pojištění byly oddělené, a celkové příjmy, především pojistné, platby zajistitelů, příjmy z investování, a výdaje, zejména pojistná plnění, doplnění technických rezerv, zajistné a provozní náklady, byly rozvrženy podle toho, zda je jejich původem pojištění důchodu nebo ostatní provozovaná životní pojištění. To platí obdobně pro aktiva určená k vyrovnání závazků z pojištění důchodu a z ostatních provozovaných životních pojištění, kde pro jednotlivé instrumenty a transakce musí být výnosy a náklady jednoznačně přiřazeny k pojištění důchodu nebo k ostatním životním pojištěním a převody těchto aktiv mezi pojištěním důchodu a ostatními životními pojištěním lze realizovat pouze prodejem mezi portfolii za tržní cenu.

§ 24

Další povinnosti

(1) Pojišťovna předkládá České národní bance výkazy o provozování pojištění důchodu v rozsahu, formě a lhůtách stanovených prováděcím právním předpisem.

(2) Pojišťovna uveřejňuje na svých internetových stránkách aktuální nabídku pojištění důchodu, jejíž součástí je vzorec pro výpočet důchodu s vysvětlením parametrů vstupujících do tohoto výpočtu; výpočet je součástí pojistných podmínek podle § 17 odst. 5. Nabídku podle věty první zasílá pojišťovna také všem penzijním společnostem, které provozují důchodové spoření. Penzijní společnost je povinna zaslanou nabídku, jejíž součástí je vzorec s vysvětlením parametrů podle věty první, uveřejnit na svých internetových stránkách.

(3) Náležitosti a formu nabídky podle odstavce 2 stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Penzijní společnost je povinna 2 měsíce před dosažením důchodového věku účastníka podle zákona o důchodovém pojištění, nebo po vzniku nároku účastníka podle § 14 odst. 1 na žádost účastníka, oslovit pojišťovny s žádostí o poskytnutí závazné nabídky a tyto nabídky účastníkovi bez zbytečného odkladu předat a informovat účastníka o skutečnosti podle odstavce 5. V žádosti penzijní společnost uvede věk účastníka a výši jeho prostředků. Závazná nabídka pojišťovny se nesmí k datu přijetí žádosti penzijní společnosti odlišovat od aktuální nabídky podle odstavce 2.

(5) Nabídka podle odstavce 4 je pro pojišťovnu závazná po dobu 6 měsíců ode dne přijetí žádosti podle odstavce 4. Tím není dotčena povinnost pojišťovny zohlednit ve výplatě důchodu uhrazené jednorázové pojistné.

ČÁST ČTVRTÁ

PENZIJNÍ SPOLEČNOST

§ 25

(1) Důchodové spoření může provozovat pouze penzijní společnost, které bylo uděleno povolení k činnosti podle zákona o doplňkovém penzijním spoření a povolení k vytvoření důchodových fondů.

(2) Penzijní společnost se při výkonu činnosti podle tohoto zákona řídí pravidly stanovenými zákonem o doplňkovém penzijním spoření pro činnost penzijní společnosti, nestanoví-li tento zákon jinak.

(3) Penzijní společnost vykonává činnost podle tohoto zákona s odbornou péčí.

Povolení k vytvoření důchodových fondů

§ 26

(1) Žádost o povolení k vytvoření důchodových fondů může podat pouze penzijní společnost.

(2) Česká národní banka udělí povolení k vytvoření důchodových fondů, jestliže

a) penzijní společnost

1. doloží průhledný a nezávadný původ svého kapitálu ve výši stanovené tímto zákonem a tento kapitál vytváří podmínky pro řádné obhospodařování důchodových fondů a řádný výkon dalších činností penzijní společnosti,
 2. předloží plán obchodní činnosti podložený reálnými ekonomickými propočty; požadavky na plán obchodní činnosti podle zákona o doplňkovém penzijním spoření se použijí obdobně ve vztahu k důchodovému spoření;
 3. má věcné, personální a organizační předpoklady pro obhospodařování všech důchodových fondů,
- b) vedoucí osoby penzijní společnosti splňují podmínky podle § 39 a 40 zákona o doplňkovém penzijním spoření,
- c) osoba, která bude depozitářem důchodového fondu má vytvořeny věcné, organizační a personální předpoklady k plnění svých povinností, a
- d) navržené statuty všech důchodových fondů splňují všechny předepsané náležitosti.

(3) Povolení k vytvoření důchodových fondů se uděluje na dobu neurčitou.

(4) Součástí výroku rozhodnutí o udělení povolení k vytvoření důchodových fondů je schválení depozitáře důchodových fondů a statutu všech důchodových fondů. Změna depozitáře důchodového fondu podléhá předchozímu souhlasu České národní banky.

(5) Žádost o povolení k vytvoření důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady osvědčující splnění podmínek uvedených v odstavci 2. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 27

O žádosti o povolení k vytvoření důchodových fondů rozhodne Česká národní banka do 6 měsíců ode dne jejího doručení.

Požadavky na kapitál

§ 28

(1) Počáteční kapitál penzijní společnosti pro výkon činnosti, která zahrnuje také provozování důchodového spoření, činí nejméně 300 000 000 Kč. Počátečním kapitálem se rozumí součet splaceného základního kapitálu a splaceného emisního ážia.

(2) Základní kapitál a emisní ážio lze splatit jen v penězích.

§ 29

(1) Penzijní společnost průběžně udržuje kapitál ve výši přiměřené prostředkům účastníků.

(2) Kapitál penzijní společnosti, která provozuje důchodové spoření podle tohoto zákona, je roven alespoň součtu

- a) hodnoty 300 000 000 Kč zvýšené o 0,05 % z hodnoty majetku v obhospodařovaných důchodových fondech, účastnických fondech a transformovaném fondu podle zákona o doplňkovém penzijním spoření převyšujícím 5 000 000 000 Kč; tento součet se nezvyšuje, dosáhne-li výše 700 000 000 Kč,
- b) 25 % ze součtu nákladů na odpisy hmotného a nehmotného majetku a správních nákladů penzijní společnosti za bezprostředně předcházející účetní období; pokud penzijní

společnost vykonává činnost penzijní společnosti po dobu kratší než 1 rok, použije pro výpočet 25 % z hodnoty nákladů na odpisy hmotného a nehmotného majetku a správních nákladů uvedených v plánu obchodní činnosti,

- c) doplňkového kapitálu, který penzijní společnost drží ke krytí peněžních prostředků na účtu pro přijímání pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu,
- d) v případě, že provozuje i doplňkové penzijní spoření podle zákona o doplňkovém penzijním spoření doplňkového kapitálu, který penzijní společnost drží ke krytí peněžních prostředků na účtu pro přijímání příspěvků účastníka, příspěvků zaměstnavatele, státních příspěvků a prostředků účastníka převedených z jiného účastnického fondu nebo z transformovaného fondu.

(3) Do výpočtu podle odstavce 2 písm. a) se zahrne celá hodnota majetku ve všech důchodových fondech a ve všech účastnických fondech a transformovaném fondu podle zákona o doplňkovém penzijním spoření obhospodařovaných penzijní společností.

§ 30

Počet účastníků v důchodových fondech obhospodařovaných penzijní společností musí po uplynutí 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů dosahovat alespoň 50 000 účastníků.

§ 31

Uchovávání dokumentů a záznamů

(1) Penzijní společnost uchovává

- a) dokumenty týkající se důchodového spoření, včetně smluv a záznamů evidence podle § 70 až 74,
- b) záznamy komunikace se zájemcem o důchodové spoření nebo účastníkem týkající se důchodového spoření.

(2) Penzijní společnost uchovává

- a) dokumenty podle odstavce 1 písm. a) po celou dobu trvání závazkového vztahu a po jeho skončení ještě po dobu nejméně 20 let
- b) záznamy komunikace podle odstavce 1 písm. b) po celou dobu trvání závazkového vztahu a po jeho skončení ještě po dobu nejméně 5 let, nebo po dobu nejméně 5 let od poslední komunikace se zájemcem.

To platí i pro osobu, které bylo povolení k činnosti penzijní společnosti odňato, jakož i pro jejího právního nástupce.

§ 32

Úplata penzijní společnosti

(1) Penzijní společnost má nárok na úplatu hrazenou z majetku v důchodovém fondu, jejíž výše musí být stanovena ve statutu důchodového fondu; tato úplata je tvořena

- a) úplatou za obhospodařování majetku v důchodových fondech,
- b) u konzervativního důchodového fondu, vyváženého důchodového fondu a dynamického důchodového fondu úplatou za zhodnocení majetku v těchto důchodových fondech.

(2) Z úplaty se hradí veškeré náklady, které hradí penzijní společnost v souvislosti s důchodovým spořením třetím osobám, zejména

- a) úplata za výkon činnosti depozitáře důchodového fondu a auditora,
- b) poplatky hrazené bance,
- c) odměna jiným osobám než penzijní společnosti za výkon činností podle § 91,
- d) poplatky hrazené osobě provádějící vypořádání obchodů s investičními nástroji, převodním místům, obchodníkům s cennými papíry,
- e) náklady na propagaci a reklamu,
- f) náklady na zprostředkování smluv o důchodovém spoření.

(3) Výše úplaty podle odstavce 1 písm. a) nesmí překročit

- a) 0,3 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v důchodovém fondu státních dluhopisů,
- b) 0,4 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v konzervativním důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup cenných papírů kolektivního investování,
- c) 0,5 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu ve vyváženém důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup cenných papírů kolektivního investování,
- d) 0,6 % z průměrné roční hodnoty fondového vlastního kapitálu v dynamickém důchodovém fondu; takto stanovená úplata se sníží o náklady na nákup cenných papírů kolektivního investování.

(4) Průměrná roční hodnota fondového vlastního kapitálu v každém důchodovém fondu se stanoví k poslednímu dni příslušného období jako prostý aritmetický průměr hodnot fondového vlastního kapitálu důchodového fondu za každý den příslušného období.

(5) Výše úplaty podle odstavce 1 písm. b) je nejvýše 10 % z rozdílu průměrné roční hodnoty důchodové jednotky v příslušném období a nejvyšší průměrné roční hodnoty důchodové jednotky v letech předcházejících příslušnému období od vzniku důchodového fondu.

(6) Penzijní společnost nemá nárok na úplatu podle odstavce 1 písm. b) v případě, že průměrná roční hodnota důchodové jednotky důchodového fondu v příslušném období byla rovna nebo nižší než nejvyšší průměrná roční hodnota důchodové jednotky v letech předcházejících příslušnému období od vzniku důchodového fondu.

(7) Za období kratší než 1 rok náleží penzijní společnosti úplata podle odstavce 1 písm. b), pokud průměrná hodnota důchodové jednotky důchodového fondu od počátku roku ke dni ukončení smlouvy o důchodovém spoření byla vyšší než nejvyšší průměrná roční hodnota důchodové jednotky v předchozích letech od vzniku důchodového fondu.

(8) Průměrná hodnota důchodové jednotky důchodového fondu se stanoví k poslednímu dni příslušného období jako prostý aritmetický průměr hodnot důchodových jednotek důchodového fondu za každý den příslušného období.

§ 33

Poplatky

(1) Penzijní společnost má kromě úplaty podle § 32 nárok pouze na jednorázové poplatky od účastníka za

- a) změnu strategie spoření podle § 11,
- b) převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti podle § 12,

- c) odeslání výpisu důchodového spoření častěji než jednou ročně,
- d) poskytování informací jiným způsobem než stanoví tento zákon.

(2) Výše poplatku za změnu strategie spoření podle odstavce 1 písm. a), která musí odrazet účelně vynaložené náklady na její provedení, činí nejvýše 500 Kč.

(3) Výše poplatku podle odstavce 1 písm. b) činí nejvýše 800 Kč.

(4) Poplatek za převod podle odstavce 1 písm. b) hradí účastník. Tento poplatek není hrazen z prostředků účastníka evidovaných na osobním penzijním účtu. Započtení tohoto poplatku proti převáděným prostředkům účastníka není přípustné.

(5) Výše poplatku za úkony podle odstavce 1 písm. c) a d) musí odrazet účelně vynaložené náklady na jejich provedení.

§ 34

Výjimky z placení poplatků za změnu strategie spoření a za převod prostředků účastníka

(1) Změna strategie spoření nebo převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti jsou bezplatné v případě, že prostředky účastníka byly umístěny

- a) v důchodovém fondu, v jehož statutu došlo ke změnám způsobu investování, investičních cílů nebo zvýšení úplaty,
- b) v důchodovém fondu, jehož obhospodařování bylo převedeno na jinou penzijní společnost podle § 58,
- c) ve slučovaných důchodových fondech podle § 60,
- d) v důchodovém fondu penzijní společnosti, která se slučuje s jinou penzijní společností podle § 64 zákona o doplňkovém penzijním spoření.

(2) Penzijní společnost může zpoplatnit změnu strategie spoření nebo převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti v případě, že účastník požádá o tyto změny po uplynutí 6 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o

- a) schválení změny statutu důchodového fondu,
- b) povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů podle § 58,
- c) povolení sloučení důchodových fondů podle § 60 až 62,
- d) schválení sloučení penzijních společností, nebo
- e) nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů podle § 99.

(3) Převod prostředků účastníka k jiné penzijní společnosti je bezplatný, pokud od uzavření smlouvy o důchodovém spoření uplynulo více než 5 let.

(4) Je-li změna strategie spoření provedena pouze jednou za rok, je bezplatná.

§ 35

Úplata za nabízení a zprostředkování důchodového spoření

(1) Výše odměny podle § 32 odst. 2 písm. c) nesmí překročit 3,5 % průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku podle zákona o zaměstnanosti za uzavření jedné smlouvy o důchodovém spoření. Rozhodným okamžikem pro výpočet odměny je den uzavření smlouvy o důchodovém spoření.

- (2) Ustanovení odstavce 1 platí i pro změnu smlouvy.

§ 36

Náklady na uzavření smlouvy o důchodovém spoření

Souhrnná výše všech nákladů vynaložených v průměru na uzavření jedné smlouvy o důchodovém spoření nesmí po odečtení odměny podle § 32 odst. 2 písm. c) překročit hodnotu 500 Kč.

§ 37

Náklady na propagaci a reklamu a jiné náklady na podporu prodeje

Náklady penzijní společnosti vynaložené na propagaci a reklamu a jiné náklady na podporu prodeje nesmí za kalendářní rok překročit hodnotu 1000násobku průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí podle zákona o zaměstnanosti za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku.

ČÁST PÁTÁ

DEPOZITÁŘ DŮCHODOVÉHO FONDU

§ 38

Základní ustanovení

(1) Depozitář důchodového fondu (dále jen „depozitář“) eviduje majetek v důchodovém fondu a kontroluje, zda penzijní společnost nakládá s majetkem v důchodovém fondu v souladu s tímto zákonem, depozitářskou smlouvou, smlouvami s účastníky a statutem důchodového fondu. Depozitář vykonává tyto funkce také ve vztahu k peněžním prostředkům na účtu pro přijímání a vrácení pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu před jejich přidělením důchodovým fondům.

(2) Depozitářem mohou být pouze banka se sídlem na území České republiky nebo zahraniční banka, která má pobočku umístěnou na území České republiky, které mají v bankovní licenci povolenou činnost depozitáře. Depozitář nemůže být součástí stejného koncernu jako penzijní společnost. Všechny důchodové fondy, účastnické fondy a transformované fondy obhospodařované jednou penzijní společností musejí mít stejného depozitáře.

(3) Depozitář vykonává svou činnost na základě písemné smlouvy o výkonu činnosti depozitáře, kterou uzavírá s penzijní společností (dále jen „depozitářská smlouva“).

(4) V depozitářské smlouvě si depozitář a penzijní společnost sjednají podmínky pro plnění povinností depozitáře.

(5) Depozitářská smlouva se uzavírá na dobu neurčitou. Výpovědní lhůta je 6 měsíců.

(6) Závazek z depozitářské smlouvy zaniká též nabytím právní moci rozhodnutí, jímž se

a) odnímá depozitáři bankovní licence, nebo

b) mění depozitáři bankovní licence tak, že je vyloučena nebo omezena činnost depozitáře nebo činnost nezbytná pro výkon činnosti depozitáře.

(7) Depozitář neprodleně písemně informuje Českou národní banku a penzijní společnost o právní skutečnosti, jejímž důsledkem je zánik závazku z depozitářské smlouvy.

(8) Zanikne-li závazek z depozitářské smlouvy, penzijní společnost neprodleně

- a) pozastaví nakládání se svým majetkem v důchodovém fondu a připisování a odepisování důchodových jednotek důchodového fondu, s výjimkou úhrady závazků vzniklých před zánikem závazku z depozitářské smlouvy, a to až do doby nabytí účinnosti nové depozitářské smlouvy,
- b) informaci o pozastavení nakládání s majetkem v důchodovém fondu a připisování a odepisování důchodových jednotek důchodového fondu zašle České národní bance a uveřejní na svých internetových stránkách.

(9) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, nesmí umožnit nakládání s peněžními prostředky na účtu tohoto fondu; to neplatí pro úhradu závazků vzniklých před zánikem depozitářské smlouvy, pro úhradu nezbytných provozních a mzdových výdajů, pro výplatu dávek vzniklých ze smluv o důchodovém spoření a pro převod prostředků účastníků na základě tohoto zákona.

(10) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, vydá peněžní prostředky a majetek tohoto fondu, které má v úschově nebo v evidenci, pouze novému depozitáři, likvidátorovi penzijní společnosti nebo insolvenčnímu správci penzijní společnosti.

§ 39

Činnost depozitáře

(1) Depozitář

- a) zajišťuje úschovu majetku v důchodovém fondu nebo, pokud to povaha věci vylučuje, kontroluje stav tohoto majetku,
- b) eviduje a kontroluje pohyb veškerého majetku v důchodovém fondu, peněžních prostředků důchodového fondu a peněžních prostředků na účtu pro přijímání pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu,
- c) kontroluje, zda důchodové jednotky důchodového fondu jsou připisovány a odepisovány v souladu s tímto zákonem, statutem důchodového fondu a smlouvami s účastníky,
- d) kontroluje, zda aktuální hodnota důchodové jednotky důchodového fondu je vypočítána v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,
- e) provádí pokyny penzijní společnosti nebo jiné osoby, která obhospodařuje majetek v důchodovém fondu, které nejsou v rozporu s tímto zákonem, statutem důchodového fondu nebo depozitářskou smlouvou,
- f) zajišťuje vypořádání obchodů s majetkem v důchodovém fondu v obvyklé lhůtě,
- g) kontroluje, zda výnos z majetku v důchodovém fondu je používán v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,
- h) kontroluje, zda majetek v důchodovém fondu je nabýván a zcizován v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,
- i) kontroluje postup při oceňování majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,

- j) kontroluje, zda převod prostředků účastníka probíhá v souladu s tímto zákonem a smlouvami s účastníky,
- k) kontroluje, zda byla úplata za obhospodařování majetku v důchodovém fondu vypočtena v souladu s tímto zákonem a se statutem důchodového fondu.

(2) Za peněžní prostředky a investiční nástroje důchodového fondu svěřené depozitáři do úschovy podle odstavce 1 písm. a) se neplatí příspěvek do Garančního fondu obchodníků s cennými papíry.

(3) Rozsah činností depozitáře podle odstavce 1 a případy, kdy může depozitář vykonávat činnost podle odstavce 1 prostřednictvím jiné osoby, stanoví prováděcí právní předpis.

§ 40

Povinnosti penzijní společnosti vůči depozitáři

Penzijní společnost

- a) zřídí u depozitáře účty, které potřebuje k uložení veškerých peněžních prostředků v důchodovém fondu a pro přijímání pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu,
- b) předá depozitáři statut důchodového fondu, který obhospodařuje, a další dokumenty, které depozitář potřebuje k výkonu své činnosti,
- c) ukládá získané peněžní prostředky neprodleně na účet u depozitáře nebo na účet zřízený podle písmene e),
- d) provádí veškeré platby a výběry nebo převody peněžních prostředků prostřednictvím depozitáře nebo prostřednictvím účtu podle písmene e),
- e) může se souhlasem depozitáře zřídit účet u regulované banky nebo pobočky regulované banky, pokud je zajištěn souhlas depozitáře s nakládáním s peněžními prostředky vedenými na tomto účtu a přehled depozitáře o pohybech těchto peněžních prostředků,
- f) svěřuje veškerý majetek v důchodových fondech, které obhospodařuje, depozitáři do úschovy a v případě, kdy to povaha věci vylučuje, umožňuje depozitáři kontrolovat stav majetku podle § 39 odst. 1 písm. a),
- g) předkládá depozitáři podklady potřebné k evidenci majetku v důchodových fondech a pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu způsobem stanoveným v depozitářské smlouvě nebo na žádost depozitáře,
- h) umožňuje depozitáři řádné plnění jeho kontrolních povinností,
- i) prokáže depozitáři na jeho žádost splnění zákonem a statutem důchodového fondu stanovených podmínek pro důchodové spoření.

§ 41

Pravidla jednání depozitáře

(1) Jestliže depozitář při své činnosti zjistí skutečnost nasvědčující tomu, že penzijní společnost porušila tento zákon, statut důchodového fondu, smlouvu s účastníkem nebo depozitářskou smlouvu, neprodleně projedná toto zjištění s penzijní společností, pokud tím nehrozí nebezpečí z prodlení.

(2) Pokud depozitář na základě projednání podle odstavce 1 nebo bez tohoto projednání v případě nebezpečí z prodlení dospěje k názoru, že penzijní společnost porušila

tento zákon, statut důchodového fondu, smlouvu s účastníkem nebo depozitářskou smlouvu, oznámí tuto skutečnost neprodleně České národní bance.

(3) Pokud depozitář při své činnosti zjistí skutečnost, která může významně ovlivnit hodnotu důchodové jednotky nebo která může vést k podstatnému zhoršení hospodářské situace důchodového fondu, oznámí tuto skutečnost neprodleně České národní bance a penzijní společnosti.

(4) Pokud penzijní společnost na žádost depozitáře neprokáže splnění zákonem, smlouvami s účastníky, depozitářskou smlouvou nebo statutem důchodového fondu stanovených podmínek pro provedení investice, depozitář pokyn neprovede.

(5) Pokud depozitář při své činnosti zjistí skutečnost nasvědčující tomu, že pokyn penzijní společnosti odporuje tomuto zákonu, statutu důchodového fondu, smlouvě s účastníkem nebo depozitářské smlouvě, depozitář jeho provedení pozastaví na dobu nejdéle 3 pracovních dnů a důvody pozastavení projedná neprodleně s penzijní společností.

(6) Pokud na základě projednání podle odstavce 5 depozitář dospěje k názoru, že penzijní společnost svým pokynem porušila významně tento zákon, statut důchodového fondu nebo depozitářskou smlouvu, pokyn neprovede a tuto skutečnost oznámí neprodleně České národní bance. Jednání, která jsou důvodem neprovedení pokynu, stanoví prováděcí právní předpis.

(7) Pokud má depozitář důvodné podezření na možné poškození zájmů účastníků, požádá písemně nejdéle na dobu 3 pracovních dnů

- a) centrálního depozitáře nebo osobu oprávněnou vést evidenci navazující na centrální evidenci cenných papírů vedenou centrálním depozitářem, osobu oprávněnou vést samostatnou evidenci investičních nástrojů nebo osobu oprávněnou vést evidenci navazující na samostatnou evidenci investičních nástrojů, o pozastavení výkonu práva osoby zúčastněné na transakci, která může poškodit zájmy účastníků, nakládat s cennými papíry nebo investičními nástroji vedenými na účtu této osoby,
- b) osobu provádějící vypořádání obchodů s cennými papíry o pozastavení vypořádání obchodu, který může poškodit zájmy účastníků.

(8) Kopii žádosti podle odstavce 7 depozitář zašle České národní bance.

(9) Žádosti podle odstavce 7 jsou uvedené osoby povinny vyhovět.

(10) Česká národní banka do 3 pracovních dnů ode dne, kdy obdržela kopii žádosti podle odstavce 8, pozastavení zruší nebo rozhodne o předběžném opatření.

(11) Depozitář při své činnosti jedná s odbornou péčí a výhradně v zájmu účastníků důchodového fondu.

(12) Depozitář odpovídá penzijní společnosti a účastníkům důchodového fondu za škodu způsobenou porušením jeho povinnosti vyplývající z právního předpisu, statutu důchodového fondu nebo depozitářské smlouvy. Tato odpovědnost depozitáře není dotčena ani tehdy, provádí-li činnost prostřednictvím jiné osoby, ledaže by ke škodě došlo i jinak. Odpovědnost penzijní společnosti za škodu vzniklou při obhospodařování majetku v důchodovém fondu tím není dotčena.

(13) Odpovědnost za škodu způsobenou depozitářem porušením některé z povinností uvedených v odstavci 12 se řídí úpravou odpovědnosti za porušení smlouvy podle občanského zákoníku.

ČÁST ŠESTÁ

DŮCHODOVÝ FOND

HLAVA I

Obecná ustanovení

§ 42

- (1) Penzijní společnost shromažďuje peněžní prostředky do důchodového fondu z
- a) pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
 - b) prostředků účastníků převedených z jiného důchodového fondu.

(2) Důchodový fond je souborem majetku, který náleží všem účastníkům a jiným osobám, na které přešlo právo na vyplacení prostředků účastníka, a to v poměru podle počtu důchodových jednotek. Na důchodový fond, majetek v důchodovém fondu, hospodaření s majetkem v důchodovém fondu a na jiná práva a povinnosti týkající se důchodového fondu se nepoužijí ustanovení občanského zákoníku o spoluvlastnictví. Účastník ani jiná osoba nemá právo požadovat rozdělení majetku v důchodovém fondu ani zrušení důchodového fondu.

(3) Majetek v důchodovém fondu obhospodařuje penzijní společnost svým jménem a na účet účastníků tohoto fondu. Majetek v důchodovém fondu není součástí majetku penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

(4) Důchodový fond nemá právní subjektivitu. Povinnost uložená tímto zákonem důchodovému fondu je povinností penzijní společnosti, která jej obhospodařuje. Právo přiznané tímto zákonem důchodovému fondu je právem penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

(5) Z právních úkonů vykonaných v souvislosti s obhospodařováním majetku v důchodovém fondu je oprávněna a zavázána penzijní společnost. Závazek vzniklý z obhospodařování majetku v důchodovém fondu hradí penzijní společnost z majetku v důchodovém fondu; tím není dotčeno ustanovení § 32 odst. 2.

- (6) Pro účely úpravy investování důchodového fondu se rozumí
- a) fondem kolektivního investování investiční fond nebo podílový fond podle zákona upravujícího kolektivní investování,
 - b) standardním fondem kolektivního investování, který splňuje požadavky práva Evropské unie,
 - c) speciálním fondem kolektivního investování, který nespĺňuje požadavky práva Evropské unie,
 - d) zahraničním fondem kolektivního investování zahraniční právnická osoba nebo soubor majetku bez právní subjektivity srovnatelné s fondem kolektivního investování,

- e) zahraničním standardním fondem zahraniční fond kolektivního investování, který splňuje požadavky práva Evropské unie a který má povolení orgánu dohledu jiného členského státu,
- f) zahraničním speciálním fondem zahraniční fond kolektivního investování, který nesplňuje požadavky práva Evropské unie,
- g) renomovanou ratingovou agenturou všeobecně známá ratingová agentura, jíž vydávané ratingy se obvykle používají jako reference na mezinárodních finančních trzích, a která je vedena na seznamu renomovaných ratingových agentur, který Česká národní banka uveřejňuje na svých internetových stránkách,
- h) uznanou ratingovou agenturou ratingová agentura, která je zapsána do seznamu ratingových agentur uznaných Českou národní bankou³⁾ nebo která má povolení nebo je certifikována podle přímo použitelného předpisu Evropské unie o ratingových agenturách⁴⁾.

§ 43

Penzijní společnost, která provozuje důchodové spoření, vytvoří a obhospodařuje 4 důchodové fondy, a to

- a) důchodový fond státních dluhopisů podle § 46,
- b) konzervativní důchodový fond podle § 47,
- c) vyvážený důchodový fond podle § 48,
- d) dynamický důchodový fond podle § 49.

§ 44

(1) Název důchodového fondu obsahuje označení „důchodový fond státních dluhopisů“, „konzervativní důchodový fond“, „vyvážený důchodový fond“ nebo „dynamický důchodový fond“.

(2) Osoba, která nemá povolení k vytvoření důchodových fondů, nesmí při svém podnikání používat označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení.

(3) Název důchodového fondu nesmí být zavádějící a nesmí vyvolávat klamavou představu o míře rizika spojeného s investováním majetku v tomto důchodovém fondu.

HLAVA II Statut důchodového fondu

§ 45

- (1) Statut důchodového fondu je dokument, který obsahuje ve srozumitelné formě
- a) informace o způsobu investování důchodového fondu,
 - b) další informace nezbytné pro účastníka k přesnému a správnému posouzení jeho rozhodnutí o umístění prostředků účastníka do tohoto důchodového fondu,
 - c) vysvětlení rizik spojených s důchodovým spořením,
 - d) lhůty pro oceňování majetku a závazků podle § 63,
 - e) další informace stanovené prováděcím právním předpisem.

³⁾ § 12b zákona č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění zákona č. 120/2007 Sb.

⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1060/2009 ze dne 16. září 2009 o ratingových agenturách, ve znění Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 513/2011 ze dne 11. května 2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1060/2009 o ratingových agenturách.

(2) Statut důchodového fondu, který schvaluje Česká národní banka, je pro penzijní společnost závazný.

(3) Údaje uvedené ve statutu důchodového fondu musí být průběžně aktualizovány.

(4) Penzijní společnost bez zbytečného odkladu uveřejní na svých internetových stránkách schválený statut důchodového fondu, který obhospodaruje a každou jeho změnu.

(5) Pravidla pro přijímání statutu důchodového fondu a jeho změn určí stanovy penzijní společnosti. S výjimkou změn uvedených v odstavci 6 je třeba ke každé změně statutu důchodového fondu předchozí schválení Českou národní bankou, jinak je tato změna neplatná. Schválení změny statutu se provádí schválením jeho nového úplného znění. Česká národní banka neschválí změnu statutu důchodového fondu, pokud by jí mohly být ohroženy zájmy účastníků tohoto důchodového fondu.

(6) Ke změně statutu důchodového fondu není třeba její předchozí schválení Českou národní bankou, je-li jejím předmětem

- a) údaj přímo vyplývající ze změn týkajících se penzijní společnosti, důchodového fondu nebo depozitáře,
- b) informace o výkonnosti či o skutečných nebo předpokládaných výsledcích hospodaření důchodového fondu, která vyžaduje pravidelnou aktualizaci, nebo
- c) jednoduchá změna, která se netýká postavení nebo zájmů účastníků.

(7) Žádost o schválení statutu důchodového fondu a jeho změn se podává na predepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady potřebné pro posouzení, zda statut důchodového fondu obsahuje všechny predepsané náležitosti, a zda by mohly být změnou statutu ohroženy zájmy účastníků tohoto fondu.

(8) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) minimální náležitosti statutu důchodového fondu podle odstavce 1,
- b) rozsah změn statutu důchodového fondu, které nepodléhají předcházejícímu schválení Českou národní bankou podle odstavce 6,
- c) vzor tiskopisu, obsah jeho příloh a způsob a formu jejich zasílání podle odstavce 7.

HLAVA III

Způsob investování důchodového fondu

§ 46

Důchodový fond státních dluhopisů

(1) Důchodový fond státních dluhopisů investuje pouze do

- a) dluhopisů, jejichž emitentem je Česká republika nebo Česká národní banka,
- b) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je jiný členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD) nebo centrální banka takového státu a jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou, ,
- c) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka,

- Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo jiná mezinárodní finanční instituce, jejíž závazky jsou zaručeny státy, které jsou jejími členy, a kterou Česká národní banka zapíše do seznamu, který vede,
- d) nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je Česká republika nebo Česká národní banka, nebo
 - e) vkladů, se kterými je možno volně nakládat, nebo termínovaných vkladů se lhůtou splatnosti nejdéle 2 roky, u regulované banky.

(2) Důchodový fond státních dluhopisů investuje alespoň 90 % hodnoty svého majetku do investičních nástrojů uvedených v odstavci 1 písm. a) až d). Důchodový fond státních dluhopisů může do investičních nástrojů uvedených v odstavci 1 písm. b) a c) investovat nejvýše 30 % hodnoty svého majetku. Ustanovení § 53 se na důchodový fond státních dluhopisů nevztahuje.

(3) Penzijní společnost řídí váženou modifikovanou duraci portfolia v důchodovém fondu státních dluhopisů prostřednictvím výběru takových investičních nástrojů, jejichž mezním příspěvkem dosáhne vážené modifikované durace portfolia ve fondu v délce nejvýše 5 let.

(4) Důchodový fond státních dluhopisů využívá techniky a nástroje sloužící k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu v souladu s § 52 pouze k řízení měnového a úrokového rizika. Majetek v důchodovém fondu státních dluhopisů musí být plně zajištěn proti měnovému riziku.

§ 47

Konzervativní důchodový fond

- (1) Konzervativní důchodový fond investuje pouze do
- a) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, jejichž emitentem je členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), nebo centrální banka takového státu, jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,
 - b) nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je členský stát nebo členský stát Organizace pro ekonomickou spolupráci a rozvoj (OECD), nebo centrální banka takového státu, jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,
 - c) dluhopisů, obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky nebo nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je Evropský fond finanční stability, Evropská centrální banka, Evropská investiční banka, Světová banka, Mezinárodní měnový fond nebo jiná mezinárodní finanční instituce, jejíž závazky jsou zaručeny státy, které jsou jejími členy, a kterou Česká národní banka zapíše do seznamu, který vede,
 - d) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky jiných než podle písmen a) nebo c), jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi 5 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků

- v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,
- e) nástrojů peněžního trhu jiných než podle písmen b) nebo c), jejichž rating, popřípadě rating jejich emitenta, patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a je vydán uznanou ratingovou agenturou,
 - f) cenných papírů vydávaných podílovým fondem, který splňuje podmínky podle odstavce 2, nebo
 - g) vkladů uvedených v § 46 odst. 1 písm. e).

(2) Podílový fond podle odstavce 1 písm. f) musí splňovat následující podmínky

- a) podléhá dohledu nebo má povolení k činnosti členského státu,
- b) jeho hlavním cílem je uchování čisté hodnoty aktiv bez výnosů nebo ve výši investice zvýšené o výnosy; hlavního cíle lze dosáhnout rovněž doplňkovým investováním do vkladů u regulovaných bank,
- c) zajišťuje likviditu vypořádáním téhož nebo následujícího dne,
- d) v souladu s hlavním cílem investuje výlučně do nástrojů peněžního trhu se splatností nebo zbytkovou splatností nejvýše 397 dnů a s váženou modifikovanou durací nejvýše půl roku,
- e) investuje pouze do nástrojů peněžního trhu, kterým uznaná ratingová agentura mu přidělila rating, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou dvou nejhorších ratingových kategorií krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury; podmínka ratingových kategorií musí být splněna u každé uznané ratingové agentury, která tomuto nástroji peněžního trhu rating přidělila.

(3) Konzervativní důchodový fond investuje nejvýše 30 % hodnoty svého majetku do dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky uvedených v odstavci 1 písm. d) až f).

(4) Penzijní společnost řídí váženou modifikovanou durací portfolia v konzervativním důchodovém fondu prostřednictvím výběru takových investičních nástrojů, jejichž mezním příspěvkem dosáhne vážené modifikované durace portfolia ve fondu v délce nejvýše 5 let.

(5) Konzervativní důchodový fond využívá techniky a nástroje sloužící k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu v souladu s § 52 pouze k řízení měnového a úrokového rizika.

(6) Majetek v konzervativním důchodovém fondu musí být plně zajištěn proti měnovému riziku.

§ 48

Vyvážený důchodový fond

(1) Vyvážený důchodový fond investuje pouze do

- a) investičních nástrojů a vkladů, do který může investovat konzervativní důchodový fond; u investičních nástrojů podle § 47 odst. 1 písm. a) a d) se v případě vyváženého důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi 7 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni

renomované ratingové agentury nebo srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a u nástrojů peněžního trhu podle § 47 odst. 1 písm. b) a e) se v případě vyváženého důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni s výjimkou nejhorší ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury,

- b) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě přijatých k obchodování na evropském regulovaném trhu, v mnohostranném obchodním systému provozovatele se sídlem v členském státě nebo na zahraničním trhu obdobném regulovaném trhu se sídlem ve státě, který není členským státem, jestliže je tento zahraniční trh uveden v seznamu zahraničních trhů obdobných regulovanému trhu se sídlem ve státě, který není členským státem, vedeném Českou národní bankou, nebo se s nimi obchoduje na takovém zahraničním trhu, nebo
- c) cenných papírů vydávaných standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem, které jsou veřejně nabízeny v České republice podle zákona upravujícího kolektivní investování.

(2) Vyvážený důchodový fond investuje nejvýše 40 % hodnoty svého majetku do

- a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě,
- b) cenných papírů vydávaných standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem, který investuje převážně do akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě, nebo
- c) jiných investičních nástrojů, které odvozují svoji hodnotu převážně od akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě nebo od akciových indexů.

(3) Ustanovení § 47 odst. 5 se na vyvážený důchodový fond vztahuje obdobně. Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 25 % hodnoty majetku ve vyváženém důchodovém fondu.

§ 49

Dynamický důchodový fond

(1) Dynamický důchodový fond investuje pouze do

- a) investičních nástrojů a vkladů, do kterých může investovat vyvážený důchodový fond; u investičních nástrojů podle § 47 odst. 1 písm. a) a d) se v případě dynamického důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi 9 nejlepších ratingových kategorií dlouhodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury a u nástrojů peněžního trhu podle § 47 odst. 1 písm. b) a e) se v případě dynamického důchodového fondu vyžaduje rating vydaný uznanou ratingovou agenturou, který patří mezi ratingové kategorie krátkodobých závazků v investičním stupni renomované ratingové agentury nebo mezi srovnatelné ratingové kategorie jiné uznané ratingové agentury, nebo
- b) cenných papírů vydávaných fondy kolektivního investování a zahraničními fondy kolektivního investování podléhajícími dohledu členského státu, které jsou veřejně nabízeny v České republice podle zákona upravujícího kolektivní investování.

(2) Dynamický důchodový fond investuje nejvýše 80 % hodnoty svého majetku do

- a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě,

- b) cenných papírů vydávaných fondy kolektivního investování a zahraničními fondy kolektivního investování, které investují převážně do akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě, nebo
- c) jiných investičních nástrojů, které odvozují svojí hodnotu převážně od akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na právnické osobě nebo od akciových indexů.

(3) Majetek, který není zajištěn proti měnovému riziku, může tvořit nejvýše 50 % hodnoty majetku ve vyváženém důchodovém fondu.

§ 50

Skladba majetku v důchodovém fondu

(1) Důchodový fond investuje prostředky účastníka do aktiv přípustných podle § 46 až 49 při dodržení zásad rozložení rizika spojeného s investováním podle tohoto zákona.

(2) Důchodový fond nesmí investovat do investičních cenných papírů vydaných penzijní společností, která jej obhospodařuje, nebo osobou patřící do stejného koncernu jako penzijní společnost.

§ 51

Vnitřní postupy pro kontrolu rizik

Důchodový fond je povinen

- a) používat postupy, které mu umožňují kdykoliv sledovat míru rizika pozic a jejich vliv na celkové riziko spojené s investováním,
- b) používat postupy pro přesné a objektivní hodnocení rizika spojeného s investováním do finančních derivátů podle § 52,
- c) zohledňovat při sledování míry rizika pozic rozložení rizika z hlediska regionálního, sektorového a měnového.

§ 52

Podmínky sjednávání finančních derivátů

(1) Důchodový fond může používat techniky a nástroje vztahující se k investičním cenným papírům a nástrojům peněžního trhu za předpokladu, že slouží k efektivnímu obhospodařování majetku. Používáním těchto technik a nástrojů se důchodový fond nesmí odchýlit od způsobu investování uvedeného ve svém statutu.

(2) Otevřené pozice vztahující se k finančním derivátům nesmí přesáhnout 80 % hodnoty majetku v důchodovém fondu.

(3) Pro účely výpočtu limitů podle § 53 vezme důchodový fond v úvahu hodnotu podkladových hodnot finančních derivátů.

(4) Rizika spojená s finančními deriváty podle odstavců 2 a 3 se počítají s ohledem na současnou hodnotu podkladových hodnot otevřených pozic finančních derivátů, na riziko spojené s druhou smluvní stranou, na předpokládané budoucí pohyby trhu a na dobu, ve které musejí být pozice uzavřeny.

(5) Pokud investiční cenný papír nebo nástroj peněžního trhu obsahuje finanční derivát, důchodový fond tento finanční derivát zohlední při sledování míry rizika spojeného

s finančními deriváty. Při nabývání takových investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu důchodový fond dodržuje požadavky pro nabývání finančních derivátů stanovené prováděcím právním předpisem vydaným podle odstavce 6.

(6) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) druhy, limity, způsob používání a požadavky na kvalitativní kritéria technik a nástrojů, které může důchodový fond používat k efektivnímu obhospodařování majetku,
- b) postup pro vyhodnocování míry rizika spojeného s finančními deriváty

§ 53

Investiční limity vůči jedné osobě

(1) Penzijní společnost může investovat nejvýše 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Vklady důchodového fondu u jedné regulované banky mohou dosáhnout nejvýše 10 % hodnoty majetku v tomto fondu.

(3) Otevřené pozice vztahující se k finančním derivátům důchodového fondu, které nejsou přijaty k obchodování na trzích uvedených v § 48 odst. 1 písm. b), spojených s jednou smluvní stranou, mohou dosáhnout nejvýše

- a) 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, pokud je druhou smluvní stranou regulovaná banka, nebo
- b) 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, pokud je druhou smluvní stranou jiná osoba.

(4) Součet hodnot investic důchodového fondu vůči jedné osobě v obchodech podle odstavců 2 až 4 nesmí překročit 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu.

(5) Pokud to má důchodový fond uvedeno ve svém statutu, může investovat do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou, která nepatří do stejného koncernu jako penzijní společnost obhospodařující tento důchodový fond, až 10 % hodnoty majetku v tomto fondu, jestliže součet investic, u nichž důchodový fond využil tuto výjimku, nepřesáhne 40 % hodnoty majetku v tomto fondu.

(6) Pokud to má důchodový fond uvedeno ve svém statutu, může investovat do investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu vydaných jednou osobou až 20 % hodnoty svého majetku, jestliže tyto investiční cenné papíry vydal nebo za ně převzal záruku emitent uvedený v § 47 odst. 1 písm. a), b) nebo c).

(7) Součet hodnot investic vůči jedné osobě v obchodech podle odstavců 1 až 6 nesmí překročit 35 % hodnoty majetku v důchodovém fondu.

(8) Pro účely odstavců 1 až 7 se za jednu osobu považují i osoby tvořící koncern.

§ 54

Investování do cenných papírů kolektivního investování

(1) Penzijní společnost může investovat nejvýše 10 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do cenných papírů vydávaných jedním standardním fondem nebo zahraničním standardním fondem.

(2) Penzijní společnost může investovat celkově nejvýše 35 % hodnoty majetku v důchodovém fondu do cenných papírů vydávaných standardními fondy nebo zahraničními standardními fondy.

(3) Penzijní společnost může investovat celkově nejvýše 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu, s výjimkou vyváženého fondu, do cenných papírů vydávaných speciálními fondy nebo zahraničními speciálními fondy.

(4) Ustanovení odstavců 1 až 3 se nevztahují na důchodový fond státních dluhopisů.

§ 55

Podíly na jiných osobách a emisích investičních nástrojů

(1) Penzijní společnost může do svého majetku a do majetku v obhospodařovaných vyvážených a dynamických důchodových fondech nabýt celkem akcie nebo obdobné cenné papíry představující podíl na právnické osobě, které představují nejvýše 5 % podíl na základním kapitálu nebo na hlasovacích právech jejich emitenta.

(2) Penzijní společnost může do majetku v důchodovém fondu nabýt nejvýše 10 % z celkové jmenovité hodnoty nebo z celkového počtu

- a) akcií nebo obdobných cenných papírů představujících podíl na společnosti nebo jiné právnické osobě, které vydal jeden emitent a s nimiž nejsou spojena hlasovací práva,
- b) dluhopisů nebo obdobných cenných papírů představujících právo na splacení dlužné částky, které vydal jeden emitent,
- c) cenných papírů vydaných jedním fondem kolektivního investování nebo jedním zahraničním fondem kolektivního investování,
- d) nástrojů peněžního trhu vydaných jedním emitentem.

§ 56

Dočasné výjimky z limitů investování

(1) Penzijní společnost nemusí dodržet skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 46 až 55 při uplatňování přednostního práva na upisování investičních cenných papírů a nástrojů peněžního trhu, které jsou v majetku tohoto důchodového fondu.

(2) Pokud to je uvedeno ve statutu důchodového fondu, může se penzijní společnost při dodržení principu rozložení rizika spojeného s investováním odchýlit od omezení stanovených v § 46 až 55 na dobu nejdéle 24 měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení povolení k vytvoření tohoto důchodového fondu nebo do doby, než hodnota majetku v důchodovém fondu přesáhne 100 000 000 Kč, pokud tato skutečnost nastane dříve. Na počátku tohoto období investuje důchodový fond pouze do vkladů uvedených v § 46 odst. 1 písm. e), cenných papírů vydávaných podílovým fondem uvedeným § 47 odst. 2 a nástrojů peněžního trhu, jejichž emitentem je osoba uvedená v § 46 odst. 1 písm. d) a v § 47 odst. 1 písm. b) nebo c) a ve svém statutu stanoví postupné přizpůsobování se požadavkům uvedeným v § 46 až 55.

(3) Pokud penzijní společnost nedodrží skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 46 až 55 z důvodů, které nemůže ovlivnit, nebo v důsledku uplatnění přednostního práva podle odstavce 1, musí s přihlédnutím k zájmům účastníků v tomto důchodovém fondu zajistit bez zbytečného odkladu soulad skladby majetku v tomto fondu s § 46 až 55.

§ 57

Omezení nakládání s majetkem v důchodovém fondu

(1) Důchodový fond může přijmout úvěr nebo půjčku se splatností nejdéle 6 měsíců. Souhrn všech přijatých úvěrů a půjček nesmí překročit 5 % hodnoty majetku v důchodovém fondu. Důchodový fond nesmí přijmout úvěr nebo půjčku za účelem umožnění nákupu investičního nástroje.

(2) Majetek v důchodovém fondu nesmí být použit k poskytnutí půjčky nebo úvěru, k poskytnutí daru, zajištění závazku třetí osoby nebo k úhradě závazku, který nesouvisí s jeho obhospodařováním; tím není dotčen § 52.

(3) Důchodový fond nesmí uzavřít smlouvu o prodeji investičního nástroje, který není v majetku tohoto důchodového fondu.

HLAVA IV

Převod obhospodařování všech důchodových fondů a jejich sloučení

§ 58

Převod obhospodařování všech důchodových fondů

(1) Penzijní společnost nemůže převést obhospodařování důchodového fondu, který obhospodařuje, na jinou penzijní společnost. Penzijní společnost však může s předchozím povolením České národní banky převést obhospodařování všech důchodových fondů, které obhospodařuje, na jinou penzijní společnost.

(2) Převodem obhospodařování všech důchodových fondů není dotčena odpovědnost převádějící penzijní společnosti za porušení povinností při obhospodařování důchodových fondů, jejichž obhospodařování bylo převedeno (dále jen „převedené důchodové fondy“).

(3) Žádost o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů může podat pouze penzijní společnost, která v době podání žádosti obhospodařuje důchodové fondy, jejichž obhospodařování má být převedeno (dále jen „převáděné důchodové fondy“).

(4) Účastníky řízení o převodu obhospodařování důchodových fondů na základě žádosti podle odstavce 3 jsou žadatel, penzijní společnost, na kterou má být obhospodařování důchodových fondů převedeno, a depozitáři důchodových fondů obou penzijních společností.

(5) Česká národní banka udělí povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů, neohrozí-li převod zájmy účastníků převáděných důchodových fondů. Součástí výroku rozhodnutí o udělení povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů je i schválení změny depozitáře. Statuty převedených důchodových fondů jsou od okamžiku nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů závazné i pro přejímající penzijní společnost. Ke stejnému dni přecházejí i práva a povinnosti plynoucí ze smluv o důchodovém spoření uzavřených převádějící penzijní společností. Přejímající penzijní společnost informuje neprodleně po dni nabytí právní moci rozhodnutí o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových

fondů účastníky těchto důchodových fondů o tomto povolení a jejich právu podle § 34 odst. 1 písm. b).

(6) Žádost o povolení k převodu obhospodařování všech důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady nezbytné pro posouzení ochrany zájmů účastníků. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 59

Přechod povolení k vytvoření důchodových fondů

Převedením obhospodařování všech důchodových fondů na jinou penzijní společnost povolení k vytvoření těchto důchodových fondů přechází na tuto přejímající penzijní společnost. Přejímající penzijní společnost postupuje ve vztahu k těmto důchodovým fondům podle § 60.

§ 60

Sloučení důchodových fondů

(1) Penzijní společnost, na kterou bylo převedeno obhospodařování všech důchodových fondů jiné penzijní společnosti, je povinna nejpozději do jednoho roku ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle § 58 odst. 5 podat žádost o povolení sloučení důchodových fondů stejného typu tak, aby obhospodařovala 1 důchodový fond státních dluhopisů, 1 konzervativní důchodový fond, 1 vyvážený důchodový fond a 1 dynamický důchodový fond.

(2) Účastníky řízení o žádosti podle odstavce 1 jsou žadatel a depozitáři slučovaných důchodových fondů.

(3) Česká národní banka nepovolí sloučení důchodových fondů, pokud

- a) tím jsou ohroženy zájmy účastníků slučovaných důchodových fondů, nebo
- b) je to nevhodné z hlediska složení majetku v důchodových fondech navržených ke sloučení.

(4) Neudělí-li Česká národní banka povolení ke sloučení důchodových fondů podle odstavce 3, stanoví penzijní společnosti v rozhodnutí o neudělení povolení lhůtu k předložení nové žádosti o sloučení důchodových fondů a uloží penzijní společnosti povinnost přijmout opatření směřující k odstranění důvodů, pro které nebylo povolení ke sloučení důchodových fondů uděleno.

§ 61

(1) Důchodový fond, který sloučením podle § 60 zaniká, se dnem stanoveným v rozhodnutí České národní banky o povolení sloučení důchodových fondů zrušuje bez likvidace a majetek v něm obsažený se stává součástí majetku přejímajícího důchodového fondu. Důchodový fond nelze zrušit s likvidací. Pokud v rozhodnutí České národní banky o povolení sloučení důchodových fondů není uveden den zániku zrušovaného důchodového fondu, zaniká tento důchodový fond uplynutím 30 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí.

(2) Dnem zániku důchodového fondu se jeho účastníci stávají účastníky přejímajícího důchodového fondu.

(3) Žadatel uveřejní na svých internetových stránkách neprodleně po nabytí právní moci rozhodnutí České národní banky, kterým se povoluje sloučení důchodových fondů, toto rozhodnutí, statuty přejímajících důchodových fondů a informaci o možnosti účastníků uplatnit právo podle § 34 odst. 1 písm. c).

(4) Žádost o povolení sloučení důchodových fondů se podává na předepsaném tiskopise, ke kterému žadatel přiloží doklady nezbytné pro posouzení důvodu sloučení a ochrany zájmů účastníků. Vzor tiskopisu a obsah jeho příloh stanoví prováděcí právní předpis.

§ 62

Ke dni zániku důchodového fondu podle § 61 je penzijní společnost, která jej obhospodařuje, povinna sestavit mimořádnou účetní závěrku tohoto důchodového fondu podle zákona o účetnictví.

HLAVA V

Další povinnosti penzijní společnosti při obhospodařování majetku v důchodovém fondu

§ 63

Oceňování majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu

(1) Investiční nástroje v majetku v důchodovém fondu musí být oceňovány pravidelně, a to ve lhůtě uvedené ve statutu důchodového fondu; tato lhůta nesmí být delší než 1 týden.

(2) Majetek neuvedený v odstavci 1 a závazky plynoucí ze smluv uzavřených na účet důchodového fondu musí být pravidelně oceňovány, a to ve lhůtách uvedených ve statutu důchodového fondu, nejméně však jedenkrát ročně.

(3) Důchodový fond oceňuje v průběhu účetního období svůj majetek a závazky alespoň ke dni stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky, a to bez sestavení účetní závěrky.

(4) Majetek a závazky plynoucí z obhospodařování majetku v důchodovém fondu se oceňují reálnou hodnotou.

(5) Způsob stanovení reálné hodnoty majetku v důchodovém fondu a závazků důchodového fondu a způsob stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky důchodového fondu stanoví prováděcí právní předpis.

§ 64

Obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek

(1) Penzijní společnost obhospodařuje majetek v důchodovém fondu za nejlepších podmínek, přičemž s přihlédnutím ke skladbě majetku v důchodovém fondu, povaze a vlastnostem investičního nástroje, který má být předmětem transakce, jakož i povaze převodních míst, na nichž lze transakci s investičním nástrojem provést, zohlední zejména

- a) cenu, kterou lze dosáhnout na převodním místě,
- b) celkový objem poplatků vyúčtovaných třetími osobami,
- c) rychlost, s jakou lze transakci s investičním nástrojem provést,
- d) objem transakce,

- e) podmínky pro vypořádání,
- f) jakýkoliv jiný faktor mající význam pro provedení transakce za nejlepších podmínek.

(2) K zajištění obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek penzijní společnost zavede a udržuje organizační uspořádání a pravidla pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu, která zahrnují alespoň

- a) určení relativní důležitosti penzijní společností vybraných faktorů uvedených v odstavci 1 nebo alespoň způsob určení jejich relativní důležitosti,
- b) podstatné informace o převodních místech, na nichž jsou transakce týkající se různých investičních nástrojů prováděny a popis skutečností, které ovlivnily penzijní společnost při výběru těchto převodních míst.

(3) Penzijní společnost je povinna sledovat ve lhůtě stanovené prováděcím právním předpisem účinnost organizačního uspořádání a pravidel pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu za účelem zjištění a nápravy případných nedostatků, zejména je povinna ověřovat, zda převodní místa uvedená v pravidlech pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu umožňují i nadále v souladu s odstavcem 2 písm. a) obhospodařovat majetek v důchodovém fondu za nejlepších podmínek.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví

- a) požadavky na pravidla pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu podle odstavce 2,
- b) způsob a lhůty sledování účinnosti organizačního uspořádání a pravidel pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu podle odstavce 3 a okolností, za kterých se provádí úprava tohoto uspořádání a těchto pravidel.

(5) V případě, že penzijní společnost při obhospodařování majetku v důchodovém fondu předává pokyn jiné osobě, která je povinna dodržovat srovnatelná pravidla pro obhospodařování majetku za nejlepších podmínek s pravidly podle odstavců 1 až 4, není penzijní společnost povinna hodnotit pravidla pro obhospodařování majetku této osoby.

(6) Penzijní společnost jedná při obhospodařování majetku v důchodovém fondu s odbornou péčí a v nejlepším zájmu účastníků tohoto důchodového fondu.

§ 65

Je-li v řízení o náhradu škody způsobené porušením povinností při obhospodařování majetku v důchodovém fondu sporné, zda penzijní společnost jednala s odbornou péčí a v zájmu účastníků důchodového fondu, nese důkazní břemeno penzijní společnost.

§ 66

Účtování o majetku v důchodovém fondu

(1) Penzijní společnost účtuje o stavu a pohybu majetku a jiných aktiv, závazků a jiných pasiv, dále o nákladech a výnosech a o výsledku hospodaření s majetkem v důchodovém fondu odděleně od předmětu účetnictví svého a ostatních důchodových fondů a účastnických fondů a transformovaných fondů podle zákona o doplňkovém penzijním spoření.

(2) Penzijní společnost zajišťuje v souladu s účetními metodami podle zákona o účetnictví účtování o předmětu účetnictví v účetních knihách vedených odděleně pro

jednotlivé důchodové fondy, jejichž majetek obhospodařuje, tak, aby jí to umožnilo sestavení účetní závěrky za každý důchodový fond samostatně.

§ 67

Výroční a pololetní zpráva důchodového fondu

Penzijní společnost je povinna vypracovat, uveřejnit a zaslat České národní bance výroční a pololetní zprávu za každý obhospodařovaný důchodový fond; ustanovení o výroční a pololetní zprávě za obhospodařované účastnické fondy podle zákona o doplňkovém penzijním spoření se použijí obdobně.

HLAVA VI

Informační povinnosti při obhospodařování důchodového fondu

§ 68

Uveřejňování informací

(1) Penzijní společnost uveřejňuje ve lhůtách a periodicitě stanovených prováděcím právním předpisem na svých internetových stránkách informace o každém důchodovém fondu, který obhospodařuje, nejméně však

- a) aktuální hodnotu důchodové jednotky důchodového fondu,
- b) aktuální hodnotu fondového vlastního kapitálu důchodového fondu,
- c) aktuální celkový počet důchodových jednotek evidovaných na osobních důchodových účtech všech účastníků ve vztahu k tomuto důchodovému fondu,
- d) informaci o skladbě majetku v důchodovém fondu a struktuře investičních nástrojů v portfoliu důchodového fondu,
- e) informaci o výsledku hospodaření důchodového fondu.

(2) Informace podle odstavce 1 penzijní společnost také zpřístupní veřejnosti ve svém sídle.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, strukturu, formu, periodicitu, lhůty a způsob uveřejňování informací podle odstavce 1.

§ 69

Informování České národní banky

(1) Penzijní společnost informuje bez zbytečného odkladu Českou národní banku o

- a) každé změně skutečností, na jejichž základě bylo vydáno povolení k činnosti penzijní společnosti nebo povolení k vytvoření důchodového fondu; jedná-li se o změnu statutu důchodového fondu, předloží penzijní společnost České národní bance jeho nové úplné znění a zvláště text změny,
- b) každé skutečnosti, která může významně ovlivnit hodnotu penzijní jednotky, nebo která může významně zhoršit hospodářskou situaci penzijní společnosti,
- c) překročení investičního limitu stanoveného tímto zákonem nebo o jiném závažném porušení tohoto zákona nebo statutu důchodového fondu,
- d) informacích uveřejněných podle § 68.

(2) Penzijní společnost je povinna předložit České národní bance nejpozději do 1 měsíce od konání řádné valné hromady seznam osob, které na ní měly v uplynulém roce kvalifikovanou účast nebo které s ní byly úzce propojeny.

(3) Penzijní společnost zasílá České národní bance ve lhůtách a periodicitě stanovených prováděcím právním předpisem údaje o své osobě, finanční situaci a výsledcích svého hospodaření, jakož i údaje o finanční situaci a výsledcích hospodaření každého obhospodařovaného důchodového fondu a o skladbě a struktuře majetku v tomto důchodovém fondu a o skladbě a struktuře jejich závazků.

(4) Prováděcí právní předpis stanoví rozsah, strukturu, formu, periodicitu, lhůty a způsob zasílání informací podle odstavce 3.

ČÁST SEDMÁ

EVIDENCE

HLAVA I

Osobní důchodový účet a důchodová jednotka

Díl 1

Osobní důchodový účet

§ 70

Penzijní společnost vede pro každého účastníka osobní důchodový účet, na kterém eviduje prostředky účastníka a důchodové jednotky účastníka v jednotlivých důchodových fondech.

§ 71

- (1) Osobní důchodový účet se skládá z peněžního podúčtu a z majetkového podúčtu.
- (2) Na peněžním podúčtu eviduje penzijní společnost
 - a) platbu pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši 3 % přijatou penzijní společností a datum jejího přijetí na účet u depozitáře,
 - b) platbu pojistného na důchodové pojištění podle zákona o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti ve výši 2 % přijatou penzijní společností a datum jejího přijetí na účet u depozitáře,
 - c) prostředky účastníka převedené od jiné penzijní společnosti,
 - d) hodnotu prostředků, za které dosud nebyly připsány důchodové jednotky,
 - e) hodnotu prostředků účastníka, které jsou určeny k převedení k jiné penzijní společnosti podle § 12,
 - f) hodnotu prostředků, které ještě nebyly převedeny jako úhrada podle § 14 nebo 15,
 - g) datum a hodnotu prostředků, které byly převedeny k jiné penzijní společnosti podle § 12,
 - h) datum a hodnotu prostředků, které byly převedeny jako úhrada podle § 14 nebo 15,
 - i) jiné údaje potřebné k řádné evidenci prostředků účastníka.
- (3) Na majetkovém podúčtu eviduje penzijní společnost
 - a) počet a hodnotu připsaných důchodových jednotek podle jednotlivých důchodových fondů a datum jejich připsání,
 - b) počet a hodnotu odepsaných důchodových jednotek podle jednotlivých důchodových fondů a datum jejich odepsání,
 - c) jiné údaje potřebné k řádné evidenci prostředků účastníka.

- (4) Osobní důchodový účet dále obsahuje
- a) jeho číselné označení,
 - b) datum jeho zřízení,
 - c) identifikační údaje účastníka.

Díl 2 Důchodová jednotka

§ 72

- (1) Důchodová jednotka představuje nejmenší podíl na majetku v důchodovém fondu.
- (2) Hodnota důchodové jednotky se vyjadřuje v českých korunách a určuje se s přesností na 4 desetinná místa. První den, kdy penzijní společnost začne vytvářet důchodový fond, je počáteční hodnota důchodové jednotky 1 Kč. Po tomto dni stanovuje aktuální hodnotu důchodové jednotky penzijní společnost podle § 73.

§ 73

(1) Aktuální hodnota důchodové jednotky se stanoví jako hodnota fondového vlastního kapitálu důchodového fondu, ve kterém se zohlední odpovídající část standardních nákladů ovlivňujících fondový vlastní kapitál důchodového fondu, ke dni stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky dělená počtem všech důchodových jednotek evidovaných na osobních důchodových účtech všech účastníků ve vztahu k tomuto důchodovém fondu ke dni stanovení hodnoty důchodové jednotky.

(2) Standardními náklady ovlivňujícími fondový vlastní kapitál důchodového fondu se pro účely stanovení aktuální hodnoty důchodové jednotky podle odstavce 1 rozumí úplata podle § 32 a očekávaná daňová povinnost ke dni výpočtu reálné hodnoty majetku a závazků.

(3) Důchodový fond je povinen stanovit hodnotu fondového vlastního kapitálu a aktuální hodnotu důchodové jednotky nejméně jednou týdně a uveřejnit je nejpozději do 2 pracovních dnů na internetových stránkách penzijní společnosti, která jej obhospodařuje.

§ 74

(1) Penzijní společnost eviduje prostředky účastníka na peněžním podúčtu osobního důchodového účtu účastníka ke dni, kdy byly připsány na účet k uložení peněžních prostředků důchodového fondu vedený depozitářem.

(2) Penzijní společnost ke dni připsání prostředků na peněžní podúčet připiše na majetkový podúčet počet důchodových jednotek odpovídající podílu hodnoty připsaných prostředků a aktuální hodnoty důchodové jednotky důchodového fondu a z peněžního podúčtu odepiše peněžitou částku odpovídající počtu připsaných důchodových jednotek násobenou aktuální hodnotou důchodové jednotky důchodového fondu.

(3) Penzijní společnost odepiše z majetkového podúčtu důchodové jednotky a na peněžní podúčet účastníka připiše peněžitou částku odpovídající počtu odepsaných důchodových jednotek násobenou aktuální hodnotou důchodové jednotky důchodového fondu, a to ke dni

- a) doručení žádosti o úhradu jednorázového pojistného na pojištění důchodu podle § 14,

- b) doručení výzvy o převod 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu podle § 15,
- c) doručení žádosti účastníka o převod jeho prostředků účastníka do jiného důchodového fondu téže penzijní společnosti,
- d) doručení oznámení správce Centrálního registru o registraci další smlouvy o důchodovém spoření.

ČÁST OSMÁ

PRAVIDLA JEDNÁNÍ S ÚČASTNÍKY

HLAVA I

Základní ustanovení

Díl 1

Obecné pravidlo jednání s účastníkem

§ 75

Penzijní společnost jedná s účastníkem kvalifikovaně, čestně a spravedlivě a v jeho nejlepším zájmu.

Díl 2

Přípustnost poplatku, odměny nebo nepeněžitě výhody, která může vést k porušení obecného pravidla jednání s účastníkem

§ 76

Penzijní společnost nesmí v souvislosti se svojí činností nebo výkonem činností uvedených v § 91 odst. 2 přijmout, nabídnout nebo poskytnout poplatek, odměnu nebo nepeněžitou výhodu (dále jen „pobídka“), která může vést k porušení povinností vyplývajících z § 75.

§ 77

- (1) Pobídka je v mezích § 75 a 76 přípustná, pokud je hrazena
- a) účastníkem, za účastníka nebo je vyplácena účastníkovi, nebo
 - b) třetí straně či pro třetí stranu nebo poskytována třetí stranou či za třetí stranu a
 1. účastník byl před provedením činnosti uvedené v § 91 odst. 2 jasně, srozumitelně a úplně písemně informován o existenci a povaze pobídky a výši nebo hodnotě pobídky nebo způsobu jejího výpočtu, pokud ji nelze zjistit předem,
 2. pobídka přispívá ke zlepšení kvality činnosti uvedené v § 91 odst. 2 nebo důchodového spoření,
 3. pobídka není v rozporu s povinností podle § 76.
- (2) Přípustná je pobídka, která umožní výkon činnosti uvedené v § 91 odst. 2 nebo důchodové spoření nebo je pro tyto účely nutná a jejíž povaha není v rozporu s povinností podle § 75.
- (3) Penzijní společnost může uveřejnit informace podle odstavce 1 písm. b) i v podobě souhrnného popisu podmínek pobídky.

Díl 3
Jednání ve vztahu k zájemci o důchodové spoření

§ 78

Povinnosti ve vztahu k účastníkovi stanovené v části osmé plní penzijní společnost v přiměřeném rozsahu také ve vztahu k zájemci o důchodové spoření.

HLAVA II
Komunikace s účastníkem

Díl 1
Obecné povinnosti při komunikaci s účastníkem

§ 79

(1) Penzijní společnost při komunikaci s účastníkem, včetně osobního jednání nebo propagačního sdělení, nesmí používat nejasné, nepravdivé, zavádějící nebo klamavé informace.

(2) Při komunikaci s účastníkem je penzijní společnost dále povinna zajistit, aby

- a) z obsahu komunikace byly zřejmé identifikační údaje penzijní společnosti, a to alespoň obchodní firma, adresa sídla a identifikační číslo osoby,
- b) obsah komunikace byl dostačující, přesný a nezdůrazňoval potenciální výnosy či výhody, které jsou spojeny s důchodovým spořením ve fondech obhospodařovaných touto penzijní společností, aniž by současně výrazně a objektivně neupozorňoval na všechna podstatná rizika, která jsou nebo mohou být s důchodovým spořením ve fondech této penzijní společnosti spojena,
- c) obsah komunikace nezastíral, nezlehčoval nebo nezamlčoval skutečnosti, informace nebo upozornění důležité pro účastníka.

(3) Prováděcí právní předpis stanoví obsah a způsob podání informace účastníkovi, týká-li se

- a) vysvětlení fungování systému důchodového spoření a důsledků spojených s účastí v tomto systému,
- b) srovnání penzijních společností a jejich strategií spoření, investičních politik důchodových fondů, jakož i návrhů smluv o důchodovém spoření penzijních společností,
- c) údaje o výnosu důchodového spoření u penzijní společnosti dosaženém v minulosti, a
- d) údaje o očekávaném budoucím výnosu.

(4) Před uzavřením smlouvy o důchodovém spoření a před každou její změnou je penzijní společnost povinna na základě informací poskytnutých účastníkem zaznamenat požadavky a potřeby účastníka související se sjednávanou smlouvou o důchodovém spoření a důvody, na kterých penzijní společnost zakládá svá doporučení pro výběr dané strategie spoření, a to v písemné podobě a jedno vyhotovení předat účastníkovi.

(5) Součástí dokumentu podle odstavce 4 je též kontrolní seznam obsahující přehled informací podle odstavce 3 a § 80 až 85, jež penzijní společnost poskytla účastníkovi.

§ 80

(1) U propagačního sdělení penzijní společnost dále zajistí, aby jeho obsah byl v souladu se všemi informacemi, které účastníkovi při výkonu činnosti poskytla, z jeho obsahu a formy bylo zřejmé, že jde o propagační sdělení, a aby propagační sdělení zachovávalo vyváženost ve zdůraznění nápadnosti a zřetelnosti informací týkajících se výhod a rizik investice v rámci důchodového spoření ve fondech obhospodařovaných touto penzijní společností.

(2) Pokud propagační sdělení obsahuje návrh na uzavření smlouvy o důchodovém spoření, který penzijní společnost činí nebo rozšiřuje, musí toto propagační sdělení obsahovat informace o skutečnostech obsažených v § 83 odst. 1, ledaže je z propagačního sdělení nebo návrhu zřejmé, kde je možno se s informacemi o těchto skutečnostech seznámit.

§ 81

Penzijní společnost při komunikaci s účastníkem přihlíží k tomu, jak by vysvětlení nebo jinou informaci vnímala osoba s průměrnou rozumovou úrovní, obezřetností a rozpoznávací schopností v postavení účastníka.

Díl 2 Informování účastníků

§ 82

Obsah informací, způsob jejich podávání a lhůty pro jejich podávání

- (1) Penzijní společnost informuje účastníka o
- a) svých identifikačních údajích a základních informacích souvisejících s jí vykonávanými činnostmi,
 - b) systému důchodového spoření a důsledcích spojených s účastí na důchodovém spoření, včetně možných rizik, která mohou být spojena s důchodovým spořením,
 - c) celkové úplatě za obhospodařování a dalších poplatcích, včetně případů, kdy se poplatky neplatí, daních placených prostřednictvím penzijní společnosti, a jiných souvisejících nákladech,
 - d) pobídkách podle § 76,
 - e) způsobu ochrany majetku účastníka,
 - f) obsahu smlouvy o důchodovém spoření a statutu důchodového fondu,
 - g) nárocích z důchodového spoření, včetně informací o nabídkách pojišťoven nabízejících pojištění důchodu podle § 24 odst. 2,
 - h) strategii spoření a strukturu majetku v důchodovém fondu,
 - i) každé podstatné změně skutečností uvedených v písmenech a) až i),
 - j) povolení převodu obhospodařování důchodových fondů podle § 58,
 - k) povolení sloučení důchodových fondů podle § 60 až 62,
 - l) nařízení převodu důchodových fondů podle § 99.
- (2) Penzijní společnost je povinna účastníka informovat o výjimkách z placení poplatků za převod prostředků účastníka podle § 34.

(3) Lhůty, ve kterých je penzijní společnost povinna informovat účastníky o skutečnostech uvedených v odstavci 1, stanoví prováděcí právní předpis.

(4) Pokud tento zákon nestanoví jinak, penzijní společnost poskytuje účastníkovi informace na trvalém nosiči informací; poskytnutím na trvalém nosiči informací se rozumí poskytnutí informací v listinné podobě, nebo jakýmkoli způsobem, který umožňuje účastníkovi uchování těchto informací tak, aby mohly být využívány po dobu přiměřenou jejich účelu, a který umožňuje jejich reprodukci v nezměněné podobě, a to pouze, pokud jejich poskytnutí tímto způsobem je přiměřené praxi, kterou mezi sebou penzijní společnosti a účastník zavedli; v případě, že jsou tyto informace poskytovány způsobem umožňujícím dálkový přístup, je podmínka přiměřené praxe splněna, zejména tehdy, pokud účastník může tyto informace tímto způsobem získat, a s jejich poskytnutím takovým způsobem udělil účastník souhlas.

Sdělení klíčových informací pro účastníky

§ 83

(1) Sdělení klíčových informací pro účastníky je dokument obsahující stručné základní charakteristiky systému důchodového spoření včetně důsledků spojených s účastenstvím na tomto systému a stručné základní charakteristiky důchodového fondu, které jsou nezbytné pro účastníky k odpovědnému posouzení svého účastenství v systému důchodového spoření a povahy a rizik důchodového fondu, který je jim nabízen, zpracované formou srozumitelnou osobě uvedené v § 81.

(2) Sdělení klíčových informací důchodového fondu vždy obsahuje

- a) zřetelné označení, z něhož je patrné, že obsahuje klíčové informace pro účastníky,
- b) označení penzijní společnosti a důchodového fondu, ke kterému se vztahuje,
- c) popis
 1. investičních cílů důchodového fondu,
 2. způsobu investování důchodového fondu,
 3. historické výkonnosti důchodového fondu, popřípadě její kvalifikovaný odhad,
 4. nákladů a poplatků souvisejících s investicí do důchodového fondu,
- d) rizikový profil, včetně popisu jednotlivých rizik spojených s účastenstvím v důchodovém fondu,
- e) upozornění, kde a jak lze na žádost bezplatně získat další informace týkající se daného důchodového fondu, včetně statutu důchodového fondu, výroční zprávy a pololetní zprávy důchodového fondu a sdělení o právu vyžádat si statut důchodového fondu a sdělení klíčových informací v listinné podobě.

(3) Sdělení klíčových informací

- a) nesmí obsahovat nejasné, nepravdivé, neúplné, zavádějící nebo klamavé informace,
- b) musí být v souladu s informacemi uvedenými ve statutu důchodového fondu,
- c) musí být srozumitelné bez nutnosti seznámit se s jinými dokumenty uveřejněnými důchodovým fondem.

(4) Důchodový fond zasílá sdělení klíčových informací a každou jeho změnu bez zbytečného odkladu České národní bance.

(5) Náležitosti, strukturu, formu a požadavky na jazykové vyjádření sdělení klíčových informací systému důchodového spoření a důchodového fondu, jakož i podmínky a způsob jeho průběžné aktualizace a lhůty pro jeho uveřejnění, stanoví vláda nařízením.

§ 84

(1) Sdělení klíčových informací musejí být každému účastníkovi poskytnuta na trvalém nosiči informací a uveřejněna ve lhůtách stanovených nařízením vlády na internetových stránkách penzijní společnosti, která důchodový fond obhospodařuje.

(2) Každý účastník má právo vyžádat si statut důchodového fondu a sdělení klíčových informací v listinné podobě.

Díl 3

Vyžadování informací od účastníka

§ 85

(1) Před uzavřením smlouvy o důchodovém spoření je penzijní společnost povinna získat od účastníka nezbytné informace o jeho

- a) znalostech a zkušenostech v oblasti financí,
- b) znalostech a zkušenostech s investičními nástroji, do kterých důchodové fondy investují,
- c) toleranci a preferencích ve vztahu k investičnímu riziku,
- d) cílech v rámci důchodového spoření a preferencích ve vztahu ke strategii spoření.

(2) Informace podle odstavce 1 je penzijní společnost povinna získat v rozsahu, který jí umožní vyhodnotit, zda uzavření smlouvy o důchodovém spoření a dohodnutá strategie spoření odpovídá cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem a zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik.

(3) V případě, že penzijní společnost vyhodnotí získané informace tak, že uzavření smlouvy o důchodovém spoření nebo účastníkem požadovaná strategie spoření neodpovídá informacím poskytnutým podle odstavce 1, cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik, upozorní účastníka na takové zjištění a doporučí mu pro něj vhodnější strategii spoření. Pokud účastník trvá na volbě jiné strategie spoření, poučí jej penzijní společnost o rizicích spojených s touto jinou volbou a účastníkovi v jeho volbě vyhoví.

(4) V případě, že účastník odmítne informace uvedené v odstavci 1 poskytnout nebo podá informace zjevně neúplné, nepřesné nebo nepravdivé, penzijní společnost poučí účastníka o tom, že takový postoj jí neumožní vyhodnotit, zda uzavření smlouvy o důchodovém spoření nebo jím vybraná strategie spoření odpovídá cílům účastníka v rámci důchodového spoření, jeho odborným znalostem nebo zkušenostem potřebným pro pochopení souvisejících rizik a doporučí mu stát se účastníkem konzervativního důchodového fondu. Pokud účastník trvá na uzavření smlouvy a na své volbě strategie spoření, penzijní společnost mu vyhoví.

(5) Informace získané podle odstavce 1 musí být vždycky zachyceny na formuláři.

(6) Vzor a obsah formuláře podle odstavce 5 stanoví prováděcí právní předpis.

§ 86

Penzijní společnost je oprávněna vycházet ze spolehlivosti údajů poskytnutých účastníkem podle § 85 odst. 1, ledaže věděla nebo vědět měla, že taková informace je zjevně neúplná, nepřesná nebo nepravdivá.

HLAVA III Důchodové doporučení

§ 87

Důchodovým doporučením je informace, která přímo či nepřímo doporučuje účast na systému důchodového spoření, konkrétní strategii spoření nebo rozhodnutí týkající se důchodového spoření účastníkům nebo zájemcům o důchodové spoření, která se týká konkrétní penzijní společnosti nebo důchodového fondu, a kterou mohou adresáti tohoto sdělení vzhledem k okolnostem považovat za objektivní a nezávislé doporučení rozhodnutí týkajícího se důchodového spoření nebo strategie spoření.

§ 88

(1) Každý, kdo vytváří nebo rozšiřuje důchodové doporučení podle § 87, zajistí, aby v důchodovém doporučení

- a) byla fakta jednoznačně odlišena od informací, které fakty nejsou, zejména výkladů, odhadů nebo názorů,
- b) nebyly uváděny informace, existuje-li pochybnost o jejich úplnosti, přesnosti nebo pravdivosti,
- c) byly jednoznačně označeny všechny předpovědi a uvedena podstatná východiska pro jeho vytvoření,
- d) byla jednoznačně a zřetelně uvedena osoba, která důchodové doporučení vytvořila, a to zejména uvedením obchodní firmy nebo názvu právnické osoby nebo jména, popřípadě jmen a příjmení fyzické osoby, a osoby, která jej připravila, uvedením jména, popřípadě jmen, příjmení a funkce.

(2) Osoba uvedená v odstavci 1 je povinna dále

- a) na žádost České národní banky doložit odůvodněnost důchodového doporučení,
- b) uveřejnit informace o okolnostech, o kterých lze důvodně předpokládat, že mohou narušit objektivitu důchodového doporučení, zejména v nich uvést informaci o každém svém významném finančním zájmu nebo střetu zájmů týkající se důchodového spoření nebo penzijní společnosti, které jsou předmětem důchodového doporučení.

(3) Pokud je osobou uvedenou v odstavci 1 právnická osoba,

- a) uvede informace podle odstavce 2 písm. b) i za všechny osoby podílející se na vytvoření důchodového doporučení,
- b) obsahuje informace podle odstavce 2 písm. b) alespoň údaje o okolnostech podle informace podle odstavce 2 písm. b) o této právnické osobě a každé propojené osobě, které jsou
 1. dostupné, nebo o nichž lze důvodně předpokládat, že jsou dostupné, osobám podílejícím se na vytvoření důchodového doporučení,
 2. známé osobám, které se nepodílejí na vytvoření důchodového doporučení, ale mají přístup k důchodovému doporučení dříve, než je důchodové doporučení rozšiřováno mezi účastníky, zájemce o důchodové spoření nebo veřejnost; to platí i v případě osob, u kterých lze důvodně předpokládat, že mají přístup k důchodovému doporučení dříve, než je důchodové doporučení takto poskytnuto nebo rozšiřováno.

§ 89

Důchodové doporučení obsahuje informace podle § 88 odst. 2 písm. b) a § 88 odst. 3. V případě, kdy by uveřejnění těchto informací bylo nepřiměřené vzhledem k délce důchodového doporučení, postačí uveřejnit tyto informace způsobem umožňujícím dálkový přístup a v důchodovém doporučení jednoznačně označit místo, kde lze tyto informace nalézt.

HLAVA IV Výpis důchodového spoření

§ 90

(1) Výpis důchodového spoření (dále jen „výpis“) účastníka obsahuje

- a) údaje podle § 71 odst. 4,
- b) pohyby prostředků účastníka na důchodovém podúčtu účastníka podle § 71 odst. 2 za období od posledního výpisu,
- c) připsané a odepsané důchodové jednotky na majetkovém podúčtu účastníka podle § 71 odst. 3 za období od posledního výpisu,
- d) hodnotu podílu účastníka v důchodovém fondu, která je součinem aktuální hodnoty důchodové jednotky důchodového fondu ke dni vyhotovení výpisu a počtu důchodových jednotek důchodového fondu připsaných do tohoto dne na majetkový podúčet,
- e) hodnotu podílu účastníka v důchodovém fondu podle písmene d) ke dni vyhotovení posledního výpisu,
- f) stavy položek peněžního podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. d) až f) a majetkového podúčtu a hodnoty důchodových jednotek jednotlivých důchodových fondů na začátku a na konci období, za které se výpis zasílá,
- g) hodnotu osobního důchodového účtu ke dni vyhotovení výpisu, jako součet aktuálních hodnot podílů účastníka v důchodových fondech podle písmena d) za všechny důchodové fondy a hodnot prostředků na peněžním podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. d) až f),
- h) hodnotu osobního důchodového účtu podle písmene g) ke dni vyhotovení posledního výpisu.

(2) Výpis účastníka dále obsahuje:

- a) souhrnné hodnoty položek důchodového podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. a) až c), g) a h) za období od posledního výpisu a souhrnný počet a hodnotu připsaných a odepsaných důchodových jednotek jednotlivých důchodových fondů na majetkovém podúčtu za období od posledního výpisu,
- b) souhrnné hodnoty položek důchodového podúčtu podle § 71 odst. 2 písm. a) až c), g) a h) za dobu účasti na spoření na začátku a na konci období, za které se výpis zasílá,
- c) dobu účasti na spoření,
- d) zhodnocení prostředků účastníka v nominální výši a v procentech za dobu účasti na spoření,
- e) zhodnocení prostředků účastníka za období od posledního výpisu, vyjádřené jako součet zisků a ztrát připadající na prostředky účastníka umístěné v důchodových fondech v procentech,
- f) roční čistou výkonnost důchodového fondu, ve kterém byly prostředky účastníka umístěny za období od posledního výpisu,
- g) výši úplaty penzijní společnosti v procentech podle § 32.

(3) Na základě dohody účastníka s penzijní společností může výpis obsahovat vedle údajů podle odstavců 1 a 2 také další údaje.

(4) Výpis musí být přehledný a srozumitelný, údaje v něm obsažené nesmějí být zavádějící a jejich označení musí být jednoznačné.

(5) Penzijní společnost je povinna zaslat účastníkovi bezplatně výpis za kalendářní rok do 1 měsíce po skončení kalendářního roku a v případě převodu prostředků účastníka nebo obhospodařování důchodového fondu k jiné penzijní společnosti bez zbytečného odkladu.

(6) Penzijní společnost převádějící prostředky účastníka k jiné penzijní společnosti je povinna zaslat ke dni převodu prostředků účastníka způsobem umožňujícím dálkový přenos dat výpis z osobního důchodového účtu účastníka této penzijní společnosti.

(7) Penzijní společnost je povinna zaslat výpis účastníkovi na požádání kdykoliv do 15 pracovních dnů od doručení písemné žádosti účastníka.

(8) Penzijní společnost je povinna zaslat výpis účastníkovi na adresu pro doručování uvedenou ve smlouvě, není-li dohodnuto jinak.

ČÁST DEVÁTÁ

DISTRIBUCE DŮCHODOVÉHO SPOŘENÍ

§ 91

Osoby oprávněné nabízet a zprostředkovat důchodové spoření

(1) Pouze investiční zprostředkovatel⁵⁾, vázaný zástupce investičního zprostředkovatele⁶⁾ a vázaný zástupce penzijní společnosti⁷⁾, který je oprávněn poskytovat služby podle zákona o doplňkovém penzijním spoření, je oprávněn podnikatelsky

- a) vyvíjet činnost směřující k tomu, aby zájemce o důchodové spoření nebo účastník měl příležitost s penzijní společností uzavřít smlouvu o důchodovém spoření,
- b) uzavírat jménem a na účet penzijní společnosti smlouvy o důchodovém spoření.

(2) Vykonávat podnikatelsky činnost uvedenou v odstavci 1 písm. a) je oprávněna i penzijní společnost. Penzijní společnost je dále oprávněna uzavírat svým jménem a na svůj účet smlouvy o důchodovém spoření.

§ 92

Odborná péče

(1) Osoba uvedená v § 91 odst. 1 je povinna vykonávat svou činnost s odbornou péčí.

(2) Na osobu uvedenou v odstavci 1 se při výkonu její činnosti použijí obdobně § 76 až 90 upravující povinnosti při jednání s účastníky.

(3) Osoba uvedená v odstavci 1 k zajištění výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1 zavede a udržuje

⁵⁾ § 29 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

⁶⁾ § 32a zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁾ § ... zákona č. .../2011 Sb., o doplňkovém penzijním spoření.

- a) organizační uspořádání s řádným, průhledným a uceleným vymezením činností a s nimi spojených působností a rozhodovacích pravomocí,
- b) řádné administrativní postupy zahrnující zejména systém vnitřní komunikace a pravidla pro vyřizování stížností a reklamací účastníků a zájemců o důchodové spoření,
- c) postupy pro zjišťování a řízení střetu zájmů mezi ní, včetně jejích vedoucích osob a zaměstnanců, a účastníky či zájemci o důchodové spoření,
- d) kontrolní a bezpečnostní opatření při zpracování a evidenci informací,
- e) pravidla vnitřní kontroly zahrnující průběžnou kontrolu dodržování povinností stanovených tímto zákonem, jinými právními předpisy a povinností plynoucích z jejích vnitřních předpisů.

(4) Osoba uvedená v odstavci 1 vede o výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1 evidenci, která obsahuje zejména údaje o uzavřených smlouvách o důchodovém spoření.

(5) V souvislosti s evidencí podle odstavce 4 osoba uvedená v odstavci 1 dále

- a) používá a provozuje zařízení pro komunikaci v souvislosti s výkonem činností uvedených v § 91 odst. 1 v případě, že ke komunikaci s účastníkem nebo zájemcem o důchodové spoření dochází prostředky komunikace na dálku prostřednictvím konkrétně určených zařízení pro komunikaci včetně konkrétně určené telefonní linky a adresy pro elektronickou komunikaci,
- b) v souvislosti s výkonem činností uvedených v § 91 odst. 1 zachytí písemně nebo jiným průkazným způsobem údaje podle písmene c),
- c) zajistí, aby záznam podle písmene b) obsahoval alespoň
 1. datum a čas komunikace,
 2. identifikaci stran komunikace, pokud je dostupná,
 3. obsah komunikace,
- d) zabezpečuje správu zařízení pro komunikaci podle písmene a) pouze určeným správcem,
- e) zabezpečuje nezměnitelnost záznamu komunikace podle písmene a).

(6) Osoba uvedená v odstavci 1 uchovává dokumenty týkající se činností uvedených v § 91 odst. 1 včetně záznamů v evidenci podle odstavce 5 nejméně po dobu 10 let od okamžiku výkonu této činnosti a po dobu 3 let v případě záznamů komunikace s účastníkem týkající se výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1 a se zájemcem o důchodové spoření. To platí i pro osobu, jejíž registrace investičního zprostředkovatele nebo zápis vázaného zástupce investičního zprostředkovatele nebo vázaného zástupce penzijní společnosti byla zrušena, nebo jejího právního nástupce.

(7) Investiční zprostředkovatel a penzijní společnost odpovídá za škodu způsobenou při provozování činností podle § 91 odst. 1. Za škodu způsobenou investičním zprostředkovatelem při provozování těchto činností odpovídá penzijní společnost společně a nerozdílně. Za škodu způsobenou při provozování těchto činností vázaným zástupcem penzijní společnosti a vázaným zástupcem investičního zprostředkovatele odpovídá zastoupená osoba. Této odpovědnosti se investiční zprostředkovatel a penzijní společnost nemůže zprostit. Uhradí-li zastoupený škodu způsobenou vázaným zástupcem, má vůči němu právo postihu.

(8) Penzijní společnost zajistí, že osoby uvedené v odstavci 1 při provozování činností podle § 91 odst. 1 dodržují pravidla pro provozování těchto činností podle tohoto zákona.

§ 93

Kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací

Osoba uvedená v § 91 k zavedení a udržení kontrolních a bezpečnostních opatření pro zpracování a evidenci informací při výkonu činností uvedených v § 91 odst. 1

- a) stanoví podmínky přístupu pracovníků k jejímu informačnímu systému pro zpracování a evidenci informací a údajům v něm zaznamenaným, rozsah přístupových práv a proces jejich stanovení, včetně způsobu rozhodování o rozsahu přístupových práv jednotlivých pracovníků a rozhodování o jejich změnách,
- b) stanoví podmínky, za kterých budou do informačního systému pro zpracování a evidenci informací ukládána data a prováděny jejich dovozené změny, podmínky nakládání s těmito daty a zajištění snadné zjistitelnosti jejich původního obsahu a provedených změn,
- c) zabezpečuje ochranu informačního systému pro zpracování a evidenci informací před přístupem a zásahy ze strany neoprávněných osob a před poškozením,
- d) zabezpečí, aby bylo možné rekonstruovat data v případě, že došlo k poškození dat nebo informačního systému pro zpracování a evidenci informací,
- e) zabezpečí zpřístupnění informací a záznamů České národní bance, včetně záloh tak, aby z nich mohla snadným způsobem rekonstruovat všechny klíčové fáze zpracování každé činnosti uvedené v § 91 odst. 1 a zjistit jejich původní obsah před opravami nebo změnami.

ČÁST DESÁTÁ

DOHLED

HLAVA I

Předmět dohledu

§ 94

(1) Dohled podle tohoto zákona vykonává Česká národní banka. Předmětem dohledu je dodržování povinností stanovených tímto zákonem, statutem důchodového fondu, depozitářskou smlouvou a rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona. Dohled je vykonáván v zájmu ochrany účastníků.

(2) Dohledu České národní banky podle tohoto zákona podléhá

- a) penzijní společnost,
- b) pojišťovna, která provozuje pojištění důchodu podle tohoto zákona,
- c) depozitář, v rozsahu povinností, které mu ukládá tento zákon,
- d) banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat funkci depozitáře a kterým tento zákon stanoví povinnost,
- e) vedoucí osoba,
- f) osoba oprávněná nabízet a zprostředkovat důchodové spoření podle tohoto zákona,
- g) osoba tvořící nebo šířící důchodové doporučení.

(3) Dohledu České národní banky podléhá též osoba, která bez povolení nebo souhlasu vykonává nebo nabízí činnost, ke které tento zákon vyžaduje povolení nebo souhlas, a to v rozsahu této činnosti.

(4) Nestanoví-li tento zákon jinak, při výkonu dohledu podle odstavce 1 postupuje Česká národní banka obdobně podle zákona upravujícího dohled v oblasti kapitálového trhu, a v případě dohledu nad pojišťovnou také podle zákona o pojišťovnictví.

HLAVA II

Opatření k nápravě, jiná opatření a odnětí povolení a souhlasu

§ 95

(1) Česká národní banka může osobě podléhající dohledu, která porušila povinnost stanovenou tímto zákonem, rozsah jí uděleného povolení k výkonu činnosti, statut důchodového fondu, depozitářskou smlouvu nebo ohrozila zájmy účastníků, uložit opatření k nápravě zjištěného nedostatku odpovídající povaze porušení a jeho závažnosti, a stanovit lhůtu k přijetí opatření k nápravě.

(2) Česká národní banka může, v závislosti na zjištěných nedostatcích, jako jiné opatření

- a) nařídit penzijní společnosti provedení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo důchodového fondu,
- b) nařídit penzijní společnosti změnu depozitáře,
- c) nařídit penzijní společnosti změnu vedoucí osoby,
- d) nařídit penzijní společnosti změnu auditora penzijní společnosti nebo důchodového fondu,
- e) pozastavit připisování a odepisování důchodových jednotek,
- f) zavést nucenou správu penzijní společnosti,
- g) nařídit penzijní společnosti převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost,
- h) nařídit pojišťovně úpravu pojistných podmínek, pokud zjistí jejich nesoulad se zákonem, nebo
- i) odejmout povolení udělené podle tohoto zákona.

(3) Osoba, které Česká národní banka uložila některé z opatření k nápravě zjištěného nedostatku podle odstavce 1, informuje Českou národní banku o odstranění zjištěných nedostatků a způsobu zjednání nápravy.

(4) Česká národní banka současně se zahájením správního řízení o uložení opatření k nápravě zjištěných nedostatků může uložit předběžné opatření, jestliže hrozí nebezpečí z prodlení nebo neodstranitelný zásah do práv jiných osob.

§ 96

Nařízení mimořádného auditu

Při nařízení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo důchodového fondu se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nařízení mimořádného auditu penzijní společnosti nebo účastnického fondu.

§ 97

Nařízení změny depozitáře

Při nařízení změny depozitáře se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nařízení změny depozitáře.

§ 98

Nucená správa

Při zavedení nucené správy se postupuje obdobně podle ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření upravujících nucenou správu.

§ 99

Nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů

(1) Česká národní banka může penzijní společnosti nařídit převod obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost, jestliže

- a) penzijní společnost není schopna plnit povinnosti vůči účastníkům, nebo
- b) do 24 měsíců ode dne udělení povolení k vytvoření důchodových fondů nebyly splněny podmínky podle § 30.

(2) K převodu obhospodařování důchodových fondů podle odstavce 1 se vyžaduje souhlas penzijní společnosti, na kterou má být obhospodařování důchodových fondů převedeno.

(3) Penzijní společnost podle odstavce 2 je povinna ve lhůtě 30 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí podle odstavce 1 sdělit písemně účastníkům, jejichž prostředky jsou předmětem převodu, svoji obchodní firmu a adresu sídla, den, kdy došlo k převodu, a další nezbytné informace související s plynulým pokračováním důchodového spoření. Informace podle věty první předá penzijní společnost také správci Centrálního registru.

(4) Účastníky řízení o nařízení převodu obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost jsou penzijní společnost podle odstavce 1, penzijní společnost podle odstavce 2 a jejich depozitáři. Dnem, kdy došlo k převodu obhospodařování podle odstavce 1, vstupuje penzijní společnost, na kterou bylo obhospodařování důchodových fondů převedeno, do všech práv a povinností důchodových fondů.

ČÁST JEDENÁCTÁ

SPRÁVNÍ DELIKTY

§ 100

Přestupky

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

- a) neoprávněně vykonává nebo nabízí činnost podle tohoto zákona, nebo
- b) v rozporu s § 44 odst. 2 použije označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení.

(2) Fyzická osoba, která vytváří nebo šíří důchodové doporučení, se dopustí přestupku tím, že poruší některou z povinností při vytváření nebo šíření důchodového doporučení podle § 88.

(3) Fyzická osoba podléhající dohledu podle tohoto zákona se dopustí přestupku tím, že neprovede ve lhůtě stanovené Českou národní bankou opatření k nápravě podle § 95.

(4) Nucený správce penzijní společnosti se dopustí přestupku tím, že

- a) nepřijme neprodleně opatření k nápravě nedostatků v činnosti penzijní společnosti, nebo
- b) nezajistí ochranu práv účastníků a jiných oprávněných osob.

(5) Fyzická osoba jako osoba uvedená v § 108 se dopustí přestupku tím, že nezachová mlčenlivost o skutečnostech týkajících se účastníků důchodového spoření.

(6) Za přestupek podle odstavců 1 až 5 lze uložit pokutu do 10 000 000 Kč.

§ 101

Správní delikty penzijní společnosti

(1) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu tím, že

- a) uzavře smlouvu o důchodovém spoření v rozporu s § 4 odst. 2, 3 a 6,
- b) nepředá neprodleně vyhotovení smlouvy o důchodovém spoření podle § 9 odst. 1,
- c) nenabídne strategii spoření podle § 11 odst. 2,
- d) nezabezpečí umístění prostředků účastníka podle § 11 odst. 3,
- e) neinformuje účastníka podle § 11 odst. 4,
- f) nevyhoví žádosti účastníka podle § 11 odst. 5,
- g) nepřevede prostředky účastníka podle § 12 odst. 4,
- h) neuhradí jednorázové pojistné na pojištění důchodu způsobem podle § 14,
- i) nepřevede 60 % prostředků účastníka do státního rozpočtu podle § 15,
- j) v případě úmrtí účastníka ve spořicí době postupuje v rozporu s § 16,
- k) nesplní některou z povinností podle § 24,
- l) nevykonává činnost s odbornou péčí podle § 25 odst. 3,
- m) neudrží vlastní kapitál ve výši podle § 29 odst. 1,
- n) neuchovává dokumenty a záznamy podle § 31,
- o) stanoví úplatu za obhospodařování nebo zhodnocení v rozporu s § 32,
- p) účtuje poplatek v rozporu s § 33 nebo 34,
- q) poskytne úplatu za obhospodařování nebo zhodnocení v rozporu s § 35,
- r) vynaloží náklady na uzavření smlouvy v rozporu s § 36,
- s) vynaloží náklady na marketing v rozporu s § 37,
- t) v případě zániku závazku z depozitářské smlouvy nesplní některou z povinností podle § 38 odst. 8,
- u) nesplní některou z povinností vůči depozitáři podle § 40,
- v) neumístí peněžní prostředky nebo je umístí v rozporu s § 42 odst. 1,
- w) v rozporu s § 45 odst. 2 se neřídí schváleným statutem důchodového fondu,
- x) neaktualizuje průběžně údaje uvedené ve statutu důchodového fondu podle § 45 odst. 3,
- y) neuveřejní statut důchodového fondu nebo jeho změnu podle § 45 odst. 4, nebo
- z) nepředloží statut důchodového fondu nebo jeho změnu k předchozímu schválení České národní bance podle § 45 odst. 5.

(2) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) investuje majetek v důchodovém fondu státních dluhopisů v rozporu s § 46,
- b) investuje majetek v konzervativním důchodovém fondu v rozporu s § 47,
- c) investuje majetek ve vyváženém důchodovém fondu v rozporu s § 48,
- d) investuje majetek v dynamickém důchodovém fondu v rozporu s § 49,
- e) nedodrží skladbu majetku v důchodovém fondu podle § 50,

- f) nepoužívá vnitřní postupy pro kontrolu rizik podle § 51,
- g) nedodrží podmínky sjednávání finančních derivátů podle § 52,
- h) nedodrží investiční limity podle § 53,
- i) investuje do cenných papírů kolektivního investování v rozporu s § 54,
- j) nabude podíly na jiných osobách nebo emisích investičních nástrojů v rozporu s § 55,
- k) nakládá s majetkem v důchodovém fondu v rozporu s § 57,
- l) převede obhospodařování důchodového fondu v rozporu s § 58 odst. 1,
- m) nepodá žádost o sloučení důchodových fondů podle § 61 odst. 1,
- n) neuveřejní rozhodnutí podle § 61 odst. 3,
- o) nesplní některou z povinností při oceňování majetku a závazků v důchodovém fondu podle § 63,
- p) nesplní některou z povinností při obhospodařování majetku v důchodovém fondu podle § 64,
- q) nesplní některou z povinností při účtování o majetku v důchodovém fondu podle § 66,
- r) v rozporu s § 67 nevypracuje, neuveřejní nebo nezašle výroční nebo pololetní zprávu,
- s) neuveřejní informace podle § 68,
- t) neinformuje Českou národní banku podle § 69,
- u) nevede osobní důchodový účet podle § 70,
- v) neeviduje na osobním důchodovém účtu údaje podle § 71,
- w) v rozporu s § 73 nevypočítá a neuveřejní hodnotu fondového vlastního kapitálu a aktuální hodnotu důchodové jednotky,
- x) jedná v rozporu s § 75,
- y) poruší některý ze zákazů podle § 76, nebo
- z) jedná při komunikaci se zájemcem o důchodové spoření nebo účastníkem v rozporu s § 78 až 81.

(3) Penzijní společnost se dopustí správního deliktu dále tím, že

- a) informuje účastníka v rozporu s § 82 až 84,
- b) nevyžaduje od účastníka informace nebo je vyžaduje v rozporu s § 85,
- c) nesplní některou z povinností podle § 90,
- d) poruší zákaz vyvíjet činnost podle § 91 odst. 3, nebo
- e) v rozporu s § 92 odst. 8 nezajistí, že osoby uvedené v § 91 při provozování činností podle § 91 odst. 1 dodržují pravidla pro provozování těchto činností podle tohoto zákona.

(4) Za správní delikt podle odstavců 1 až 3 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč.

§ 102

Správní delikty depozitáře

(1) Depozitář se dopustí správního deliktu tím, že

- a) v rozporu s § 38 odst. 1 neeviduje majetek v důchodovém fondu nebo nekontroluje, zda penzijní společnost nakládá s majetkem v důchodovém fondu v souladu s tímto zákonem a statutem důchodového fondu,
- b) neinformuje Českou národní banku a účastnický fond o skutečnostech podle § 38 odst. 7,
- c) nesplní některou z povinností podle § 39, nebo
- d) poruší některé z pravidel jednání depozitáře podle § 41.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 103

Správní delikty pojišťovny

- (1) Pojišťovna se dopustí správního deliktu tím, že
- a) nepředá neprodleně vyhotovení pojistné smlouvy o pojištění důchodu podle § 10 odst. 1 nebo v rozporu s § 17 odst. 2 pojistnou smlouvu o pojištění důchodu neuzavře,
 - b) uzavře pojistnou smlouvu o pojištění důchodu v rozporu s § 17 odst. 1 nebo 2,
 - c) v rozporu s § 17 odst. 3 vypoví nebo odstoupí od pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
 - d) v rozporu s § 17 odst. 6 umožní zprostředkování pojistné smlouvy o pojištění důchodu,
 - e) nevyplácí důchod podle § 18 odst. 2,
 - f) použije podíly na výnosech nebo nespotřebovanou část pojistného v rozporu s § 22, nebo
 - g) nesplní některou z povinností podle § 24.
- (2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 20 000 000 Kč.

§ 104

Další správní delikty

- (1) Penzijní společnost nebo depozitář se dopustí správního deliktu tím, že poruší depozitářskou smlouvu uzavřenou podle § 38.
- (2) Investiční zprostředkovatel, vázaný zástupce investičního zprostředkovatele nebo vázaný zástupce penzijní společnosti se dopustí správního deliktu tím, že
- a) přijme odměnu stanovenou v rozporu s § 35,
 - b) nevykonává činnost podle § 91 s odbornou péčí podle § 92 odst. 1,
 - c) vykonává činnost v rozporu s § 91 odst. 3,
 - d) při výkonu své činnosti poruší některou z povinností podle § 76 až 90 ve spojení s § 92 odst. 2,
 - e) nezavede nebo neudržuje uspořádání, postupy, opatření nebo pravidla vnitřní kontroly podle § 92 odst. 3,
 - f) nevede evidenci podle § 92 odst. 4 a 5,
 - g) neuchovává dokumenty podle § 92 odst. 6, nebo
 - h) nedodrží kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací podle § 93.
- (3) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že
- a) neoprávněně vykonává nebo nabízí činnost podle tohoto zákona,
 - b) zatají nebo uvede nesprávný údaj v žádosti o povolení nebo souhlas podle tohoto zákona,
 - c) v rozporu s § 44 odst. 2 použije označení „důchodový fond“ nebo jiné zaměnitelné označení, nebo
 - d) jako zaměstnavatel poruší zákaz podle § 4 odst. 7.
- (4) Právnícká nebo podnikající fyzická osoba, která vytváří nebo šíří důchodové doporučení se dopustí správního deliktu tím, že poruší některou z povinností stanovenou pro tvorbu nebo šíření důchodového doporučení podle § 88 nebo § 89.
- (5) Banka nebo zahraniční banka, které přestaly pro důchodový fond vykonávat činnost depozitáře, se dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 38 odst. 9 umožní nakládání s peněžními prostředky na účtu důchodového fondu, pro který přestaly vykonávat činnost depozitáře, nebo v rozporu s § 38 odst. 10 vydají peněžní prostředky nebo majetek důchodového fondu, pro který přestaly vykonávat činnost depozitáře.

(6) Právnická nebo podnikající fyzická osoba podléhající dohledu podle tohoto zákona se dopustí správního deliktu tím, že neprovede ve lhůtě stanovené Českou národní bankou opatření k nápravě podle § 95.

(7) Za správní delikt podle odstavců 1 až 6 se uloží pokuta do 10 000 000 Kč.

§ 105

Společná ustanovení ke správním deliktům

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výměry pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby⁸⁾ nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení tohoto zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(4) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm ne zahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 5 let ode dne, kdy byl spáchán.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona projednává v prvním stupni Česká národní banka.

(6) Příjem z pokut uložených podle tohoto zákona je příjmem státního rozpočtu.

ČÁST DVANÁCTÁ

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 106

(1) Není-li v tomto zákoně stanoveno jinak, platí pro smluvní vztah mezi účastníkem a penzijní společností ustanovení občanského zákoníku.

(2) V souvislosti s plněním svých úkolů podle tohoto zákona jsou Centrální registr smluv a penzijní společnost oprávněny vést evidenci, zpracovávat nebo shromažďovat rodná čísla nebo čísla pojištěnce všeobecného zdravotního pojištění.

(3) Z poskytovaných údajů uvedených v odstavci 2 lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

(4) Kde se v tomto zákoně posuzuje zájem účastníka, bere se v úvahu především jeho zájem na řádném průběhu důchodového spoření, řádném uspokojení jeho nároků plynoucích z důchodového spoření a omezení vzniku rizik.

⁸⁾ § 2 odst. 2 obchodního zákoníku

(5) Účastníkem správního řízení podle tohoto zákona není účastník důchodového spoření.

(6) Prostředky účastníka, které jsou vedeny na osobních důchodových účtech u penzijní společnosti, nelze postihnout výkonem rozhodnutí.

Mlčenlivost

§ 107

Zaměstnanci správce Centrálního registru vykonávající činnosti související se správou Centrálního registru smluv podle tohoto zákona jsou povinni zachovávat mlčenlivost o všech informacích získaných v souvislosti s výkonem své činnosti nebo svého zaměstnání. Tyto informace lze použít jen způsobem a v rozsahu nutném pro plnění úkolů podle tohoto zákona nebo v soudním řízení vedeném v souvislosti s rozhodnutím správce Centrálního registru. Porušením povinnosti mlčenlivosti není poskytnutí informace třetí osobě v souhrnné podobě tak, že nelze identifikovat osobu, které se informace týká. Povinnost zachovávat mlčenlivost trvá i po skončení činnosti nebo zaměstnání, které tuto povinnost založily.

§ 108

(1) Členové statutárního a dozorčího orgánu a zaměstnanci penzijní společnosti, depozitáře, likvidátor, nucený správce a osoby činné pro penzijní společnost, zachovávají mlčenlivost o skutečnostech týkajících se účastníků důchodového spoření. Povinnost zachovávat mlčenlivost mají tyto osoby i po skončení pracovního nebo jiného než pracovního poměru.

(2) Osoby podle odstavce 1 zachovávají mlčenlivost o činnosti penzijní společnosti a ve věcech s ní souvisejících, s výjimkou informací podaných v souhrnné nebo celkové podobě, ze které není možno identifikovat jednotlivou penzijní společnost, a to i po skončení pracovního nebo jiného než pracovního poměru, na základě kterého tuto činnost vykonávají.

(3) Fyzické osoby, které se při likvidaci penzijní společnosti seznámily s údaji, které jsou předmětem povinnosti zachovávat mlčenlivost podle tohoto zákona, zachovávají o těchto skutečnostech mlčenlivost.

§ 109

(1) Porušením povinnosti zachovávat mlčenlivost podle § 108 není poskytnutí informací se souhlasem osob, jichž se údaje týkají, a dále poskytnutí informací na písemné vyžádání

- a) České národní banky při výkonu dohledu podle tohoto zákona,
- b) správce Centrálního registru,
- c) soudu,
- d) orgánu činného v trestním řízení,
- e) správce daně pro výkon správy daní,
- f) Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže,
- g) orgánů sociálního zabezpečení ve věci řízení o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

- h) Veřejného ochránce práv v souvislosti s šetřením podle jiného právního předpisu⁹⁾,
- i) Národního bezpečnostního úřadu, zpravodajské služby nebo Ministerstva vnitra při provádění bezpečnostního řízení podle zákona upravujícího bezpečnostní způsobilost¹⁰⁾,
- j) orgánu příslušného rozhodovat o porušení povinnosti veřejných funkcionářů podle zákona upravujícího ochranu utajovaných informací a střet zájmů¹¹⁾, nebo
- k) Úřadu pro ochranu osobních údajů,

a to za předpokladu, že se tyto požadované informace budou vztahovat ke konkrétní osobě a lze je použít pouze ke splnění povinnosti vyplývající z působnosti orgánu nebo úřadu podle písmen a) až k).

(2) Písemné vyžádání podle odstavce 1 musí obsahovat údaje, ze kterých je zřejmý oprávněný důvod tohoto vyžádání.

§ 110

Zmocňovací ustanovení

(1) Česká národní banka vydá vyhlášku podle § 24 odst. 1 a 3, § 26 odst. 5, § 39 odst. 3, § 41 odst. 6, § 45 odst. 8, § 52 odst. 6, § 58 odst. 6, § 61 odst. 4, § 63 odst. 5, § 64 odst. 4, § 68 odst. 3, § 69 odst. 3 a 4, § 79 odst. 3, § 82 odst. 3, § 85 odst. 6.

(2) Vláda vydá nařízení podle § 83 odst. 5.

§ 111

Přechodná ustanovení

(1) Po dobu 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona smí náklady penzijní společnosti na propagaci a reklamu a jiné náklady na podporu prodeje podle § 37 dosáhnout za kalendářní rok hodnoty až 3000násobku průměrné mzdy v národním hospodářství vyhlášené Ministerstvem práce a sociálních věcí podle zákona o zaměstnanosti za první až třetí čtvrtletí předcházejícího kalendářního roku.

(2) Žádost o povolení důchodového fondu může podat penzijní fond, který požádal o schválení transformačního projektu a který současně požádal o udělení povolení k činnosti penzijní společnosti, která shromažďuje a obhospodařuje prostředky účastníků spoření v důchodových fondech a vyplácení dávek podle zákona o důchodovém spoření.

ČÁST TŘINÁCTÁ

ÚČINNOST

§ 112

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2013, s výjimkou ustanovení § 25 až 29, která nabývají účinnosti prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni jeho vyhlášení.

⁹⁾ Zákon č. 349/1999 Sb., o Veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰⁾ Zákon č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹⁾ Zákon č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, ve znění pozdějších předpisů.

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

A. OBECNÁ ČÁST

1. Zhodnocení platné právní úpravy

Návrh zákona o důchodovém spoření upravuje tzv. druhý fondový důchodový pilíř na základě vládou schválených Hlavních principů pokračování důchodové reformy ze dne 6. dubna 2011 jako zcela novou právní úpravu.

Právními předpisy, které se dotýkají materie upravované navrhovaným zákonem o důchodovém spoření, jsou zákon č. 15/1998 Sb., o dohledu v oblasti kapitálového trhu a o změně a doplnění dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 6/1993 Sb., o České národní bance, zákon č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 21/1992 Sb., o bankách, ve znění pozdějších předpisů.

2. Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy a odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy

V návaznosti na usnesení vlády České republiky č. 235 ze dne 6. dubna 2011, kterým bylo uloženo předložení návrhu zákonů v souvislosti s důchodovou reformou do 30. června 2011 k projednání vládě, byl vypracován tento návrh zákona o důchodovém spoření. Proces přípravy návrhu, zejm. harmonogram a provedení konzultací a vyhodnocení variant byl determinován právě tímto vládou schváleným termínem. K návrhu nebyla zpracována závěrečná zpráva z hodnocení dopadů regulace (RIA), a to na základě výjimky z dle čl. 3 procesních pravidel Obecných zásad pro hodnocení dopadů regulace (RIA) udělené usnesením Grémia pro regulační reformu a efektivní veřejnou správu ze dne 31. března 2011.

Proces změn v důchodovém systému probíhá v zásadě nepřetržitě od počátku devadesátých let minulého století. Vláda se ve svém Programovém prohlášení přihlásila k provedení reformy důchodového systému s cílem dosáhnout dlouhodobou fiskální udržitelnost důchodového systému a posílit kapitálovou složku jako zdroje důchodů. Důchodová reforma dále umožní snížit náklady práce a zvýší tak konkurenceschopnost české ekonomiky. Proto byl připraven zákon o důchodovém spoření jako součást této reformy.

Důchodový systém v České republice je v současné době založen téměř výhradně na průběžném financování vyplácených důchodů, tzv. PAYG představující tzv. I. pilíř. Průběžně financovaný důchodový systém potřebuje pro svou dlouhodobou stabilitu, aby se poměr mezi počtem přispěvatelů na důchodové pojištění a počtem důchodců nezhoršoval.

V České republice však v posledních dekádách výrazně klesá porodnost, snižuje se úmrtnost ve vyšším věku a prodlužuje se střední délka života. Tento trend nepříznivě mění populační strukturu obyvatelstva, respektive poměr plátců a důchodců v systému důchodového zabezpečení. Podíl starších spoluobčanů rychle roste, tím se zvyšuje i zátěž na průběžný důchodový systém. Financování důchodového systému bude stále komplikovanější s důsledky

v podobě snižování relativní výše důchodů, a/nebo neúměrného zvyšování odvodů na důchodové zabezpečení s negativním dopadem na cenu práce, zaměstnanost a ekonomický růst.

V důsledku nárůstu počtu důchodců (o 80 tisíc za poslední tři roky), poklesu zaměstnanosti a zaostávání růstu nominálních mezd za valorizací důchodů se průběžný důchodový systém dostal z rovnováhy mezi příjmy a výdaji v roce 2008 do deficitu 35 mld. Kč v roce 2010. Bez podstatných změn v důchodovém systému by sice v nejbližších 20 letech deficity důchodového účtu nepřekročily hranici 1% HDP, později by však bez reformních opatření dosáhly úrovně okolo 4% HDP.

Návrh zákona vychází z nejmodernějších principů regulace institucí působících na finančním trhu a mezinárodních regulačních standardů a metod, které se ostatně promítají i v současnosti vydávaných evropských předpisech.

Navrhovaný systém důchodového spoření představuje tzv. II. pilíř důchodového systému. Je založen na osvědčených principech kolektivního investování, jako minimální standard jsou brány principy uplatňované u tzv. standardních fondů, jejichž investiční politika je restriktivně regulována. Zůstanou ovšem zachována specifika, jež jsou vlastní produktům spoření na stáří, a to dlouhodobost a zvýšená obezřetnost.

Vstup do systému bude dobrovolný. Pojištěnci budou mít do dosažení věku 35 let možnost rozhodnout se pro vyvázání části pojistné sazby ze státního průběžného systému do kapitalizačního (fondového) pilíře. Pojištěnci, kteří budou v okamžiku spuštění reformy starší 35 let, dostanou možnost učinit rozhodnutí o vstupu ve lhůtě šesti měsíců, která začne běžet od prvního zaregistrování pojištěnce u orgánu Finanční správy České republiky. Ve chvíli, kdy bude rozhodnutí učiněno, anebo uplyne daná lhůta pro jeho učinění, nebude již možné rozhodnutí změnit. Další vstup nebo naopak výstup z II. pilíře nebude umožněn.

II. pilíř bude financován vyvázáním části pojistného na důchodové pojištění z I. pilíře. Vyvázané 3 p. b. pojistného budou snižovat pojistné do I. pilíře placené zaměstnancem, část odvodu odpovídající pojistnému placenému zaměstnavatelem zůstane beze změny. K vyvázaným 3 p. b. bude mít účastník povinnost přidat částku ve výši 2 p. b. z vlastních prostředků, které za něj také odvede zaměstnavatel. Od roku 2013 se zároveň navrhuje úprava v oblasti odvodů pojistného na sociálního a zdravotního pojištění, kdy tyto povinné platby zaměstnavatele budou nahrazeny daní z úhrnu mezd. Celková výše odvedené daně bude tedy pro účastníky II. pilíře 30 %, neboť zahrne jak snížený odvod do I. pilíře (25 % ze základu), tak vyvázané procento do II. pilíře (3 % ze základu) a částku z prostředků účastníka (2 % ze základu). Placení pojistného, resp. daně společně do obou pilířů bude probíhat standardními mechanismy Jednoho inkasního místa (JIM) po jeho spuštění.

Prostředky ve II. pilíři budou vlastnictvím účastníka a v případě jeho úmrtí se stávají předmětem dědictví s tím, že bude umožněno je dědit pouze ve formě nároků z II. pilíře. Pro tento obecný režim bude existovat jediná výjimka, a to pro situace, kdy dědění prostřednictvím nároků z II. pilíře nebude možné. V tom případě budou předmětem dědictví přímo finanční prostředky a pozůstalí po účastníkovi získají část těchto prostředků odpovídající dodatečnému pojistnému a zbytek bude dědit stát.

Investiční správu ve fázi akumulace finančních prostředků budou provádět penzijní společnosti. Předpokládá se, že je budou tvořit především transformované současné penzijní fondy. Možný však bude i vstup nových subjektů. Penzijní společnosti budou mít povinnost

získat pro tuto činnost zvláštní licenci. Každá penzijní společnost bude povinně nabízet čtyři fondy lišící se investičními limity, strukturou spravovaného portfolia a s tím spojeným rizikem. Bude se jednat o fond státních dluhopisů, konzervativní, vyvážený a dynamický fond. Fond státních dluhopisů bude investovat výhradně do státních dluhopisů České republiky, případně do přesně určených dluhopisů dalších zemí Evropské unie nebo OECD. Ostatní fondy budou investovat do širšího spektra instrumentů dle tzv. investičních limitů stanovených zákonem.

Ze II. pilíře budou vypláceny tyto druhy důchodů:

- starobní důchod ve formě doživotní anuity,
- starobní důchod ve formě doživotní anuity se sjednanou výplatou pozůstalostního důchodu ve stejné výši po dobu tří roků ode dne úmrtí účastníka a
- starobní důchod vyplácený po dobu 20 roků; V případě úmrtí příjemce důchodu před uplynutím doby 20 let náleží nespotebovaná část pojistného do dědictví.

Klient bude svůj celkový důchod dostávat ze dvou nezávislých zdrojů. Výplatu důchodu z I. pilíře bude provádět ČSSZ, naopak důchod ze II. pilíře bude vyplácet životní pojišťovna.

Penzijní společnost bude vykonávat činnost, která je velmi podobná činnosti investiční společnosti. Hlavní činností penzijní společnosti bude obhospodařování majetku v důchodových fondech. Penzijní společnost může vytvořit pouze předem definované důchodové fondy.

V konzervativním důchodovém fondu by se měly koncentrovat prostředky účastníků, kterým v horizontu pěti let vznikne nárok na penzi, tento nárok již vznikl, anebo kterým je již vyplácena penze na dobu určenou.

Důchodové fondy budou vytvářeny na základě obdobných pravidel a limitů jako standardní podílové fondy (tzv. UCITS) upravené v zákoně o kolektivním investování. Škála aktiv, jež mohou účastnické fondy nakupovat, bude oproti standardním fondům kolektivního investování zúžena hlavně v oblasti akcií a derivátů. V dalších aspektech se bude podoba důchodových fondů opírat o právní úpravu standardních podílových fondů. Nicméně důchodové fondy nebudou požívat výhod tzv. jednotného evropského pasu.

Vzhledem k zásadnímu významu distribuce na finančním trhu obsahuje návrh zákona podrobná pravidla pro nabízení důchodového spoření a zprostředkování uzavírání smluv. Tyto činnosti budou moci vedle penzijních společností vykonávat také další osoby, které se podílejí na distribuci investic do cenných papírů kolektivního investování – zejména tedy investiční zprostředkovatelé a obchodníci s cennými papíry. Za účelem dosažení co nejvyšší ochrany účastníků ukládá zákon všem osobám nabízejícím a zprostředkujícím důchodové spoření výslovnou povinnost jednat se zájemci a s účastníky s odbornou péčí. Návrh zákona rovněž vyžaduje, aby před uzavřením smlouvy o penzijním spoření a před každou její významnější změnou došlo ze strany zprostředkovatelů k získání potřebných informací o osobě účastníka tak, aby mu mohla být doporučena pro něj nejvhodnější strategie důchodového spoření, která bude zohledňovat jeho osobní podmínky, cíle, kterých chce v důchodovém spoření dosáhnout, a postoj k riziku.

Činnost penzijních společností bude podléhat dohledu České národní banky (ČNB). Obsah dohledu nad činností penzijních společností ze strany ČNB bude podle návrhu zákona obdobný, jako je tomu při dohledu investičních společností a fondů kolektivního investování

podle zákona o kolektivním investování. Obdobně obsah dohledu nad činností distributorů důchodového spoření a poskytovatelů penzijního poradenství bude analogický dohledu nad investičními zprostředkovateli a obchodníky s cennými papíry, kteří poskytují investiční služby přijímání a předávání pokynů a investiční poradenství podle zákona o podnikání na kapitálovém trhu.

K provedení některých ustanovení tohoto zákona se ČNB zmocňuje k vydání prováděcích vyhlášek.

3. Dotčené subjekty

Subjekty dotčenými zaváděnou právní úpravou jsou zejména

- penzijní společnosti a jejich akcionáři,
- pojišťovny,
- ekonomicky aktivní obyvatelstvo,
- zaměstnavatelé, jejichž zaměstnanci se rozhodnou vstoupit do II. pilíře,
- obchodníci s cennými papíry (ať bankovní tak nebankovní) a investiční zprostředkovatelé,
- finanční analytici a další osoby, které zpracovávají a šíří důchodové doporučení,
- penzijní fondy a jejich akcionáři,
- ČNB jako orgán dohledu,
- JIM, které bude zajišťovat výběr prostředků od účastníků II. pilíře a hromadně je zasílat penzijním společnostem
- ČSSZ a orgány sociálního zabezpečení ministerstev vnitra, obrany a spravedlnosti, které budou plnit úkoly vyplývající pro ně z provádění důchodového pojištění účastníků II. pilíře.

Navrhovaná právní úprava zakládá těmto subjektům nové povinnosti, resp. oprávnění, a v některých případech jsou modifikovány některé jejich stávající povinnosti.

Vytvoření systému důchodového spoření přispěje k posílení celkové tvorby úspor a případně také k posílení investic do tuzemské ekonomiky.

4. Odůvodnění hlavních principů navrhované úpravy

Návrh zákona předpokládá, že vytvoření adekvátního systému penzijního spoření by mělo přinést pozitivní dopady na účastníky tohoto systému a přispět k posílení stability a dlouhodobému fungování tohoto sektoru finančního trhu. Vytvoření moderního, dostatečně robustního a přitom flexibilního II. pilíře důchodového systému je klíčovým prvkem pro jakékoliv další kroky v oblasti důchodového zabezpečení.

Podrobnější rozbor navrhované úpravy je obsahem zvláštní části důvodové zprávy.

5. Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy, včetně dopadů na veřejné rozpočty, na rovnost mužů a žen, sociálních dopadů a dopadů na životní prostředí

Přínosem zřízení II. pilíře bude zejména vytvoření moderního systému dobrovolného důchodového spoření, který by měl zajistit účastníkům dlouhodobě stabilní možnost tvorby úspor na stáří.

Vznik II. pilíře je spojen s tzv. transformačními náklady, které jsou vyvolány výpadkem části odvodů do I. pilíře z titulu jejich přesměrování do II. pilíře. Výpadek je obecně dočasný, neboť je následně s odstupem 10 až 30 let podle věku účastníků II. pilíře kompenzován snížením na výdajové straně při krácení důchodů příjemců důchodů z II. pilíře. Transformační náklady budou pokryty zejména ze zdrojů plynoucích ze sjednocení sazeb DPH, což se s ohledem na očekávaný trvalý dopad do bilance jeví jako velmi vhodný zdroj. Negativní dopad sjednocení sazeb DPH do cenové hladiny bude kompenzován jak standardními mechanismy (např. zvýšení důchodů či zvýšení životního minima), tak i ad hoc opatřeními, např. zvýšením slevy na dani na dítě.

Vzhledem k úpravě podmínek výběru pojistného, resp. daně z úhrnu mezd na důchodové pojištění a později i výplaty důchodů z II. pilíře bude zapotřebí prověřit připravenost České správy sociálního zabezpečení, resp. JIM k obsluhování II. pilíře. Další náklady si pak mohou vyžádat eventuální změny informačních systémů a dalších procesů.

V návrhu zákona je upraven rozsah a obsah dohledu a dozoru v oblasti penzijního spoření – tj. činností penzijních společností, distributorů důchodového spoření, poskytovatelů penzijního poradenství či doporučení do značné míry obdobně s dohledem nad sektorem kolektivního investování, penzijních fondů a investičních služeb, či nad pravidly proti zneužívání trhu. Lze tedy předpokládat, že agenda dohledu penzijního spoření si vyžádá určité úpravy interních procesů v ČNB a přinese požadavky na mírné zvýšení kapacity a technické zabezpečení dohledu, nicméně činnost ČNB nebude zásadně ovlivněna.

Lze předpokládat určitý dopad i na náklady u osob, které budou nabízet služby důchodového spoření – tj. na penzijní společnosti a jejich akcionáře, a dále na osoby, které budou zajišťovat distribuci důchodového spoření a penzijní poradenství. Celkové dopady se budou odvíjet od počtu penzijních společností, kterým bude uděleno povolení k činnosti. Náklady na vytvoření penzijních společností, získání příslušných povolení a zahájení činnosti se budou lišit v závislosti na velikosti konkrétní instituce a budou se pohybovat v řádech nejvýše desítek miliónů korun. Vzhledem ke skutečnosti, že se bude jednat o počáteční investice do dlouhodobých podnikatelských aktivit, kde se dá předpokládat jejich poměrně stabilní dlouhodobé fungování, by mělo jít o investice rentabilní. Vzhledem k tomu, že povinnosti z navrhované úpravy budou plnit všechny subjekty nerozdílně, nebude mít jejich zavedení dopad na jejich konkurenceschopnost.

Úprava nemá vliv na životní prostředí ani na rovnost mužů a žen a vzhledem k povaze druhého – dobrovolného pilíře penzijního systému, lze očekávat určité spíše pozitivní sociální dopady.

6. Proces konzultací

Důchodová reforma patří již řadu let k hlavním tématům politických a ekonomických debat. Předchozí a současná vláda iniciovaly vytvoření několika poradních skupin odborníků, zejm. Národní ekonomické rady vlády (NERV) a Poradního expertního sboru (PES), které byly pověřeny navrhnout vhodnou podobu nového důchodového systému. Výsledky jednání těchto poradních orgánů byli předkládány a projednávány Poradou ekonomických ministrů (PEM). Na úrovni jednání PEM probíhaly hlavní diskuse o celkové koncepci II. pilíře důchodového systému a nastavení hlavních parametrů.

Zároveň probíhaly konzultace dílčích problematik mezi MF a zástupci finančního trhu na úrovni zájmových sdružení (především Asociace penzijních fondů ČR, Česká asociace pojišťoven, Asociace finančních zprostředkovatelů a poradců) i jednotlivých subjektů, jichž se měla budoucí změna týkat. Do konzultací byla zapojena také ČNB, jakožto dohledový orgán nad všemi subjekty finančního trhu. K problematice regulace poplatků za správu prostředků účastníků ve II. pilíři byla MF provedena také veřejná konzultace v 1. polovině roku 2011. Přípomínky a návrhy získané během konzultací byly zváženy a využity v rámci přípravy návrhu zákona.

7. Zhodnocení souladu návrhu zákona s ústavním pořádkem České republiky

Navrhované řešení je v souladu ústavním pořádkem České republiky.

8. Zhodnocení souladu návrhu zákona s mezinárodními smlouvami a slučitelnost s právními akty Evropských společenství

Problematika systémů důchodového zabezpečení není harmonizovaná na Evropské úrovni s výjimkou směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/41/ES ze dne 3. června 2003 o činnostech institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a dohledu nad nimi, která ovšem řeší zcela specifickou problematiku činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění a v českém právním řádu je transponována zvláštním zákonem (zákon č. 340/2006 Sb., o činnosti institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění z členských států Evropské unie nebo jiných států, které jsou smluvní stranou Dohody o Evropském hospodářském prostoru, na území České republiky a o změně zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů). Důchodové spoření a činnost penzijních společností upravená navrhovaným zákonem není činností institucí zaměstnaneckého penzijního pojištění podle uvedené směrnice. Nejedná se o zaměstnanecký systém, ale o úpravu fondového pilíře, který je svými pravidly pro platby pojistného a pravidly pro nároky na dávky zcela navázán na pravidla poskytování důchodu ze základního důchodového pojištění v České republice. Jedná se proto o právní úpravu, která je zcela v kompetenci České republiky. Stejně tak na tuto úpravu fondového pilíře nelze vztáhnout směrnici Rady 98/49/ES ze dne 29. června 1998 o ochraně nároků zaměstnanců a samostatně výdělečných osob, kteří se pohybují ve Společenství, na penzijní připojištění, jelikož se nejedná o doplňkové připojištění, které by mělo charakter profesního nebo obdobného doplňkového systému, ale o systém, který je svým způsobem hrazení pojistného totožný s úpravou veřejného průběžného důchodového pilíře.

Penzijní společnost (jako akciová obchodní společnost) se bude řídit i dalšími transponovanými normami práva EU. Jde o normy práva obchodních společností, které jsou ovšem již transponovány obchodním zákoníkem pro akciové společnosti obecně. Úprava penzijní společnosti je obsažena v zákoně o doplňkovém penzijním spoření a na ní pouze navazují speciální povinnosti penzijní společnosti v zákoně o důchodovém spoření, pokud má povoleno obhospodařovat také důchodové fondy. Tudíž odůvodnění k použití evropských předpisů na penzijní společnost obsahuje důvodová zpráva k zákona o doplňkovém penzijním spoření.

Na tuto právní úpravu dopadají samozřejmě i zásady rovného zacházení, které jsou obsaženy v několika tzv. antidiskriminačních směrnicích EU, které jsou ovšem transponovány jiným právním předpisem a na jehož úpravu zákon o důchodovém spoření odkazuje.

Návrh zákona je tak s právními akty Evropského společenství slučitelný.

Návrh zákona respektuje požadavky vyhlášených mezinárodních smluv, jimiž je Česká republika vázána. Návrh zákona je v souladu s Dohodou o Evropském hospodářském prostoru.

B. ZVLÁŠTNÍ ČÁST

K § 1: Základní ustanovení

Vymezuje se rozsah působnosti zákona o důchodovém spoření a definuje se důchodové spoření. Systém důchodového spoření vytvořený tímto zákonem je tzv. druhým fondovým pilířem důchodového zabezpečení v České republice.

K § 2: Účastník

Navržené řešení vychází z rozhodnutí, že účast na důchodovém spoření bude dobrovolná, a to pro osoby starší 18 let. Změna rozhodnutí účastnit se důchodového spoření nebude možná.

Od 1.1.2013 bude moci uzavřít smlouvu o důchodovém spoření každá fyzická osoba starší 18 let, které dosud nebyl přiznán starobní důchod, bez ohledu na její předchozí či stávající účast (či neúčast) v I. pilíři.

Lhůta pro rozhodnutí o účasti ve II. pilíři pro osobu starší 18 let bude obecně činit 6 měsíců a začne běžet ode dne, kdy byla tato osoba starší 18 let poprvé zaevidována u orgánu Finanční správy České republiky jako poplatník pojistného do I. pilíře.

Evidence poplatníka pojistného „poprvé“ po dosažení věku 18 let je výslovně uvedena proto, aby nevznikaly pochybnosti o běhu lhůty v případě, kdy bude fyzická osoba poprvé zaevidována jako poplatník pojistného u orgánu Finanční správy České republiky ještě před 18. rokem věku, např. z důvodu pracovního poměru na velmi krátkou dobu (prázdninové brigády), po několika letech studia odejde pracovat do zahraničí, vrátí se až po dosažení 35 let věku, začne zde pracovat a bude účastna I. pilíře. V takovém případě běh lhůty pro možnost rozhodnout se pro účast ve II. pilíři započne až od prvního zaevidování takové osoby jako poplatníka pojistného u orgánu Finanční správy České republiky po jejím návratu.

Kromě toho bude umožněn vstup do II. pilíře i osobám mladším 35 let, které nevyužijí lhůty šesti měsíců od prvního vstupu do pojištění po 31. 12. 2012 (prvního zaevidování u orgánu

Finanční správy České republiky), pokud uzavřou smlouvu o důchodovém spoření nejpozději do konce kalendářního roku, ve kterém dosáhnou věku 35 let. Tato úprava pro osoby mladší 35 let umožní rozhodnutí o II. pilíři uskutečnit v době, kdy budou již mít určitou zkušenost s trhem práce a budou schopni lépe posoudit vhodnost vstupu do II. pilíře než v případě rozhodování do 6 měsíců po první omezené zkušenosti s výdělečnou činností.

Šestiměsíční lhůta pro rozhodnutí se pro účast ve II. pilíři po prvním zaevidování u orgánu Finanční správy České republiky tak bude fakticky platit pro všechny fyzické osoby starší 35 let, neboť fyzické osoby mladší 35 let, které nevyužijí šestiměsíční lhůty od první evidence u orgánu Finanční správy České republiky, budou mít možnost uzavřít smlouvu o důchodovém spoření kdykoli poté, a to až do konce kalendářního roku, ve kterém uvedeného věku dosáhnou.

U osob, které vykonávají pouze samostatnou výdělečnou činnost, se navrhuje považovat za počátek běhu lhůty pro možnost uzavřít smlouvu o důchodovém spoření den, kdy poprvé u orgánu Finanční správy České republiky zaplatily pojistné na důchodové pojištění, neboť placení záloh na pojistné na důchodové pojištění ani jejich výše není směrodatným ukazatelem jejich účasti na důchodovém pojištění, která se posuzuje vždy za uplynulý kalendářní rok zpětně.

Pro úplnost se výslovně uvádí, že účastníkem spoření se nemůže stát fyzická osoba, která již je poživitelem starobního důchodu ze základního důchodového pojištění.

K § 3: Pojmy

Některé z vymezených pojmů používané v návrhu jsou zpravidla upraveny ve zvláštním právním předpise.

K § 4 a 5: Vznik a zánik účasti na důchodovém spoření

Po uzavření smlouvy o důchodovém spoření mezi fyzickou osobou a penzijní společností zašle penzijní společnost jedno vyhotovení smlouvy správci Centrálního registru smluv. Vzhledem k tomu, že správcem Centrálního registru smluv bude jedno inkasní místo (po jeho vytvoření), jednoduše ze své evidence zjistí v případě, že fyzická osoba dosud není účastníkem spoření, zda a od kdy je fyzická osoba poplatníkem pojistného na důchodové pojištění a po ověření, zda jsou splněny podmínky účasti na penzijním spoření (datum uzavření smlouvy, věk), dojde k zaregistrování smlouvy. U smluv, které budou uzavřeny v období od 1. 7. 2012 do 31. 12. 2012, zkontroluje pouze, zda je splněna věková podmínka a zda nejde o poživitele starobního důchodu ze základního důchodového pojištění (tam, kde to bude přicházet v úvahu podle věku fyzické osoby).

Aby měla každá fyzická osoba splňující podmínky účasti ve II. pilíři možnost podílet se na důchodovém spoření, upravuje se rovněž, že penzijní společnost nesmí odmítnout žádost o uzavření smlouvy. Penzijní společnost také nesmí smlouvu vypovědět.

Fyzická osoba nemůže mít současně uzavřeno více smluv s penzijními společnostmi. Účastník může ovšem penzijní společnost změnit na základě výpovědi smlouvy, kdy mu budou prostředky převedeny k jím zvolené jiné penzijní společnosti po splnění poplatku za změnu společnosti, pokud se hradí.

Účast na spoření zaniká úmrtím. Dále účast zaniká faktickým ukončením spořicí fáze tj. zaregistrováním pojistné smlouvy o pojištění důchodu správcem Centrálního registru smluv,

neboť po této registraci dojde k převodu naspořených prostředků na účet pojišťovny, která bude vyplácet důchod. Pokud bude fyzická osoba i po zániku účasti na spoření výdělečně činná a tato výdělečná činnost jí založí účast v základním důchodovém pojištění, již bude platit pojistné pouze do I. pilíře.

K § 6 až 8: Centrální registr smluv a poskytování údajů

Pro fungování důchodového spoření je nezbytné vytvořit Centrální registr smluv jako registr, který bude obsahovat všechny relevantní údaje týkající se účasti na spoření, jejího vzniku a zániku, jednotlivých účastníků a jimi uzavíraných smluv o spoření s penzijními společnostmi a dále i o pojistných smlouvách o pojištění důchodů. Vzhledem k tomu, že je třeba jednoznačně určit den vzniku i den zániku účasti na spoření a že nelze vyloučit, že fyzická osoba uzavře zároveň více smluv jak o spoření, tak o pojištění důchodu, jeví se jako praktické, aby se datum vzniku i zániku účasti na spoření shodovalo s datem registrace dané smlouvy a aby informace o zaregistrovaných smlouvách byly soustředěny na jednom místě, ze kterého by je mohly čerpat všechny subjekty, které se budou na fungování II. pilíře důchodového systému podílet. Registr poskytne rovněž informace zaměstnavatelům o účasti jejich zaměstnanců ve II. pilíři, což pro tyto zaměstnavatele bude znamenat odvádět za své zaměstnance pojistné ve zvýšené sazbě. Navrhuje se, aby správcem Centrálního registru smluv bylo Generální finanční ředitelství (dále jen „správce Centrálního registru“), které bude nejvyšším orgánem Finanční správy České republiky. Upravuje se výčet údajů vedených v Centrálním registru smluv, subjekty, které budou oprávněny čerpat údaje z tohoto registru včetně konkretizace poskytovaných údajů i povinnosti některých subjektů naopak poskytovat údaje správci Centrálního registru.

Pro snadný přístup oprávněných subjektů k údajům v Centrálním registru smluv a nezatěžování správce Centrálního registru žádostmi o poskytování údajů se navrhuje, aby správce Centrálního registru poskytoval údaje vedené v registru v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

K § 9: Registrace smlouvy o důchodovém spoření

Při splnění stanovených podmínek bude smlouva zaregistrována od prvního dne druhého kalendářního měsíce, který následuje po kalendářním měsíci, v němž byla smlouva doručena správci Centrálního registru. Den registrace první smlouvy bude považován za den vzniku účasti fyzické osoby na spoření. Datum zaregistrování první smlouvy oznámí správce Centrálního registru jak fyzické osobě, tak i penzijní společnosti. Datum zaregistrování každé další smlouvy o důchodové spoření oznámí správce Centrálního registru nejen oběma smluvním stranám, ale i penzijní společnosti, se kterou měl účastník uzavřenu smlouvu o důchodovém spoření platnou do data registrace nové smlouvy. Platná a účinná je vždy poslední zaregistrovaná smlouva.

K § 10: Registrace pojistné smlouvy

Upravuje se za jakých podmínek a od kterého dne je správce Centrálního registru povinen zaregistrovat pojistnou smlouvu o pojištění důchodu a komu tuto skutečnost včetně data registrace oznamuje. Lhůta byla stanovena tak, aby měl správce Centrálního registru dostatečný časový prostor pro ověření, zda fyzická osoba splňuje podmínky stanovené tímto zákonem.

K § 11: Strategie spoření

Účastník si volí způsob jakým budou rozloženy jeho prostředky v důchodových fondech, které obhospodařuje penzijní společnost. Může si zvolit jeden ze čtyř důchodových fondů, více důchodových fondů, kdy určí poměr, jakým se bude pojistné do těchto fondů rozdělovat, anebo si může zvolit tzv. strategii životního cyklu, kterou penzijní společnost povinně nabídne všem účastníkům. V rámci ní jsou prostředky účastníka do jednotlivých fondů alokovány a toto rozložení se mění automaticky podle jeho věku.

S cílem snížit riziko ztráty hodnoty prostředků v době blízké dosažení důchodového věku a čerpání prostředků je do zákona zaveden tzv. autopilot pro umístění prostředků účastníka, kdy je penzijní společnost povinna zabezpečit, aby v dané době před dosažením důchodového věku účastníka byly jeho prostředky umístěny v rámci více konzervativní strategie. Účastník má ovšem možnost toto automatické umístění prostředků odmítnout a zvolit si jiný způsob umístění prostředků.

K § 12: Změna penzijní společnosti

Účastník nemusí po celou dobu trvání účasti na důchodovém spoření setrvat u jím prvně vybrané penzijní společnosti, ale má možnost tuto změnit a tím převést prostředky do důchodových fondů obhospodařovaných jinou penzijní společností. S cílem zohlednit náklady penzijních společností a zamezit neodůvodněným častým přesunům, je umožněno penzijní společnosti účtovat za změnu společnosti a převod prostředků poplatek. Tento nelze účtovat, pokud je účastník ve smluvním vztahu s penzijní společností déle než pět let.

Registrace nové smlouvy bude možná až po uhrazení poplatku, pokud se platí.

K § 13 až 15: Vypořádání nároků

Účastník důchodového spoření může využít naspořené prostředky pouze k nákupu důchodu u vybrané životní pojišťovny, a to buď doživotní anuity, kdy lze sjednat pozůstalostní důchod, nebo důchodu na dobu 20 let.

Podmínkou nároku pro čerpání naspořených prostředků k nákupu důchodu u životní pojišťovny je přiznání starobního důchodu ze základního důchodového pojištění, faktická výplata starobního důchodu z I. pilíře podmínkou čerpání není.

Penzijní společnost převede účastníkovi prostředky na účet životní pojišťovny, se kterou uzavřel pojistnou smlouvu, pokud byla zaregistrována v Centrálním registru smluv. Centrální registr smluv registrací potvrzuje, že byla uzavřená pojistná smlouva s pojišťovnou splňující podmínky pro výplatu důchodů z II. pilíře. Tyto prostředky slouží k úhradě jednorázového pojistného na pojištění důchodu.

Specifickou situací je možnost účastníka spoření, kterému zanikne nárok na invalidní důchod pro invaliditu třetího stupně dosažením 65 let věku, případně dosažením důchodového věku, je-li vyšší, vypláčeného podle zákona o důchodovém pojištění, zvolit si starobní důchod z I. pilíře ve výši dosavadního invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně (tedy nekráceného za dobu účasti ve II pilíři). Podmínkou nároku na takový starobní důchod z I. pilíře bude převedení poměrné části naspořených prostředků ve II. pilíři (odpovídající 3 % pojistného na důchodové pojištění z celkových 5 % odváděných do II. pilíře, tj. 60 % z celkové částky) do základního důchodového pojištění. Penzijní společnost je povinna

převést uvedenou částku na základě výzvy České správy sociálního zabezpečení do státního rozpočtu.

Zbývající část (40 %) může účastník II. pilíře využít standardním způsobem, tj. k úhradě jednorázového pojistného na pojištění důchodu.

K § 16: Vypořádání v případě úmrtí účastníka ve spořicí fázi

V případě úmrtí účastníka spoření ve spořicí fázi se jím naspořené prostředky stávají předmětem dědictví. Pokud je dědicem fyzická osoba, která je k datu úmrtí účastníka spoření mladší 18 let, bude její dědický podíl na naspořených prostředcích účastníka převeden jako jednorázové pojistné na pojistnou smlouvu o sirotčím důchodu, který jí bude vyplácet pojišťovna. Pojistnou smlouvu za nezletilou osobu uzavře zákonný zástupce nebo opatrovník, pokud do doby skončení dědického řízení nedosáhne 18 let.

Dědici staršímu 18 let věku, pokud je účasten spoření, je jeho dědický podíl na naspořených prostředcích zemřelého převeden na jeho účet u jeho penzijní společnosti. Tento dědický podíl nelze vyplatit v hotovosti, ale slouží k zajištění prostředků na stáří dědice. Zároveň se navrhuje umožnit dědici, který je sice starší 18 let, ale není účastníkem spoření, aby se mohl rozhodnout pro účast na spoření v průběhu dědického řízení, a to až do jeho vypořádání. Tento postup je možný ovšem jen v případě, kdy se dědic může rozhodnout pro účast na spoření, tj. pokud není starší 35 let, případně pokud již marně neuplynula lhůta pro jeho vstup do II. pilíře a není již poživitelem starobního důchodu.

Pokud zletilý dědic není účasten spoření ani se jím do ukončení dědického řízení nestane, případně nemůže stát, pak v tomto jediném případě se dědický podíl vyplatí dědici jednorázově v hotovosti.

K § 17 až 22:

Provozovat pojištění důchodu podle zákona o důchodovém spoření může pouze ta životní pojišťovna, která má povolení, které zahrnuje specifické odvětví podle zákona o pojišťovnictví.

Pojistná smlouva je obecně upravena zákonem o pojistné smlouvě (po přijetí nového občanského zákoníku by se měla stát opět jeho součástí), přesto je pro účely tohoto zákona nutné stanovit pro pojištění důchodu některé další požadavky, nebo omezit jinak obecnou úpravou danou smluvní volností stran. Pro volbu práva zde platí nařízení Řím I, kde podle čl. 7 odst. 3 písm. c) v případě životního pojištění se pro pojistnou smlouvu použije právo členského státu, jehož je pojistník státním příslušníkem.

Zakazuje se zprostředkování uzavírání pojistných smluv. Jsou navrženy jednoduché produkty a stanovený postup, který účastníkovi umožní jednoduchý výběr důchodu. Penzijní společnost před dovršením důchodového věku účastníka, nebo po vzniku nároku účastníka na důchod ze základního důchodového pojištění na jeho žádost, osloví všechny pojišťovny nabízející pojištění důchodu o závaznou nabídku pro účastníka. Tato nabídka musí v době žádosti odpovídat nabídce uveřejňované pojišťovnami, resp. penzijními společnostmi na jejich internetových stránkách. Účastník tedy obdrží prostřednictvím penzijní společnosti přehled výše jednotlivých druhů důchodů, které zákon umožňuje, a to od všech pojišťoven, které toto životní pojištění budou provozovat. Nabídka bude pro pojišťovnu 6 měsíců závazná, účastník bude mít dostatek času tuto nabídku zvážit (viz jinak § 24)

Účastník si může zvolit podle své životní situace ze tří druhů důchodu, které zákon umožňuje. Nabídky jednotlivých pojišťoven bude mít možnost porovnat. O jednotlivých pojišťovnách a jejich nabídkách budou účastníky informovat i penzijní společnosti.

Zákon stanoví podmínky pro vyplácení důchodu a podmínky kdy se s ohledem na nízkou nasporenou částku vyplatí důchod jednorázově.

U jednotlivých druhů důchodu jsou vymezeny oprávněné osoby a případy, kdy se nespotřebovaná část pojistného stává předmětem dědictví.

Zákon přesně vymezuje, jakým způsobem má pojišťovna nakládat s výnosem z investovaných aktiv, jejichž zdrojem jsou technické rezervy. Maximum těchto výnosů se využije pro příjemce důchodů.

K § 23 a 24:

Provozování důchodového pojištění se řídí zákonem o pojišťovnictví, přičemž některé specifické požadavky na pojišťovnu stanoví, nad rámec zákona o pojišťovnictví, tento navrhovaný zákon. Při provozování pojištění důchodu musí pojišťovna plnit zákonem dané speciální informační povinnosti a to jak vůči dohledovému orgánu, tak vůči zájemcům o uzavření smlouvy o pojištění důchodu. Mezi ně patří uveřejňování nabídky v přesně dané formě, kterou stanoví vyhláška.

Zákon také stanoví specifický mechanismus, který umožní účastníkům důchodového spoření pečlivě zvážit výběr pojišťovny. Dává totiž povinnost pojišťovně garantovat zájemci nabídku po stanovenou dobu.

Zavádí se povinnost pojišťovny nabízející pojištění důchodu uveřejňovat svoji nabídku důchodu a zasílat tuto nabídku penzijním společnostem, které ji uveřejní na svých webových stránkách. Záměrem, který by měl zohlednit prováděcí právní předpis, jež má upřesnit formu a podobu nabídky pojišťoven, je uveřejnění nabídky v podobě kalkulátoru důchodu, který bude k dispozici účastníkům na stránkách jejich penzijní společnosti. Tento kalkulátor by měl pro každou pojišťovnu nabízející pojištění důchodu zohledňovat vzorec, který zaslala dané penzijní společnosti, přičemž účastníkovi by mělo stačit zadání částky, kterou má u dané penzijní společnosti nasporenu, aby zjistil výši důchodu, kterou mu nabízí konkrétní pojišťovna.

Pojišťovna vede evidenci aktiv na krytí důchodového pojištění odděleně od aktiv na krytí jiných forem životního pojištění.

K § 25 a 26:

Provozovat důchodové spoření mohou pouze penzijní společnosti, které mají povolení podle zákona o doplňkovém penzijním spoření a k tomu povolení k vytvoření důchodových fondů. Penzijní společnost je upravena v zákoně o doplňkovém penzijním spoření s tím, že zákon o důchodovém spoření stanoví speciální požadavky pro ty penzijní společnosti, které budou mít zájem o obhospodařování důchodových fondů v rámci tzv. II. fondového pilíře.

K § 28 a 29:

S cílem zajištění vysoké bezpečnosti prostředků účastníků je pro povolení k vytvoření důchodových fondů stanoven pro penzijní společnost řádově vyšší požadavek na počáteční

kapitál než je tomu u tzv. III doplňkového pilíře, i pak v průběhu činnosti na jeho navyšování. Kromě základního kapitálového požadavku musí penzijní společnost mít i dostatečné kapitálové krytí vůči prostředkům, které ještě nebyly převedeny do obhospodařovaných fondů a jsou drženy na tzv. technickém účtu, a to zejména z toho důvodu, že tyto prostředky nejsou odděleny od majetku penzijní společnosti a v případě jejího úpadku by spadly do její konkurzní podstaty. Pokud penzijní společnost poskytuje služby II. pilíře (tj. důchodové spoření), řídí se požadavek na její kapitál tímto zákonem. Pokud poskytuje služby II. i III. pilíře, musí navíc držet dodatkový kapitál i ke krytí technického účtu III. pilíře, ale neřídí se kapitálovým požadavkem podle III. pilíře. Kapitálovým požadavkem ze zákona o doplňkovém penzijním spoření se tak penzijní společnost řídí pouze tehdy, pokud poskytuje služby pouze podle zákona o doplňkovém penzijním spoření (a tedy obhospodařuje účastnické a transformované fondy, ale nikoli již důchodové fondy).

K § 30:

Penzijní společnosti je stanovena povinnost dosáhnout ve dvouleté lhůtě od udělení povolení k vytvoření důchodových fondů určitého počtu účastníků v těchto fondech. Záměrem stanovení této povinnosti je zabezpečení stability sektoru a efektivita správy důchodových fondů. Zvážení této povinnosti je podstatné již při vytváření podnikatelského záměru.

K § 31:

Vzhledem k dlouhodobé povaze vztahů vyplývajících z důchodového spoření se zavádí tomu odpovídající povinnost uchovávat dokumenty závažnější povahy, jako je např. vlastní smlouva o důchodovém spoření, nejméně v délce 20 let, záznamy komunikace s účastníky či zájemci v délce nejméně 5 let. Konkrétní způsob uchovávání dokumentů a jejich výběr upraví vyhláškou ČNB.

K § 32: Úplata penzijní společnosti

Vzhledem k charakteru důchodového spoření jako nástroje určeného pro širokou veřejnost, zavádí se regulace úplaty penzijní společnosti za obhospodařování majetku v důchodových fondech a dalších poplatků se snahou o maximální jednoduchost a transparentnost.

Účastník bude platit za veškeré standardní náklady související s obhospodařování jeho majetku v širším slova smyslu, tedy včetně úplat za výkon činnosti depozitáře a auditora, poplatků hrazených bance, poplatků za obchody, převody a vypořádání obchodů s investičními nástroji, nákladů na marketing, akvizičních nákladů atp., jednu úplatu.

Ustanovení odst. 5 a 6 stanoví maximální výši úplaty a způsob jejího stanovení. Výše navrhované úplaty a její konstrukce vychází z analýzy nákladovosti správy otevřených podílových fondů, penzijních fondů, zkušeností ze zahraničních úprav a výsledků veřejné konzultace.

Zvolená konstrukce úplaty, podíl na objemu spravovaného majetku spolu s podílem na zhodnocení, motivuje penzijní společnost ke snaze nejen maximalizovat objem spravovaného majetku, ale zároveň i dosahovat adekvátního zhodnocení. U důchodového fondu státních dluhopisů se předpokládá spíše pasivní správa portfolia, proto zde do úplaty není zahrnuta složka za zhodnocení majetku, ale pouze za obhospodařování majetku.

Pravidlo (odst. 8), kdy společnost získává podíl na zhodnocení pouze, pokud dojde k navýšení hodnoty důchodové jednotky oproti nejvyšší hodnotě v historii, navíc vede společnost k dlouhodobějšímu a plynulejšímu zhodnocování prostředků účastníků.

Ministerstvo financí předloží každých 5 let evaluaci nastavené výše poplatků a návrhy na případné změny.

K § 33: Poplatky

Ustanovení taxativně vyjmenovává nadstandardní služby penzijní společnosti, které mohou být zpoplatněny formou jednorázového poplatku, vše ostatní postihuje úplata penzijní společnosti. Penzijní společnost resp. důchodový fond nemůže účastníkovi účtovat žádný další poplatek ani úplatu.

Ustanovení odstavců 2 až 5 definují formou kvantitativní a kvalitativních limitů výši jednotlivých poplatků.

Důchodové spoření je koncipováno jako dlouhodobé pravidelné spoření na stáří. Příliš časté přestupy klientů mezi jednotlivými penzijními společnostmi by celý systém neúměrně zatěžovaly. Z toho důvodu je vhodné, aby alespoň část nákladů spojených s přestupy nesli i účastníci. Nejvíce systém zatěžují účastníci, kteří bez zjevného ekonomického důvodu neustále přestupují mezi jednotlivými fondy s velmi nízkými naspořenými prostředky. Výše poplatku vychází z poplatku za přechod mezi penzijními fondy stanoveném v zákoně č. 42/1994 Sb.

Na druhou stranu je důležité, aby účastník, pokud není dlouhodobě spokojen se způsobem, jakým mu penzijní společnost obhospodařuje prostředky, nebyl při přestupu k jiné penzijní společnosti sankcionován poplatkem za přestup. Proto je v odst. 3 umožněn po adekvátní době (více než 60 měsících trvání spořicí doby u téže penzijní společnosti) přestup k jiné penzijní společnosti bez poplatku.

Informace požadované soudy, státními zastupitelstvími a jinými orgány veřejné moci poskytuje penzijní společnost na základě obecných právních předpisů.

K § 34: Výjimky z placení poplatků za změnu strategie spoření a za převod prostředků účastníka

Ustanovení uvádí výjimky z placení poplatků za převod prostředků účastníka mezi různými důchodovými fondy obhospodařovanými jednou penzijní společností nebo převod všech prostředků účastníka do důchodových fondů jiné penzijní společnosti, a to v případech, které účastník nemohl ovlivnit. Ve vyjmenovaných případech má účastník právo na bezplatný převod prostředků.

Právo na bezplatný převod má účastník pouze po omezenou dobu. Doba se pro všechny případy stanovuje jednotně na 6 měsíců od rozhodného data.

K § 35: Úplata za zprostředkování

Jeden z problémů systému penzijního připojištění jsou neustále rostoucí tzv. akviziční náklady, tedy provize placené zprostředkovatelům za zprostředkování uzavření smlouvy s klientem.

V novém systému penzijního spoření se proto za účelem omezení těchto nákladů, které neúměrně zatěžují celý systém, reguluje úplata za zprostředkování. Penzijní společnost tak bude moci zprostředkovateli platit odměnu za zprostředkování uzavření jedné smlouvy o důchodovém spoření nejvýše do zákonem stanoveného limitu.

Limit akvizičních nákladů je stanoven variantně, přičemž první varianta stanovená v procentech z průměrné mzdy umožňuje indexaci a druhá varianta, stanovená fixní částkou přibližně odpovídající v současných hodnotách procentu stanovenému ve variantě první, indexaci neumožňuje.

K § 36: Náklady na uzavření smlouvy

Stanoví se maximální omezení ostatních obchodních nákladů (po odečtení provize vyplacené zprostředkovateli), jež smí penzijní společnost vynaložit na získání jednoho účastníka důchodového spoření.

K § 37: Náklady na marketing

Stanoví se podle vzoru slovenského zákona o starobním důchodovém spoření maximální výše nákladů, které může penzijní společnost vynaložit za jeden kalendářní rok na reklamu a podporu uzavírání smluv o důchodovém spoření.

K § 38: Základní ustanovení k depozitáři

Vzhledem ke koncepci důchodového spoření, kdy zvolená podoba důchodových fondů vychází z koncepce podílových fondů kolektivního investování, je jedinec přirozené, že byla zvolena i stejná koncepce právní regulace osoby, která má jednak uschovávat majetek v důchodových fondech a jednak dohlížet na zacházení s ním – depozitáře. Pravidla činnosti depozitáře byla za dobu fungování kolektivního investování podrobena mnoha změnám právní úpravy reagující na vývoj celého odvětví i evropské legislativy a v současné době již odráží standardní chování depozitáře, jak je běžné ve vyspělých zemích. Proto i pro obhospodařování majetku v důchodových fondech penzijní společností byl zvolen téměř shodný model vztahu penzijní společnosti a depozitáře důchodového fondu (ale i fondu účastnického ve III. pilíři, neboť obdobný režim je stanoven i pro účastnické fondy v zákoně o doplňkovém penzijním spoření), který je tak významným prvkem ochrany účastníků důchodového spoření. Depozitář je vždy odlišnou osobou od penzijní společnosti, může se jednat pouze o banku mající licenci k této činnosti a nesmí být ze stejného koncernu jako penzijní společnost. Takovou úpravou nemůže docházet k porušení evropských soutěžních pravidel.

V úvodním ustanovení se stanoví podmínky, za kterých může určitá osoba vykonávat funkci depozitáře důchodového fondu (musí být bankou působící na území České republiky a musí s penzijní společností uzavřít smlouvu), a rovněž postup v případě, kdy depozitář přestává tuto činnost pro důchodové fondy vykonávat. Ustanovení tak zajišťuje, že zodpovědnou funkci depozitáře může vykonávat jen osoba, na níž jsou kladeny vysoké kvalitativní regulatorní požadavky.

Stanovuje se požadavek, že všechny čtyři důchodové fondy, všechny účastnické fondy a všechny transformované fondy jedné penzijní společnosti musejí mít stejného depozitáře. Dále se upravuje vznik, změna a zánik závazků z depozitářské smlouvy.

K § 39: Činnost depozitáře

Ustanovení shrnuje povinnosti depozitáře vůči majetku v důchodového fondu. V zásadě se dá činnost depozitáře rozdělit na dvě základní role.

Jednak jde o „úschovu“ majetku, tj. správu účtů s peněžními prostředky a dále účtů s investičními nástroji (zejména cennými papíry), které důchodové fondy nabývají do majetku, a dále o činnosti související s pohyby těchto aktiv (např. zajištění vypořádání obchodů). V případě, že úschova u depozitáře není z povahy věci možná (např. nelze aktivum fyzicky umístit u depozitáře), musí zajistit úschovu jinak (např. smlouvou s jinou finanční institucí, u které bude aktivum deponováno).

Vypořádání obchodů je třeba zajistit v obvyklé lhůtě pro konkrétní nástroj, typ obchodu a regulovaný trh. Obvyklá lhůta je např. tzv. T+3, tj. vypořádání tři dny po obchodu, ale u některých nástrojů a trhů to může být jiná lhůta. Tyto lhůty jsou účastníkům trhu (tj. i depozitářům) známy a často jsou stanoveny i v pravidlech organizátorů regulovaných trhů.

Druhou významnou funkcí je funkce kontrolní, při které depozitář dohlíží na to, aby při dispozici s majetkem v důchodových fondech dodržovala penzijní společnost zákon a statuty jednotlivých fondů (kontrola oceňování majetku, kontrola pokynů k nakládání s majetkem, kontrola výplaty prostředků účastníkům apod.).

Další detaily činnosti depozitáře k již tak poměrně podrobným povinnostem stanoví vyhláškou ČNB.

K § 40: Povinnosti penzijní společnosti vůči depozitáři

Aby mohl depozitář efektivně plnit své zákonné a smluvní povinnosti vůči důchodovému fondu a penzijní společnosti, musí mu penzijní společnost poskytnout v tomto smyslu potřebnou součinnost. To znamená především, že o všech transakcích s majetkem v důchodovém fondu (tj. zřizování účtů, pokyny k nakládání s investičními nástroji apod.) se depozitář musí dovědět před jejich uskutečněním (penzijní společnost jej v tomto smyslu nesmí obcházet), a dále musí penzijní společnost depozitáři zpřístupnit veškeré podklady potřebné pro plnění jeho povinností. Depozitář rovněž kontroluje nakládání s prostředky, které ještě nebyly připsány na účet konkrétního důchodového fondu (tzv. technický účet).

K § 41: Pravidla jednání depozitáře

Zjistí-li depozitář, že určitá transakce s majetkem v důchodovém fondu může být v rozporu se zákonem, statutem, smlouvami s účastníky nebo s depozitářskou smlouvou, toto ustanovení obsahuje podrobný návod, jak postupovat: neprovést transakci, upozornit penzijní společnost, upozornit Českou národní banku a zabránit přesunům investičních nástrojů na jejich účtech.

Základním principem činnosti depozitáře je povinnost postupovat s odbornou péčí, konkretizovaná mj. povinností jednat výhradně v zájmu účastníků. Depozitáři je stanovena objektivní odpovědnost za následek s možností liberace v případě, že by ke škodě došlo i jinak obdobně podle platné úpravy odpovědnosti v obchodním zákoníku a podle obdobné úpravy porušení smluvní povinnosti podle nového občanského zákoníku.

K § 42 až 44: Obecná ustanovení k důchodovému fondu

K § 42:

Prostředky účastníků důchodového spoření budou umístěny v tzv. důchodových fondech obhospodařovaných penzijní společnostmi, a to na obdobném principu jako v sektoru kolektivního investování (tj. v podílových fondech) a ve III. pilíři (tj. v účastnických fondech a v transformovaných fondech).

Definuje se důchodový fond, a to jako soubor majetku vytvořený z pojistného a z prostředků účastníka převedených z jiného důchodového fondu umístěných do daného důchodového fondu. Tento majetek náleží všem účastníkům důchodového fondu v poměru podle počtu důchodových jednotek. Důchodový fond není právnickou osobou a vytváří se pouze na dobu neurčitou na základě povolení ČNB.

Majetek v důchodovém fondu je oddělen od majetku penzijní společnosti, která jej obhospodařuje svým jménem a na účet účastníků tohoto fondu. To platí i při pověření jiné osoby k výkonu některých činností (tzv. outsourcing). I v těchto případech pořád odpovídá za výkon těchto činností penzijní společnost podle tohoto zákona.

Účastník odpovídá za závazky důchodového fondu pouze do výše svého podílu, který v důchodovém fondu skutečně má. Závazky důchodového fondu, které převyšují majetek důchodového fondu, se řeší podle obecných právních předpisů (úpadek penzijní společnosti a obecná odpovědnost penzijní společnosti).

K § 43:

Hlavní činností penzijní společnosti bude obhospodařování majetku v důchodových, účastnických a transformovaných fondech (podobně jako u investiční společnosti). Penzijní společnost musí vytvořit a obhospodařovat 4 povinné důchodové fondy s různou investiční politikou, jejichž parametry jsou limitovány zákonem, a to z důvodu snadnější porovnatelnosti a orientace pro účastníky. Tato úprava si vzala za vzor druhý pilíř slovenského důchodového systému, kde účastníci tohoto systému mají možnost vybrat si jeden ze tří důchodových fondů.

K § 44:

Aby byla zajištěna maximální srozumitelnost a možnost srovnání pro „běžného účastníka“ důchodového spoření, zavádí se povinnost používat pro název každého fondu pojmy stanovené zákonem. Tyto názvy jsou chráněny, aby je nemohla používat jiná osoba, což by bylo pro účastníky matoucí. Konečně se stanovuje, že název fondu (zejména v jeho nepovinné části) nesmí být klamavý.

K § 45: Statut důchodového fondu

Stanoví se povinnost vypracovat a uveřejnit statut důchodového fondu a způsob jeho uveřejňování. Úprava je obdobná jako v kolektivním investování.

Statut je pro penzijní společnost závazný. Porušení povinnosti řídit se statutem důchodového fondu může naplnit skutkovou podstatu správního deliktu penzijní společnosti.

Změna statutu je přípustná pouze s předchozím schválením ČNB, a to pouze tehdy, není-li v rozporu se zájmy účastníků. V některých výslovně vyjmenovaných případech se změny statutu obejdou bez předchozího schválení ČNB.

Příslušné ustanovení v odstavci 6 je tak obdobou úpravy v kolektivním investování u statutu podílového fondu.

Statut musí obsahovat veškeré informace nezbytné pro účastníka k přesnému a správnému posouzení jeho rozhodnutí o umístění svých prostředků účastníka do daného důchodového fondu. Neuvedení určitých podstatných informací bude považováno za porušení zákona. Minimální náležitosti statutu stanoví vyhláškou ČNB.

K § 46 až 49: Povinné důchodové fondy

Upravují se 4 povinné důchodové fondy. Tyto fondy a jejich úprava jsou inspirovány modelem použitým ve Slovenské republice. Aby byla zajištěna širší nabídka fondů, je zavedena povinnost penzijní společnosti povinně vytvořit tyto čtyři důchodové fondy: důchodový fond státních dluhopisů, konzervativní důchodový fond, vyvážený důchodový fond a dynamický důchodový fond. Názvy důchodových fondů jsou chráněny. Důchodové fondy se řídí obecnou úpravou způsobů investování v § 50 a násl., pokud v § 46 až 49 není stanoveno jinak (zejména ve vztahu k povolenému majetku a k derivátům, resp. technikám a nástrojům sloužícím k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu).

K § 46: Důchodový fond státních dluhopisů

Tento paragraf upravuje investování důchodového fondu, investujícího převážně do českých státních dluhopisů a pokladničních poukázek. V odstavci 1 jsou vymezeny aktiva, do kterých může tento fond investovat obdobně jako u konzervativního důchodového fondu s tím, že zvláštní důraz je kladen na české státní dluhopisy, a proto jsou tyto upraveny ve zvláštním písmeni. U dluhopisů zemí OECD a EU se vyžaduje rating alespoň A+ (resp. A1), protože ani příslušnost mezi země OECD a EU není bez dalšího zárukou splacení takových dluhopisů (viz aktuální krizi některých států eurozóny). V písmeni c) jsou pak upraveny dluhopisy nadnárodních institucí, kterým většinou není rating přiřazován, a proto se u nich rating nevyžaduje. Ve vztahu k nástrojům peněžního trhu se umožňuje investování pouze do státních pokladničních poukázek (státní dluhopisy se splatností do 1 roku) a poukázek České národní banky (dluhopisy se splatností nejvýše 6 měsíců).

Odstavec 2 upravuje, že alespoň 90 % hodnoty majetku ve fondu musí být investováno do dluhopisů a krátkodobých dluhopisů (pokladničních poukázek) a maximálně 30 % hodnoty majetku do jiných než českých dluhopisů. Zbýlých 10 % majetku fondu se předpokládá, že bude využito k řízení likvidity a měnového a úrokového rizika. Z důvodů převažujících investic do českých státních dluhopisů (alespoň 60 % majetku fondu) se na tento fond neuplatní omezení investic vůči jedné osobě. To, že tento důchodový fond investuje převážně do českých dluhopisů, představuje garanci České republiky za návratnost investic tohoto fondu. Tím je zajištěna zvýšená bezpečnost investic tohoto druhu důchodového fondu oproti dalším typům důchodových fondů.

V odstavci 3 je upraveno, že průměrná modifikovaná durace (splatnost) musí být nižší než 5 let. Toto bylo stanoveno s ohledem na průměrné modifikované durace dluhopisových fondů aktuálně působících na českém trhu.

V odstavci 4 je obdobně jako u konzervativního důchodového fondu stanoveno, že celý majetek musí být zajištěn proti měnovému riziku a že zajišťovací deriváty (a zajišťovací repooperace) lze využít pouze k zajištění měnového a úrokového rizika.

K § 47: Konzervativní důchodový fond

V tomto paragrafu je upraveno investování konzervativního důchodového fondu. Tento fond hraje zásadní roli v celé právní úpravě důchodového spoření, a proto je i jeho investování omezeno tak, aby mohl plnit úlohu, která je mu připisována. Má se jednat o fond výplatní, proto by u něj měla být zajištěna maximální likvidita. Rovněž tento fond slouží ke „konzervování“ hodnoty vložených prostředků, proto je jeho investování nastaveno tak, aby hodnota jeho majetku příliš nekolísala. Vzhledem k tomu, že se jedná prakticky o fond peněžního trhu podle klasifikace fondů EFAMA, předpokládá se, že hodnota důchodové jednotky bude ročně kolísat maximálně o 0,5 %.

K odst. 1: Je zde stanoveno, že povinný konzervativní fond může investovat pouze do dluhopisů a zahraničních dluhopisů, nástrojů peněžního trhu vymezených emitentů, vkladů, termínovaných vkladů se lhůtou splatnosti do 2 let a cenných papírů fondů peněžního trhu uvedených v odstavci 2 (tzv. „způsobilý fond peněžního trhu“). V případě dluhopisů jsou jejich emitenti vymezeni v písmeni a) a v případě nástrojů peněžního trhu v písmeni b) jako státy EU a OECD a jejich centrální banky. V písmeni c) jsou uvedeni jako emitenti nadnárodní instituce. V písmeni d) jsou pak uvedeny korporátní dluhopisy a dluhopisy zemí mimo OECD a EU. V písmenech a) a d) jsou stanoveny požadavky na dlouhodobý úvěrový rating dluhopisů (resp. jejich emitentů). V písmeni c) požadavky na rating stanoveny nejsou, protože u těchto dluhopisů se rating většinou neuděluje. Pro konzervativní důchodový fond je nutné, aby měl dluhový cenný papír jeden z 5 nejlepších ratingů (u Standard & Poor's a Fitch je to až po rating A+ včetně a u Moody's je to až po rating A1 včetně). Pro vyvážený důchodový fond se vyžaduje 7 nejlepších ratingů (až po rating A-, resp. A3) a pro dynamický důchodový fond 9 nejlepších ratingů (až po rating BBB, resp. Baa2). U nástrojů peněžního trhu se vyžaduje krátkodobý rating v hodnotě A-1+ a A-1 u Standard & Poor a Fitch, resp. P-1 u Moody's či obdobný stupeň ratingu. U dlouhodobých závazků by takový rating odpovídal až ratingové kategorii A. Tento stupeň krátkodobé ratingu platí i pro nástroje do kterých investuje podílový fond vymezený v odstavci 2. U vyváženého fondu se umožňuje investovat do nástrojů peněžního trhu s krátkodobým ratingem až A-2, resp. P-2, což odpovídá dlouhodobým ratingům až do BBB+. U dynamického fondu se umožňuje investovat do nástrojů peněžního trhu spadajícího do investičního stupně ratingů krátkodobých závazků, čili A-3, resp. P-3 (což je ekvivalent ratingu dlouhodobých závazků až do ratingu BBB-).

K odst. 2: Toto ustanovení je inspirováno vymezením tzv. způsobilého fondu peněžního trhu („qualifying money market fund“) v čl. 18 odst. 2 písm. b) prováděcí směrnice k MiFID (č. 2006/73/ES), resp. jeho transpozicí v § 7 odst. 1 písm. d) vyhlášky ČNB č. 303/2010 Sb., o podrobnější úpravě některých pravidel při poskytování investičních služeb. Obecně lze prohlásit, že v současné době funguje na českém trhu pouze jediný fond peněžního trhu, který by splňoval všechny náležitosti stanovené citovanou vyhláškou. Ostatní fondy, které se nazývají „fondy peněžního trhu“ totiž drží větší množství dluhopisů, než je pro fond peněžního trhu obvyklé. Proto se zde stanovuje průměrná vážená splatnost na půl roku (nikoli jen na 60 dní, jako ve vyhlášce), což odpovídá 2. stupni klasifikace fondů peněžního trhu podle EFAMA (jednotlivé stupně jsou: *short-term*, *regular*, *enhanced*). V písmeni b) se hovoří o tom, že způsobilý fond peněžního trhu se má snažit „uchovat čistou hodnotu aktiv bez výnosů“, jedná se tedy o fond uchovávající nominální hodnotu (nikoli reálnou hodnotu, čili hodnotu s ohledem na inflaci) vložených prostředků účastníků.

K odst. 3: S ohledem na odstavec 1 se stanovuje, jaký maximální podíl na hodnotě majetku konzervativního fondu mohou tvořit korporátní dluhopisy, dluhopisy zemí mimo OECD, nástroje peněžního trhu těchto emitentů a cenné papíry podílového fondu vymezeného v odstavci 2 [odst. 1 písm. d) a f)]. Tento podíl se stanovuje na 30 %. Zbýlých 70 % majetku konzervativního důchodového fondu musí být investováno do dluhopisů a nástrojů peněžního trhu emitentů uvedených v písmenech a), b) a c) a do vkladů a termínovaných vkladů se splatností do 2 let (část může být též investována do zajišťovacích nástrojů podle odstavce 5).

K odst. 4: Je stanoveno obdobně jako u důchodového fondu státních dluhopisů, že průměrná modifikovaná durace celého portfolia konzervativního fondu nesmí být delší než 5 let. Pokud tedy fond nakoupí dluhopisy s delší splatností, musí je vyvážit nákupem likvidnějších nástrojů (tzn. zejména vkladů a nástrojů peněžního trhu).

K odst. 5: Vymezuje se zde, že deriváty a repo operace může povinný konzervativní fond užívat pouze k řízení měnového a úrokového rizika (toto jsou totiž rizika plynoucí z držení nástrojů uvedených v odstavci 1). Nesmí se tedy těmito nástroji zajišťovat proti tržnímu riziku, riziku protistrany (tzn. ani z použitých derivátů k zajištění měnového a úrokového rizika), operačnímu riziku, úvěrovému riziku, ani jiným rizikům.

K odst. 6: Je stanovena povinnost, že proti měnovému riziku musí být zajištěný celý majetek fondu. Obdobné ustanovení je stanoveno i důchodový fond státních dluhopisů (§ 46 odst. 4) a pro vyvážený důchodový fond v § 48 odst. 3, kde je povinnost zajistit proti měnovému a úrokovému riziku veškerý svůj majetek, s výjimkou 25 % majetku fondu.

K § 48: Vyvážený důchodový fond

K odst. 1: Na rozdíl od konzervativního důchodového fondu se vyváženému důchodovému fondu umožňuje investovat navíc i do akcií a zahraničních akcií přijatých na evropských regulovaných trzích, evropských mnohostranných obchodních systémech (MTF) nebo na regulovaných trzích mimo EU, které jsou uvedeny v seznamu ČNB. Dluhopisy, kterým se uděluje rating nebo jejichž emitentům se uděluje rating musí mít úvěrový rating minimálně A- (Fitch, S&P), resp. A3 (Moody's). Nástroje peněžního trhu musí mít rating alespoň A-2, resp. P-2 (což je ekvivalent až BBB+). Dále se mu umožňuje investovat i do standardních fondů kolektivního investování (při zachování povinných limitů).

K odst. 2 Do akcií a cenných papírů akciových standardních fondů (nebo obdobných zahraničních cenných papírů) může vyvážený důchodový fond investovat maximálně 40 % hodnoty svého majetku. Zbýlých 60 % musí investovat do jiných investičních nástrojů uvedených v odstavci 1.

K odst. 3: Deriváty a repo operace může vyvážený důchodový fond užívat pouze k řízení měnového a úrokového rizika. Vyvážený důchodový fond může mít nezajištěný majetek proti měnovému a úrokovému riziku ve výši maximálně 25 % hodnoty svého majetku. Dodržovat průměrnou modifikovanou duraci se po vyváženém důchodovém fondu nevyžaduje.

K § 49: Dynamický důchodový fond

K odst. 1: Ještě volnější regulaci než vyvážený důchodový fond má dynamický důchodový fond. Může investovat do dluhopisů s ratingem až BBB (Fitch, S&P), resp. Baa2 (Moody's) a do nástrojů peněžního trhu s ratingem A-3, resp. P-3 (ekvivalent BBB-). Stanovuje se, že rating musí být v investičním stupni a nesmí tak být ve spekulativním stupni. Navíc může

investovat i do cenných papírů speciálních fondů kolektivního investování, které jsou dohlíženy v rámci Evropské unie.

K odst. 2: Stanovuje se, že do akcií a cenných papírů akciových fondů kolektivního investování může dynamický důchodový fond investovat až 80 % svého majetku, a tedy alespoň 20 % musí mít v jiném majetku podle odstavce 1.

K odst. 3: Nevyžaduje se, aby dynamický důchodový fond používal techniky a nástroje sloužící k efektivnímu obhospodařování majetku v důchodovém fondu (zejména deriváty a repo operace) pouze k řízení měnového a úrokového rizika, a může tedy řídit rizika všechna. Maximálně 50 % hodnoty majetku v dynamickém důchodovém fondu nemusí být zajištěno proti měnovému a úrokovému riziku.

K § 50: Skladba majetku v důchodovém fondu

K odst. 1: V souladu s obecným vymezením v § 24 odst. 2 zákona o kolektivním investování se i zde stanovuje maxima systematiky zákona, která prohlašuje, že do vymezených nástrojů se investuje v souladu s limity uvedenými dále.

K odst. 2: Vymezuje se, že majetek důchodového fondu nesmí být použit k nákupu akcií penzijní společnosti, která jej obhospodařuje. Toto by se mělo vztahovat i na případy, kdy penzijní společnost obhospodařování důchodového fondu outsourcuje (například na investiční společnost), protože i v případě outsourcingu penzijní společnost za obhospodařování majetku v důchodovém fondu primárně odpovídá. Toto ustanovení je zde z důvodu ochrany účastníků, aby jejich prostředky nemohly být tímto způsobem „vytunelovány“.

K § 51: Vnitřní postupy pro kontrolu rizik

Toto ustanovení je odrazem § 27 odst. 1 zákona o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, kterým byl transponován čl. 21 odst. 1 směrnice UCITS (směrnice Rady 85/611/EHS o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)), resp. čl. 51 odst. 1 směrnice UCITS IV, která ji od 1.7.2011 nahrazuje (směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/65/ES ze dne 13. července 2009 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se subjektů kolektivního investování do převoditelných cenných papírů (SKIPCP)). Povinnost informovat ČNB o obchodech s deriváty, obsažená ve výše zmíněném ustanovení zákona o kolektivním investování, byla v pozměněné podobě přesunuta do informačních povinností (§ 69 odst. 3). Naopak byla doplněna povinnost diverzifikovat riziko i sektorálně, regionálně a měnově. To vyplývá z ekonomické teorie diverzifikace portfolia, kterou je zajištěna jeho stabilita.

K § 52: Podmínky sjednávání finančních derivátů

Relativně přísně je regulováno možné použití derivátů a repo operací k řízení rizik v portfoliu (v konečné instanci bude záležet na prováděcí vyhlášce ČNB k tomuto ustanovení). K inspiračnímu ustanovení zákona o kolektivním investování (§ 27 transponující čl. 21 směrnice UCITS, resp. čl. 51 směrnice UCITS IV) byla vydána prováděcí vyhláška ČNB č. 604/2006 Sb., o používání technik a nástrojů k efektivnímu obhospodařování majetku standardního fondu a speciálního fondu, který shromažďuje peněžní prostředky od veřejnosti. Předpokládá se vydání obdobné vyhlášky i k tomuto zákonu, což je obsahem zmocnění v odstavci 6 (je myslitelné i vydání jedné vyhlášky k oběma zákonům). Na tento paragraf se

odkazuje i v případě důchodového fondu státních dluhopisů, konzervativního důchodového fondu a vyváženého důchodového fondu (§ 46 odst. 4, § 47 odst. 5 a § 48 odst. 3), kterým se obchodování s deriváty a repy omezuje pouze na řízení úrokového a měnového rizika. U dynamických důchodových fondů se pro použití těchto nástrojů použije tento paragraf v plném rozsahu.

Jistou odchylkou od zákona o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, je odstavec 2, který přísněji formuluje povinnost, že hodnota podkladových aktiv nesmí překročit 80 % majetku důchodového fondu (v zákoně o kolektivním investování je hranice stanovena na 100 % vlastního kapitálu a nevztahuje se na podkladová aktiva, ale na rizika spojená s deriváty). V odstavci 3 byla oproti zákonu o kolektivním investování vypuštěna výjimka pro indexové deriváty, protože i u nich by měly být dodržovány limity podle § 53 odst. 4. Je sice obtížné určit u nich hodnotu podkladového aktiva (ve smyslu ceny), je však třeba zohlednit jejich hodnotu, hodnotu investovaných prostředků a zejména pákový efekt takovýchto derivátů. To ostatně plyne i z odstavce 4. Pákový efekt nakonec v zákoně regulován není, protože u každého derivátu se používá pákový efekt jinak (například jinak je tomu u futures a jinak u swapů). Pákový efekt znamená o kolik se změní hodnota derivátu, pokud se hodnota podkladového aktiva změní o 1 jednotku (ta může být stanovena různě). Čím vyšší pákový efekt v sobě derivát obsahuje, o tím rizikovější nástroj se jedná. Rizikem, může být v případě derivátů i doplňování marže (pozice se uzavře, pokud nejsou doplněny finanční prostředky), proto je třeba být opatrný a obezřetný, aby kvůli rychlému poklesu hodnoty podkladového aktiva nedošlo k rapidnímu poklesu hodnoty majetku v důchodovém fondu. Klasicky platí, že při sjednávání derivátu se platí pouze minimální cena za sjednání derivátu (riziková prémie) a k vypořádání dochází až v době splatnosti derivátu. Skutečná expozice tak může být v derivátu skryta a důchodový fond by si bez omezení pákového efektu mohl sjednat deriváty, které by v čase vypořádání výrazně převyšovaly majetek fondu. To je způsobeno i tím, že cena derivátu s v průběhu času výrazně mění. Podrobnější úprava by měla být s ohledem na technický vývoj obsažena v prováděcí vyhlášce ČNB.

K § 53: Investiční limity vůči jedné osobě

Tato ustanovení jsou inspirována § 28 a 29 zákona o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, kterými byly transponovány čl. 22 a 23 směrnice UCITS, resp. čl. 52 a 54 směrnice UCITS IV. Co se rozumí koncernem je definováno obchodním zákoníkem. Oproti zákonu o kolektivním investování byla změněna systematika tohoto ustanovení a slovo „emitent“ bylo nahrazeno slovem „osoba“, protože zejména v případě vkladů se o emitenta nejedná.

V odstavcích 2 až 4 se upravují zejména základní omezení ve vztahu k investičním cenným papírům a nástrojům peněžního trhu (max. 5 % expozice vůči jedné osobě), vkladům (max. 10 % expozice vůči jedné osobě) a derivátům neobchodovaným na regulovaných trzích, tzv. OTC derivátům (max. 5 %, resp. 10 % expozice vůči jedné osobě). V odstavci 5 se pak stanovuje, že výše uvedené expozice se počítají, a pokud má tedy důchodový fond u banky vklad, má s ní sjednaný finanční derivát i v portfoliu její akcie nebo dluhopisy, nemůže být jeho celková expozice vůči této bance vyšší než 10 % hodnoty jeho majetku. V tomto ohledu je třeba brát v potaz i odstavec 1, kdy v případě koncernů se koncern považuje za jednu osobu. Proto je třeba, pro účely tohoto ustanovení, považovat expozice vůči jednomu koncernu, složenému například z banky, pojišťovny, obchodníka s cennými papíry a kupříkladu emitenta kótovaných akcií nebo dluhopisů, za jednu expozici. Výše limitů je oproti zákonu o kolektivním investování snížena, z důvodu ochrany účastníků důchodového spoření a s ohledem na předpokládaný vyšší objem prostředků v důchodových fondech oproti

objemům majetku ve standardních fondech kolektivního investování, například u vkladů z 20 % na 10 % a u celkové expozice z 20 % na 10 %.

V odstavcích 6 a 7 jsou upraveny 2 výjimky, které jsou podmíněny souhlasem ČNB se statutem důchodového fondu, ve kterém důchodový fond deklaruje svůj záměr investovat v souladu s těmito výjimkami. Odstavec 8 pak nutí důchodový fond sčítat expozice podle odstavců 2 až 7, a to tak, aby nepřesáhly vůči jedné osobě 35 % majetku fondu. Některé výjimky ze zákona o kolektivním investování, z důvodu výše uvedeného, využity nebyly, například § 28 odst. 2 písm. c) nebo § 28 odst. 9 zákona o kolektivním investování (fond kopírující index). Limit v odstavci 7 je rovněž nižší oproti zákonu o kolektivním investování (došlo ke snížení z 35 % na 20 %).

K § 54: Investování do cenných papírů kolektivního investování

Omezují se zde expozice vůči cenným papírům kolektivního investování. Oproti zákonu o kolektivním investování jsou limity sníženy z 20 % na 10 % v případě odstavce 1 a z 30 % na 5 % v případě odstavce 3. Dále byl doplněn odstavec 2, jehož účelem je zamezit, aby důchodové fondy nefungovaly pouze jako fondy fondů. Důvodem pro tento postup je zejména nákladnost takového investování, způsobená nutností platit investiční společnosti poplatky za obhospodařování. Rozdílem oproti zákonu o kolektivním investování je rovněž to, že v případě odstavce 1 se jedná pouze o regulaci investic do standardních fondů kolektivního investování, nikoli zároveň o regulaci investic do speciálních fondů. Důvodem je ochrana zájmů účastníků, kdy speciální fondy nejsou považovány, z důvodů jejich mírnější regulace, za příliš bezpečné uložení prostředků účastníka. Toto ustanovení je inspirováno § 30 zákona o kolektivním investování, kterým byl transponován čl. 24 směrnice UCITS, resp. čl. 55 směrnice UCITS IV.

K § 55: Podíly na jiných osobách a emisích investičních nástrojů

Jedná se o velmi důležité omezení podílů na hlasovacích právech nebo základním kapitálu emitenta (max. 5 %) a na objemu emise cenných papírů (max. 10 %) – do této kategorie spadají například i emise akcií, se kterými není spojeno hlasovací právo (tzv. prioritních akcií - § 159 odst. 3 obchodního zákoníku). Zatímco zákon o kolektivním investování umožňuje nabýt až 25 % podíl na všech podílových listech fondů kolektivního investování, zde byly limity harmonizovány na úroveň max. 10 %. Jedná se o opačný pohled na investice důchodového fondu než v případě § 53 a 54. Zatímco v těchto ustanoveních jsou limity nahlíženy z pohledu objemu majetku v důchodovém fondu, zde jsou limity nahlíženy z pohledu emitentů a emisí cenných papírů. Toto ustanovení je inspirováno § 31 zákona o kolektivním investování, kterým byl transponován čl. 25 směrnice UCITS, resp. čl. 56 směrnice UCITS IV. Ze zákona o kolektivním investování nebyly, z důvodů nadbytečnosti nebo nevhodnosti, převzaty z § 31 odstavce 2, 4 a 5 zákona o kolektivním investování. Je zde hleděno zejména na zabránění možnému tunelování důchodových fondů (např. využívání prostředků účastníků k financování pochybných projektů), odstranění nadbytečných nákladů spojených s řízením ovládaných společností a zmírnění dopadů případných krachů emitentů.

K § 56: Dočasné výjimky z limitů investování

Jsou zde upraveny další výjimky, v nichž se odráží specifika některých obchodů na kapitálovém trhu (odst. 1 a 3) či problematika udržování limitů při zakládání fondů, kdy z důvodu menšího objemu prostředků nelze ještě dostatečně diverzifikovat portfolio (odst. 2).

V případě přednostního prodeje akcií již existujícím akcionářům, jsou nové akcie nabídnuty za zvýhodněných podmínek. Proto se důchodovým fondům povoluje dočasně překročit limity k nabytí takových akcií nabídnutých díky přednostnímu právu. Tyto akcie však musí následně prodat za tržní cenu (a tedy se ziskem), aby opět dosáhly stanovených limitů.

Jako přechodné období (odst. 2) pro naplnění fondů se stanovuje 24 měsíců od jejich založení. Toto odpovídá požadavkům v § 30 na naplnění důchodových fondů účastníky, a tedy odvozeně i financemi. Během tohoto období však mohou investovat pouze do vysoce likvidních vkladů a nástrojů peněžního trhu. Postupně se však přizpůsobuje požadavkům na limity (podle toho, jak se mu daří být naplněn penězi). Je totiž nežádoucí, aby 24 měsíců důchodový fond nedodržel limity investování, pokud již má dostatek prostředků, aby mohl svůj majetek lépe diverzifikovat. Pokud se důchodovému fondu podaří dosáhnout objemu 100 mil. Kč dříve než po uplynutí 24 měsíců, odpadá důvod pro tuto výjimku a je vhodné takový majetek diversifikovat v souladu s požadavky uvedenými v této hlavě. Zda důchodový fond této výjimky využije, záleží na jeho rozhodnutí (na jeho statutu), se kterým vyjádří souhlas ČNB. Toto ustanovení je inspirováno § 32 zákona o kolektivním investování, kterým byl transponován čl. 26 směrnice UCITS, resp. čl. 57 směrnice UCITS IV.

K § 57: Omezení nakládání s majetkem v důchodovém fondu

K odst. 1: Limituje se poskytování půjček a úvěrů důchodovému fondu. Tyto praktiky nejsou zcela zakázány zejména z důvodů zajištění likvidity. Pokud by totiž důchodový fond musel nečekaně vyplácet a neměl dostatek likvidních prostředků, musel by prodat svá aktiva, což by ho mohlo poškodit (zejména v případě dluhopisů před splatností). Půjčky a úvěry však musí být poskytnuty nejdéle na dobu 6 měsíců a nesmí v objemu přesáhnout 5 % hodnoty majetku důchodového fondu (v obdobném ustanovení v § 33 zákona o kolektivním investování je hranice 10 %). Ve větě druhé se zakazuje obchodování na marži (maržové obchody), neboli poskytnutí úvěru na nákup investičních nástrojů.

K odst. 2: V odstavci 2 se stanovuje, že majetek důchodového fondu nelze použít k poskytování půjček a úvěrů; tím však není dotčena možnost repo operací v souladu s § 52 (jako nástroj řízení rizika). Rovněž jej nelze použít k úhradě závazků nesouvisejících s obhospodařováním a záruce, například ve formě finančního kolaterálu, za třetí osoby. Majetek důchodového fondu nesmí být darován.

K odst. 3: V odstavci 3 se zakazuje tzv. „naked short-selling“, neboli prodej na krátko (prodej půjčených cenných papírů), který není krytý prodávanými cennými papíry. Jedná se totiž o velmi agresivní spekulaci na pokles ceny, která, v případě větších objemů, může hraničit až se zakázanou manipulací s trhem (§ 126 odst. 1 a 4 zákona o podnikání na kapitálovém trhu).

Toto ustanovení je inspirováno § 33 až 35 zákona č. 189/2004 Sb., o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů, kterými byly transponovány čl. 36, 41 a 42 směrnice UCITS, resp. čl. 83, 88 a 89 směrnice UCITS IV.

K § 58 a 59: Převod obhospodařování všech důchodových fondů

Toto ustanovení upravuje dobrovolný převod všech obhospodařovaných důchodových fondů na jinou penzijní společnost se souhlasem ČNB.

ČNB se ukládá, aby při rozhodování o žádosti posoudila zejména ochranu zájmů účastníků. Zákon umožňuje převod obhospodařování pouze všech důchodových fondů, a to z důvodu

ochrany účastníka a jím zvolené strategie spoření. Převod je současně možný pouze na jednu penzijní společnost.

K § 60 až 62: Sloučení důchodových fondů

Po převodu obhospodařování všech důchodových fondů na jinou penzijní společnost se penzijní společnosti ukládá povinnost sloučit převedené důchodové fondy s důchodovými fondy, které již sama obhospodařuje.

Sloučit lze pouze důchodové fondy stejného typu. Ke sloučení se stanovuje lhůta jednoho roku jednak proto, aby penzijní společnost mohla před sloučením nakládat s majetkem v důchodových fondech za účelem uspořádání portfolia a jednak proto, aby byly náklady na obhospodařování důchodových fondů před sloučením byly vynakládány po přiměřenou dobu.

Penzijní společnosti se v souvislosti se slučováním důchodových fondů ukládají informační povinnosti ve vztahu k účastníkům a účastníkům se umožňuje v případě nesouhlasu se sloučením důchodových fondů přejít se svými prostředky k jiné penzijní společnosti.

K § 63: Oceňování majetku a závazků v důchodovém fondu

Stanoví se základní pravidla pro oceňování majetku a závazků důchodového fondu. Oceňování musí navazovat na účetní předpisy, podle kterých se majetek a závazky oceňují reálnou hodnotou, kterou definuje zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Majetek, práva a závazky se oceňují ve stejných intervalech, ve kterých se vyhláší aktuální hodnoty důchodové jednotky. Podrobnosti pro oceňování majetku a závazků a výpočet aktuální hodnoty důchodové jednotky stanoví vyhláškou ČNB.

K § 64: Obhospodařování majetku za nejlepších podmínek

Pokud se jedná o obhospodařování majetku v důchodových fondech, jedním ze základních prvků této služby je rozhodovací činnost obhospodařovatele (poskytovatele) opírající se o vlastní diskreci ohledně konkrétních parametrů jednotlivých obchodů. O vlastní uvážení (diskreci) obhospodařovatele jde, a to v praxi typicky, i tehdy, pohybuje-li se tato v obecném rámci, který stanoví investiční politika daného důchodového fondu či jiná kritéria. Úprava v návrhu zákona je analogická s úpravou obhospodařování fondů kolektivního investování ze strany investiční společnosti.

Penzijní společnosti se ukládá obhospodařovat majetek za nejlepších podmínek, tedy učinit všechny rozumné kroky k tomu, aby dosáhla pro účastníka nejlepší možný výsledek.

Tato povinnost penzijní společnosti nevelí zajistit obhospodařování majetku v důchodovém fondu za absolutně nejlepších podmínek. Smyslem tu je, aby každá jednotlivá transakce byla provedena v souladu s příslušnými pravidly pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu a organizačním uspořádáním, která penzijní společnost za tím účelem zavede a uplatňuje (odstavec 2)

Z navrhované právní úpravy vyplývají tři základní povinnosti, které je penzijní společnost povinna plnit a dodržovat pro tvorbu a uplatňování pravidel pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu.

Za prvé se musí rozhodnout, které faktory ovlivňující výsledek provedení transakce s investičním nástrojem upřednostní pro konkrétní důchodový fond (odstavec 1 písm. a) až

f)). Jednotlivé faktory hodnotí s přihlédnutím k daným kritériím: povaha investiční politiky důchodového fondu, povaha a vlastnost investičního nástroje, který má být předmětem transakce, povaha převodních míst, na nichž lze transakci s investičním nástrojem provést. (Převodní místo definuje § 2 odst. 2 zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, ve znění pozdějších předpisů). Povahou převodního místa by se měla rozumět také jeho struktura – tj. dílčí tržní segmenty existují v rámci příslušného převodního místa. Minimem tak zůstává zavedení pravidel pro určení relativní důležitosti těchto faktorů (jejich vzájemného vztahu) tak, aby citovanému pravidlu dostál (odstavec 2 písm. a)). V pravidlech pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu penzijní společnost vždy zohlední převodní místa, která v souladu s písmenem a) umožňují soustavně obhospodařovat majetek v důchodového fondu za nejlepších podmínek.

Za druhé, penzijní společnost musí provést analýzu dostupných převodních míst tak, aby mohla identifikovat ta převodní místa, jež jí umožní obhospodařovat majetek v důchodovém fondu za nejlepších možných podmínek (odstavec 2 písm. b)) Tento požadavek je nejen v nejlepším zájmu účastníků v konkrétní situaci, ale posiluje také z dlouhodobého hlediska hospodářskou soutěž mezi jednotlivými převodními místy. Transakce by měla být uskutečněna na těch převodních místech, která umožňují dlouhodobě provádět transakce s investičními nástroji za nejlepších podmínek; a pravidlo má potom zajišťovat, aby penzijní společnost taková místa neignorovala.

Konečně penzijní společnost je povinna také průběžně sledovat účinnosti organizačního uspořádání a pravidel pro obhospodařování majetku v důchodového fondu (odstavec 3). Průběžné sledování „účinnosti“ tu zejména znamená zjišťování, zda pravidla skutečně účinně pomáhají dosáhnout obhospodařování majetku za nejlepších podmínek. Rovněž je stanovena povinnost penzijní společnosti napravit zjištěné nesrovnalosti v pravidlech pro obhospodařování majetku v důchodovém fondu. Tím se zde má především na mysli, že z přezkumu jejich účinnosti může vyplynout, že zvolené postupy obhospodařování majetku směřující k provedení transakce na konkrétním převodním místě nejsou adekvátní a musí být upraveny.

Techničtější část materie obhospodařování majetku v důchodovém fondu za nejlepších podmínek je ponechána na prováděcím právním předpise (odstavec 4).

Penzijní společnost není povinna monitorovat všechny kroky, které provedl jí pověřený obchodník s cennými papíry k provedení pokynů jí zadaných na účet obhospodařovaných důchodových fondů, pouze by měla ověřit, zda obchodník tyto postupy má zavedeny a požadovat, alespoň namátkově, aby jí příslušný obchodník s cennými papíry zdokumentoval, že tato pravidla skutečně dodržuje.

K § 65: Důkazní břemeno

Při prokazování obhospodařování majetku za nejlepších podmínek je vhodné, aby účastník měl silnou důkazní pozici v případě sporu o náhradu škody. Ustanovení zakotvuje, po vzoru úpravy upravující obhospodařování majetku ve fondech kolektivního investování (§ 75 odst. 5 zákona o kolektivním investování, ve znění pozdějších předpisů), přenos důkazního břemene, neboť účastník předloží důkazní prostředky prokazující jeho tvrzení a je na penzijní společnosti, aby případně prokázala existenci skutečností vyvracejících pravdivost, respektive důkazní sílu předložených důkazních prostředků.

K § 66: Účtování o majetku v důchodovém fondu

Penzijní společnost je povinna o svém i obhospodařovaném majetku účtovat podle stanovených pravidel. Obdobně jako u kolektivního investování je třeba vést účetnictví pro každý důchodový fond odděleně od účetnictví penzijní společnosti. Majetek fondu je tak nejen fakticky a právně, ale i účetně oddělen od majetku penzijní společnosti, což významně posiluje ochranu účastníků.

K § 67: Výroční a pololetní zpráva

Stejně jako ostatní poskytovatelé služeb na finančním trhu, penzijní společnost plní pravidelné informační povinnosti, tj. předkládá ČNB svou pololetní a výroční zprávu. Na tuto povinnost dopadají obdobně ustanovení zákona o doplňkovém penzijním spoření.

K § 68 až 69: Informační povinnosti

Zákon ukládá penzijní společnosti při obhospodařování důchodových fondů povinnost průběžně informovat účastníky důchodového spoření i orgán dohledu. Je tedy povinna uveřejňovat zákonem stanovené informace důležité pro účastníky a předkládat ČNB v rámci informační povinnosti ty informace, které jsou nezbytné pro výkon dohledu. Tato ustanovení obsahují zmocnění pro ČNB k bližšímu stanovení rozsahu, struktury a formy, periodicity, lhůty a způsobu uveřejňování informací a plnění informačních povinností.

Informace, které je penzijní společnost povinna uveřejňovat způsobem umožňujícím dálkový přístup, a zároveň zpřístupnit ve svém sídle, jsou právě ty údaje, které nejvíc zajímají účastníka nebo zájemce o uzavření smlouvy o důchodovém spoření z hlediska efektivity důchodového spoření v daném důchodovém fondu. Na základě těchto údajů by měl být schopen posoudit kvalitu obhospodařování jednotlivých důchodových fondů, a rovněž také porovnat jednotlivé důchodové fondy, ať u téže penzijní společnosti nebo u společnosti konkurenční.

U informací, které je penzijní společnost povinna zaslat ČNB, úprava opět vychází z kolektivního investování s přihlédnutím ke specifickým důchodového spoření, které se projevují např. v odstavce 1 písm. b), kde je penzijní společnost povinna sledovat a informovat ČNB o každé skutečnosti, která může významně ovlivnit hodnotu důchodové jednotky.

K § 70 až 71: Osobní důchodový účet

Tato ustanovení se týkají osobního důchodového účtu. Tento evidenční účet je veden pro každého účastníka. Vztahuje se k jedné smlouvě o důchodovém spoření mezi penzijní společností a účastníkem. Nejedná se o účet v smyslu bankovního účtu, má pouze evidenční charakter.

Osobní penzijní účet se dělí na peněžní a majetkový podúčet. Na peněžním podúčtu se evidují alespoň toky peněz, které přitékají (odstavec 2 písm. a) až c) a penzijní společnost za ně následně připisuje důchodové jednotky), odtékají (písm. g) a h) – penzijní společnost odepisuje penzijní jednotky, prostředky se převádí na peněžní podúčet do doby převedení prostředků do pojišťovny (případně státního rozpočtu), nebo převedení k jiné penzijní společnosti, a dále prostředky podle odstavce 2 písm. d) až f).

V případě prostředků, za které ještě nebyly připsány důchodové jednotky, se jedná o prostředky, za které ještě nestihla penzijní společnost připsat důchodové jednotky, resp. může jít rovněž o malou část prostředků, které „zbyly“ po připsání důchodových jednotek a tyto nejsou již dostatečné k nákupu důchodové jednotky (počáteční hodnota důchodové jednotky při vytvoření důchodového fondu je 1 Kč).

V případě prostředků, které jsou určeny k převedení k jiné penzijní společnosti, se jedná o prostředky, které jsou připraveny na převod do jiné penzijní společnosti, ale zatím ještě nebyly převedeny. Penzijní společnost tedy nejprve odepíše k příslušnému datu důchodové jednotky z majetkového podúčtu a odpovídající částku převede na peněžní podúčet účastníka, kterou k příslušnému datu převede na jinou penzijní společnost.

V případě prostředků, které ještě nebyly převedeny, se jedná o prostředky, které jsou připraveny na peněžním podúčtu účastníka k převedení prostředků do pojišťovny (případně státního rozpočtu).

Na majetkovém podúčtu se zaznamenává datum, počet a hodnota připsaných nebo odepsaných důchodových jednotek. Důchodové jednotky se připisují a odepisují podle aktuální hodnoty důchodové jednotky ke dni jejich připsání nebo odepsání. Součet majetkového a peněžního podúčtu, tedy osobní důchodový účet, tvoří hodnotu všech prostředků účastníka.

ČNB nebude kontrolovat výši pojistného zaplaceného účastníkem.

K § 72 až 73: Důchodová jednotka

Důchodová jednotka představuje nejmenší podíl na majetku v důchodovém fondu. Pro srozumitelnost jednotlivým účastníkům je vhodné, aby nedocházelo k dělení důchodových jednotek. Slovy „nejmenší podíl“ je míněno nejmenší nedělitelný podíl.

Důchodová jednotka je obdobou podílového listu podle zákona o kolektivním investování. Vyjadřuje podíl na majetku v důchodovém fondu. Není však cenným papírem jako podílový list podílového fondu, se kterým jsou spojená práva a povinnosti podílníku. Změna její aktuální hodnoty vyjadřuje vývoj hodnoty majetku v příslušném důchodovém fondu.

Pro účely výpočtu aktuální hodnoty důchodové jednotky se vychází obdobně z úpravy kolektivního investování, kde základem pro výpočet je vlastní kapitál důchodového fondu.

K § 74: Připisování a odepisování důchodových jednotek

Toto ustanovení upravuje postup penzijní společnosti při připisování a odepisování důchodových jednotek. Stanoví povinnost penzijní společnosti evidovat důchodové jednotky na majetkovém podúčtu osobního penzijního účtu ke dni, kdy byly prostředky účastníka připsány na účet důchodového fondu u depozitáře. V tento den penzijní společnost připíše odpovídající počet důchodových jednotek na majetkový podúčet osobního důchodového účtu účastníka.

Při odepisování důchodových jednotek penzijní společnost odepíše z majetkového podúčtu k příslušnému datu počet důchodových jednotek adekvátní peněžní částce, která má být vyplacena podle účelu uvedeného v odstavci 3 písm. a) až d).

K § 75: Obecné pravidlo jednání s účastníkem

Ustanovení výslovně uvádí generální klauzuli, obecný způsob jednání ve vztahu k účastníkům a zájemcům.

K § 76 a 77: Přípustnost poplatku, odměny nebo nepeněžitě výhody, která může vést k porušení obecného pravidla jednání s účastníkem

Základní princip jednání penzijní společnosti s účastníky dále doplňuje imperativ, kterým je zakázáno penzijní společnosti v souvislosti se svojí činností nebo výkonem činností uvedených v § 73 odst. 2 přijímat nebo poskytovat peněžitou nebo nepeněžitou výhodu, která může vést k porušení povinnosti jednat kvalifikovaně, čestně a v nejlepším zájmu účastníka (tzv. nepřípustná pobídka).

Pobídky představují specifický druh střetu zájmů. Stejně jako u ostatních pravidel pro zjišťování a řízení střetů zájmů je základním účelem právní úpravy pobídek ochrana účastníků jakožto investorů. Vzhledem k tomu, že ne všechny pobídky mohou ovlivňovat nezávislost činností vykonávaných penzijní společnostmi a vést k jednání, které by nebylo možné posoudit jako jednání kvalifikované, čestné a spravedlivé a v nejlepším zájmu účastníka, jsou stanoveny v § 77 podmínky, za kterých jsou určité pobídky přípustné. Ustanovení obsahuje taxativní výčet podmínek, které musí být splněny, aby penzijní společnost mohla přijmout nebo poskytnout pobídku.

K § 78: Jednání ve vztahu k zájemci o důchodové spoření

Zákon operuje vedle pojmu „účastník“ také s termínem „zájemce o důchodové spoření“. Je stanoveno, že penzijní společnost je povinna dodržovat příslušná pravidla nejen vůči účastníkovi, nýbrž také osobě, které *de iure* účastníkem důchodového spoření (zatím) není, nicméně má potenciál se jím stát (např. adresát marketingové komunikace). V návaznosti na příslušnou právní úpravu je přirozeně nezbytné rozlišovat, zda se povinnosti vztahují na potenciálního účastníka (tedy zájemce) či výlučně, se zřetelem k povaze věci, pouze na účastníka.

K § 79 až 81: Obecné povinnosti při komunikaci s účastníkem

K § 79:

Obecnou zásadu pro komunikace se účastníky, kterou konstruuje odstavec 1, doplňují odstavce 2 a 3 dalšími požadavky pro případ, že komunikace probíhá s účastníkem. Pro případ informací obsažených v odstavci 3 je pak dáno zmocnění k vydání prováděcího předpisu, co do obsahu a způsobu vyjádření takové informace.

Pro písmeno b) by mělo platit, že penzijní společnost informaci hodnotí nejen z pohledu statického (obsah), nýbrž i dynamického (aktuálnost).

K § 80:

Ustanovení obsahuje další požadavky na komunikaci, v případě, že tato má charakter propagace (tj. různých sdělení v různých podobách, jejichž cílem není odborná komunikace se zájemci nebo účastníky o poskytovaných službách, ale informace o takových službách s cílem získávat nové účastníky). Především musí být z takového sdělení zřejmé, že se o propagaci jedná a informace o výhodách a rizicích musí poskytovat výtvarně i obsahově vyváženě.

Pro případ, že by obsahem propagačního sdělení byl návrh na uzavření smlouvy o důchodovém spoření, musí takové sdělení současně obsahovat informace ve smyslu § 83 odst. 1 nebo z propagačního sdělení musí být zřetelné, kde je možno se s těmito informacemi seznámit.

K § 81:

Jde o ustanovení, které obdobně jako je tomu v oblasti investičních služeb podle úpravy v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu (která přitom vychází z komunitárního práva), zavádí tzv. test běžného investora. Úprava komunikace s účastníkem, resp. zájemcem, se vztahuje k běžnému účastníkovi. Není však možné nad míru nezbytně nutnou zatěžovat penzijní společnost povinnostmi týkající se komunikace s účastníkem. Proto se navrhuje stanovit, že může ve styku s účastníkem důvodně předpokládat, že jedná s osobou průměrné inteligence, která jedná s běžnou pečlivostí a opatrností. Pro takové posouzení bude rozhodná především povaha nabízení strategie spoření, to, zda jde o osobu se zkušenostmi s finančního trhu, zvolený prostředek komunikace, jakož i skutečnost, zda je informace určena přímo účastníkovi nebo jiným osobám, kterými by mohla být pravděpodobně využita.

K § 82: Obsah informací, způsob jejich podávání a lhůty pro jejich podávání

Ustanovení upravuje obsah informací, které je penzijní společnost povinna účastníkům sdělit. ČNB se zmocňuje k vydání vyhlášky, která by blíže upravovala lhůty pro jejich podávání.

Stanoví se způsob poskytování informací, kterým je buď listina nebo nosič (způsob) splňující kritéria trvalého média.

K § 83 a 84: Sdělení klíčových informací pro účastníky

Upravuje se základní náležitosti sdělení klíčových informací pro účastníky. Institut vychází z obdobného dokumentu fondů kolektivního investování, a jedná se o standardizovaný a často aktualizovaný dokument obsahující všechny informace nezbytné pro učinění základní představy o daném důchodovém fondu. Podrobné náležitosti dokumentu stanoví nařízení vlády tak, aby dokumenty, co do podoby a obsahu, umožňovaly snadnou vzájemnou porovnatelnost.

Penzijní společnost bude muset poskytnout sdělení klíčových informací každému účastníkovi na trvalém nosiči a, pokud o to účastník požádá, v listinné podobě.

Úplnost sdělení klíčových informací je posuzována pouze v mantinelech taxativního výčtu povinných informací.

K § 85 a 86: Vyžadování informací od účastníka

Penzijní společnost je povinna dodržovat zásadu „poznej svého zákazníka“, musí vyžadovat a získat od svých účastníků a zájemců informace, které ji umožní při výkonu činnosti doporučit vhodnou strategii spoření. Ustanovení § 85 odst. 1 potom blíže stanoví, které informace je penzijní společnost v případě odborných znalostí, zkušeností, finanční situace a cílů, které účastník sleduje v penzijním spoření, od účastníka povinna získat.

Ustanovení upravuje povinnosti penzijní společnosti pro zjišťování potřeb účastníka. Penzijní společnost je povinna získat od účastníka informace v rozsahu nezbytném k tomu, aby porozuměla zásadním skutečnostem o účastníkovi a aby nabyla přesvědčení, že se zřetelem

k charakteru závazkového vztahu plynoucího ze smlouvy o důchodovém spoření, výši prostředků, které budou ukládány do účastnických fondů a dohodnuté strategii spoření, jsou pro účastníka vhodné.

Pokud penzijní společnost vyhodnotí získané informace tak, že uzavření smlouvy o důchodovém spoření, výše peněžních prostředků, které budou ukládány do důchodových fondů nebo jím požadovaná strategie spoření neodpovídá profilu účastníka, upozorní účastníka na takové zjištění a doporučí mu stát se účastníkem pro něj vhodnějšího důchodového fondu nebo jinou strategii spoření, případně mu doporučí vůbec smlouvu o důchodovém spoření vůbec neuzavírat. Pokud účastník trvá na volbě jím zvoleného důchodového fondu, poučí jej o rizicích spojených s touto jinou volbou a jeho volbě vyhoví. Obdobný postup je stanoven i v případě, že účastník odmítne informace poskytnout nebo podá informace zjevně neúplné, nepřesné nebo nepravdivé.

Vzhledem k tomu, že penzijní společnost nemá mnoho způsobů, jak si pravdivost informací od zájemců a účastníků ověřit, stanovuje se vyvratitelná právní domněnka, že penzijní společnost se může spolehnout na informace poskytnuté účastníkem, ledaže je jí známo nebo by jí mělo být známo, že tyto informace jsou zjevně zastaralé, nepřesné či neúplné.

K § 87 až 89: Důchodové doporučení

Osoby provádějící výzkum trhu, publikující jeho výsledky a veřejně doporučující strategii spoření, resp. investiční rozhodnutí, hrají na finančním trhu významnou roli. Jedná se o nezávislé analytiky, obchodníky s cennými papíry, banky a další osoby, které veřejně prezentují své názory na konkrétní investiční příležitosti v oblasti důchodového spoření. Integrita trhu a správné fungování jeho mechanismů vyžaduje, aby tyto osoby při výzkumu, jeho prezentaci a uveřejňování svých doporučení jednaly s odbornou péčí, transparentně, spravedlivě, čestně a nezávisle. Cílem nové právní úpravy je zajistit tyto požadavky a také působit preventivně v oblasti střetů zájmů.

Zákon reguluje pouze ta doporučení strategie spoření, která jsou určena k šíření, tedy mezi veřejnost (přímo nebo prostřednictvím třetí osoby či distribučního kanálu). Pravidla se proto nevztahují na individuální důchodové poradenství, prováděné zpravidla v souvislosti se zprostředkováním v oblasti důchodového spoření penzijní společností nebo jinými osobami (poradci, investiční zprostředkovatelé, jejich vázaní zástupci) vůči zájemcům o uzavření smlouvy o důchodovém spoření, resp. účastníkům důchodového spoření, pokud tyto informace a doporučení nejsou nebo nemají být šířeny mezi veřejnost (např. krátkodobá doporučení k investičním rozhodnutím pocházející z prodejního či obchodního oddělení poskytovatelů finančních služeb určená pouze jejich klientům). Doporučením se rozumí i obecné doporučení účasti v II. pilíři (tzv. opt-out), bez doporučení konkrétní penzijní společnosti či důchodového fondu.

Zákon používá obecný termín „rozšiřování“ doporučení strategie spoření. Rozšiřováním doporučení strategie spoření je totiž nejen jeho uveřejnění (ve smyslu přímé publikace v novinách či na webové stránce), ale i jeho předání třetí osobě (distribuční kanál), o které se předpokládá, že jej uvede ve veřejnou známost (tisková agentura, noviny). Počítá se také s tím, že doporučení strategie spoření jsou rozšiřována i jinak než v písemné formě. Právní úprava se tak vztahuje i na rozšiřování doporučení strategie spoření formou televizního či rádiového vysílání, tiskových konferencí, prezentací pro investory, apod.

Norma nicméně nereguluje postup tvůrce při tvorbě doporučení strategie spoření, tj. nereguluje, kdy a jaké doporučení strategie spoření může vydat, z čeho má při jeho tvorbě vycházet, jak hodnotit data, jaké metody používat apod. Tento postup je u regulovaných osob předmětem jejich obecné povinnosti jednat s odbornou péčí, u dalších osob potom péčí přiměřenou. Z hlediska zákona je lhostejné, jakou metodu tvůrce k analýze použije, z jakých zdrojů a údajů vychází a jak je hodnotí. Je však třeba, aby všechny tyto informace byly v doporučení strategie spoření uvedeny a aby tvůrce či šířitel byl schopen na žádost ČNB doložit jeho odůvodněnost. V praxi často doporučení strategie spoření šíří jiné osoby než jeho tvůrce (např. obchodník s cennými papíry vytvoří doporučení a publikuje jej na své webové stránce, odtud jej přebere tisková agentura a od ní zase konkrétní noviny). Je však zřejmé, že tvůrcem a šířitelem někdy může být jedna a tatáž osoba (např. obchodník s cennými papíry vytvoří doporučení, které uveřejní na své webové stránce). Na takovou osobu se samozřejmě vztahují pravidla pro tvorbu důchodového doporučení.

Základními povinnostmi či zásadami při tvorbě nebo šíření doporučení strategie spoření jsou povinnost identifikace jejich tvůrců či šířitelů, povinnosti poctivé, úplné a nezavádějící prezentace doporučení a povinnosti uveřejňování zájmů a potenciálních střetů zájmů tvůrců doporučení.

Nová právní úprava se dotkne zejména obchodníků s cennými papíry, bank, poradenských společností a distributorů ekonomických informací (tiskové agentury, noviny, provozovatelé serverů s ekonomickými informacemi). Zavedení nových pravidel bude pro subjekty tvořící a šířící doporučení strategie spoření představovat zvýšení nákladů.

Právní úpravou doporučení strategie spoření v tomto zákoně nejsou dotčena ustanovení zákona o regulaci reklamy.

K § 90: Výpis důchodového spoření

Ustanovení upravuje minimální náležitosti výpisu důchodového spoření. Z výpisu musí být zřejmé a jednoznačně určitelné, pro který osobní důchodový účet byl vystaven. Má sloužit jako doklad zachycující stavy prostředků a důchodových jednotek na osobním důchodovém účtu účastníka na začátku a na konci období a pohyby za dané období. Zároveň má obsahovat některé podstatné informace o výsledcích důchodových fondů, v nichž má účastník umístěny své prostředky účastníka. Penzijní společnost je povinna účastníkovi zaslat výpis z osobního důchodového účtu minimálně jednou ročně bezplatně.

Výpis tak obsahuje stavy na peněžním a majetkovém podúctu osobního důchodového účtu účastníka ke dni vyhotovení předchozího výpisu a ke dni vyhotovení aktuálního výpisu. Dále obsahuje podrobný rozpis přijatých prostředků, připsaných a odepsaných důchodových jednotek a prostředků převedených z nebo převáděných do důchodových fondů jiné penzijní společnosti za dané období.

Výpis dále obsahuje součtové položky, které uvádějí kolik za celé období od posledního výpisu činily prostředky účastníka a kolik bylo celkem připsáno nebo odepsáno důchodových jednotek v jednotlivých fondech.

Penzijní společnost je dále povinna na výpise uvést informace o zhodnocení prostředků účastníka, výnosnosti důchodových fondů a úplatě penzijní společnosti. Tyto informace umožňují účastníkovi srovnávat výkonnost jednotlivých fondů.

K § 91: Osoby oprávněné zprostředkovat důchodové spoření

Zákon stanovuje podmínky, za kterých lze provozovat zprostředkovatelskou činnost v oblasti důchodového spoření. Výkon této činnosti se umožňuje nejen penzijní společnosti, ale i investičnímu zprostředkovateli, jeho vázanému zástupci a vázanému zástupci penzijní společnosti.

Zprostředkovatelskou činností v oblasti důchodového spoření se rozumí

- a) zprostředkování uzavření smlouvy o důchodovém spoření, tedy činnost směřující k nalezení zájemce o důchodové spoření, a
- b) možnost uzavírat přímo smlouvy o důchodovém spoření.

K výkonu této činnosti podnikatelským způsobem ze strany výše uvedených osob je třeba získání dalšího podnikatelského povolení, resp. registrace a zápisu do seznamu Českou národní bankou. Zápis do seznamu, resp. registrace jsou upraveny v zákoně upravujícím doplňkové penzijní spoření. Oprávněným osobám vzniká oprávnění buď registrací nebo zápisem do seznamu vázaných zástupců. Jiné osoby podnikatelským způsobem vykonávat uvedené činnosti související s poskytováním důchodového spoření nesmí.

K § 92 a 93: Odborná péče a kontrolní a bezpečnostní opatření pro zpracování a evidenci informací

Požadavek na posílení právní jistoty účastníků důchodového spoření a obezřetnosti celého systému důchodového spoření odráží explicitní katalog povinností dalších osob oprávněných provádět činnosti uvedené v § 91 (tj. zprostředkovatelská činnost) včetně odpovědnosti za škodu, jejímiž nositeli jsou společně a nerozdílně investiční zprostředkovatel a penzijní společnost, kteří odpovídají i za škodu způsobenou jejich vázanými zástupci, za nimiž mají regresní postih. Nastavení požadavků na odbornost a pravidel jednání k zákazníkům odpovídá požadavkům stanoveným penzijní společnosti. Rozsah požadavků na vnitřní provoz, včetně požadavků na úschovu patřičných dokladů, se snaží zohlednit specifika činnosti oprávněných osob odlišných od penzijní společnosti.

Zvláštní důraz je potom kladen na evidenci uzavřených smluv o důchodovém spoření a kontrolních a bezpečnostních opatřeních pro zpracování a evidenci informací.

K Části desáté:

V této části se v hlavě I upravuje předmět a rozsah dohledu vykonávaného ČNB v oblasti důchodového spoření a vymezuje se okruh osob podléhajících tomuto dohledu.

K § 94:

Zákon zakládá ČNB v oblasti důchodového spoření pravomoci a nástroje nezbytné k řádnému výkonu dohledu tak, aby byla schopna zavést vhodná opatření nebo ukládat sankce s cílem zabránit protiprávnímu jednání nebo zmírnit případné následky takového jednání.

Předmětem dohledu je dodržování povinností stanovených tímto zákonem a jiných zákonů s vazbou na činnosti upravené tímto zákonem ze strany osob podléhajících dohledu ČNB, soulad jimi vykonávaných činností s rozsahem povolení, které jim bylo ČNB uděleno.

Současně se odkazuje na i na předpisy upravující dohled v oblasti kapitálového trhu nebo v případě dohledu nad činností pojišťovny podle tohoto zákona na zákon o pojišťovnictví.

Předmětem dohledu je současně dodržování povinností stanovených statutem důchodového fondu, smlouvou o důchodovém spoření, pojistnou smlouvou o pojištění důchodu, depozitářskou smlouvou a rozhodnutím vydaným podle tohoto zákona, plnění rozhodnutí vydaných ČNB.

K § 95:

Zákonem se vymezuje soubor opatření jako nástrojů ČNB sloužících k nápravě nedostatků zjištěných v činnosti osob podléhajících dohledu, jejichž pomocí lze zajistit soulad činnosti těchto osob se zákonem, napravit nežádoucí protiprávní stav a ochránit zákonem chráněná práva účastníků důchodového spoření. Jejich rozsah a obsah je koncipován tak, aby ČNB umožňoval pružně reagovat na vzniklou situaci.

ČNB může uložit obecné opatření k nápravě, kterým ukládá povinnost odstranit zjištěný nedostatek. Konkrétní způsob odstranění nedostatku se ponechává na osobě, které se opatření k nápravě ukládá.

Návrh umožňuje ČNB jako jiné opatření k nápravě uložit i přesně specifikovanou povinnost směřující k odstranění zjištěného nedostatku, zejména v případech, kdy k dosažení účelu je zapotřebí součinnosti třetích osob (např. nařízení mimořádného auditu, změna depozitáře, nucená správa atd.).

K § 96:

Zjistí-li ČNB při výkonu dohledu závažné nedostatky v činnosti auditora, resp. v jím provedeném auditu penzijní společnosti nebo důchodového fondu, opravňuje ji návrh zákona k tomu, aby postupovala obdobně podle zákona o doplňkovém penzijním spoření, tedy aby penzijní společnost nařídila provedení mimořádného auditu.

Mimořádný audit provede auditor pověřený penzijní společností, nicméně odlišný od auditora, který provedl původní audit, a to v rozsahu upraveném vyhláškou ČNB. Pokud však nastanou zákonem předvídané důvody, potom pověřeného auditora ČNB může odmítnout a jmenuje k provedení mimořádného auditu auditora sama. Náklady spojené s mimořádným auditem nese ČNB, nepotvrdí-li se důvody, pro které byl požadován. V takovém případě je ČNB uhradí auditor, který provedl původní audit.

K § 97:

Vyskytnou-li se závažné nedostatky v činnosti depozitáře, je ČNB oprávněna penzijní společnosti nařídit změnu depozitáře. Zákon současně stanoví i krátkou lhůtu (30 dní), ve které musí dojít k uzavření depozitářské smlouvy s jiným depozitářem tak, aby byla zajištěna kontinuita kontrolní činnosti, kterou depozitář pro penzijní společnost primárně vykonává.

K § 98:

Jestliže penzijní společnost opakovaně nebo závažně poruší právní povinnosti stanovené tímto zákonem nebo jsou ohroženy zájmy účastníků a hrozí nebezpečí z prodlení, opravňuje návrh zákona ČNB k tomu, aby postupovala obdobně podle zákona o doplňkovém penzijním spoření, tedy aby u penzijní společnosti zavedla nucenou správu.

Dosáhnout potřebného účinku a zabránit hrozícím škodám lze pouze tehdy, je-li zavedena neprodleně. Zavedením nucené správy se pozastavuje výkon funkcí orgánů penzijní společnosti a působnost jejího představenstva přechází na nuceného správce. Základním cílem tohoto opatření je neprodlené zamezení trvání nežádoucího stavu ohrožujícího zájmy účastníků důchodového spoření tím, že ČNB jmenuje nuceného správce jako kompetentní a důvěryhodnou osobu splňující podmínky pro výkon takové funkce. ČNB pro tyto účely vede seznam osob, které splňují podmínky být jmenovány nuceným správcem.

Výsledkem nucené správy je tak buď odstranění zjištěných nedostatků, kdy dojde k ozdravení penzijní společnosti, a to jak z hlediska jejího řízení, tak i vlastní činnosti, nebo naopak ukončení její činnosti, nelze-li v činnosti penzijní společnosti pokračovat. V každém případě by měl být nucený správce tím, kdo bude především chránit zájmy účastníků důchodového spoření.

Zákon o doplňkovém penzijním spoření upravuje požadavky na základní náležitosti rozhodnutí ČNB o zavedení nucené správy, vymezuje okruh osob, které jsou účastníky tohoto řízení, kterým se rozhodnutí doručuje, okamžik zavedení nucené správy a způsob publikace takového rozhodnutí ve vztahu k veřejnosti. Náklady spojené s výkonem nucené správy, tj. veškeré náklady související s odměnou nuceného správce, s jeho činností, s opatřeními, která je povinen tento správce činit, jsou hrazeny z majetku penzijní společnosti. Nucená správa se zapisuje do obchodního rejstříku, přičemž se současně zapisují údaje o nuceném správcí, jeho změně a ukončení nucené správy. Nucená správa by měla trvat nezbytně nutnou dobu a mělo by být snahou ČNB i nuceného správce situaci vyřešit tak, aby byla zabezpečena maximálně možná ochrana zájmů účastníků. Zákon o doplňkovém penzijním spoření upravuje i způsoby zániku výkonu funkce nuceného správce včetně jeho odvolání pro neplnění podmínek stanovených pro výkon této funkce nebo povinností při výkonu nucené správy. S ohledem na základní cíl zavedení nucené správy se vylučuje odkladný účinek opravného prostředku podaného proti rozhodnutí o jeho odvolání.

K § 99:

K ochraně zájmů účastníků penzijního spoření v případech, kdy penzijní společnost není schopna plnit své závazky vůči nim a dalším oprávněným osobám nebo se penzijní společnosti nepodaří splnit podmínky pro existenci důchodového fondu (dosažení určitého počtu účastníků), slouží i institut převodu obhospodařování důchodových fondů na jinou penzijní společnost nařízený ČNB. Z koncepce důchodového spoření upravené tímto zákonem plyne, že se tento převod musí týkat všech penzijní společností obhospodařovaných důchodových fondů.

Přejímající penzijní společnosti, která musí s převodem vyjádřit předchozí souhlas, se ukládá povinnost informovat o této změně účastníky, jejichž prostředky jsou předmětem převodu. Informaci je přejímající penzijní společnost povinna poskytnout písemně a v krátké lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci rozhodnutí o převodu tak, aby dotčení účastníci důchodového spoření měli tak zásadní informaci co nejdříve k dispozici a měli ji k dispozici v potřebném rozsahu.

Účastníky předmětného správního řízení o převodu obhospodařování důchodových fondů jsou předávající a přejímající penzijní společnost a jejich depozitáři. Ze zákona se pak přejímající penzijní společnost stává namísto předávající penzijní společnosti smluvní stranou smluv o důchodovém spoření.

K Části jedenácté:

V souladu se zásadami správního trestání se v návrhu tohoto zákona upravují přestupky fyzických osob a správní delikty podnikajících fyzických osob a právnických osob v oblasti upravené tímto zákonem. Skutkové podstaty správních deliktů jsou vázány buď na porušení, nesplnění nebo jednáním v rozporu s konkrétní povinností upravenou navrhovaným zákonem nebo na nesplnění povinnosti stanovené rozhodnutím ČNB při výkonu dohledu, pokud jsou tímto jednáním ohroženy nároky účastníků.

K § 100:

Vymezuje se skutkové podstaty přestupků, kterých se může dopustit každá fyzická osoba (např. neoprávněný výkon nebo nabízení činnosti upravené tímto zákonem) nebo fyzická osoba vykonávající určitou činnost upravenou tímto zákonem (např. při tvorbě nebo šíření penzijního doporučení) nebo fyzická osoba vykonávající určitou funkci (např. likvidátor nebo nucený správce) ve vztahu k penzijní společnosti upravenou tímto zákonem.

Tyto přestupky projednává ČNB a může za jejich spáchání uložit pokutu do 10 mil. Kč.

K § 101 až 105: Správní delikty

Vymezuje se skutkové podstaty správních deliktů, kterých se může dopustit penzijní společnost, depozitář, pojišťovna nebo jiná právnická nebo podnikající fyzická osoba.

Správní delikty projednává ČNB a může za jejich spáchání uložit pokutu do výše 10 mil. Kč, resp. 20 mil. Kč v závislosti na závažnosti spáchaného deliktu a osobě, která delikt spáchala.

Společnými ustanoveními ke správním deliktům se řeší zejména zánik odpovědnosti za správní delikt právnické osoby, lhůty pro zánik této odpovědnosti, příslušnost k projednání přestupků a správních deliktů podle tohoto zákona. Příjmy z pokut jsou příjmy státního rozpočtu a vymáhá je příslušný celní úřad (stanoví zákon o celní správě). Náklady řízení vybírá a vymáhá orgán, který je vynaložil a jejich úhrada je jeho příjmem.

K § 106 až 109: Společná ustanovení

Společná ustanovení obsahují některé základní otázky vztahující se k celému zákonu, např. podpůrné uplatnění ustanovení občanského zákoníku pro smlouvu o důchodovém spoření a nároků z ní plynoucích.

Bližší je specifikováno pro účely výkonu dohledu, co je nutné brát v úvahu při posuzování, zda je určitá skutečnost v souladu se zájmem účastníka.

Zákon výslovně stanoví, a to z důvodu zamezení vzniku pochybností, že účastník důchodového spoření není účastníkem správního řízení podle tohoto zákona. Ve správních řízeních vedených ČNB podle tohoto zákona se jedná o řízení licenční a sankční, která by byla prakticky neproveditelná, pokud by účastníky řízení byli i účastníci důchodového spoření.

Dále je zde upravena povinnost mlčenlivosti zaměstnanců správce Centrálního registru při výkonu jejich činnosti, vedle toho i povinnost mlčenlivosti pro fyzické osoby podléhající dohledu podle tohoto zákona. Současně se taxativně vymezují výjimky z porušení povinnosti mlčenlivosti.

Prostředky účastníků ve fondovém pilíři, které jsou tvořeny platbami pojistného na důchodové zabezpečení a budou tvořit součást základního důchodového příjmu účastníka fondového pilíře nemohou být, do doby výplat jednotlivých splátek důchodu z pojištění důchodu, vyplaceny v rámci výkonu rozhodnutí.

K § 110:

Stanoví se, které orgány jsou příslušné k vydání prováděcích právních předpisů.

K § 111: Přejídná ustanovení

Pro první rok fungování nového systému důchodového spoření, který je esenciálním pro tvorbu účastnického portfolia, se stanoví vyšší výdaje na marketing. Tento strop se zvyšuje na 3násobek pro první rok po nabytí účinnosti tohoto zákona.

Z důvodu plynulého rozběhnutí systému důchodového spoření se stanovuje možnost, aby stávající penzijní fond mohl současně s žádostí o povolení transformace na penzijní společnost a transformovaný fond žádat o povolení k vytvoření důchodových fondů.

K § 112: Účinnost

Účinnost zákona se navrhuje dnem 1. ledna 2013, s výjimkou ustanovení o udělení povolení k činnosti penzijní společnosti a povolení ke vzniku důchodových fondů, která nabývají účinnosti prvního dne kalendářního měsíce následujícího po dni účinnosti zákona.

V Praze dne 29. června 2011

předseda vlády

ministr financí